GORENJSKI GLAS

CENA 4.50 din — LETO XLIII — št. 7 Kranj, petek, 26. januarja 1990

Odprte strani

Jezersko ima prihodnost, vendar ne pod oblastjo, ki bi delala po starem

Ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN BANKA PRIHRANKA
FORMULA 1

Konec (stare) partije in začetek opozicije

V Jugoslaviji se je podrla "rdeča piramida": po tem, ko so komunisti že zdavnaj načelno, v praksi pa še posebej poteptali prvobitno idejo komunizma, je z odhodom slovenskih delegatov s 14. izrednega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije razpadla stara, z demokratičnim centralizmom nasilno enotna ter z monopolnim položajem in nestvarnim avantgardizmom obremenjena Zveza komunistov Jugoslavije. Čeprav so nekateri ortodoksni komunisti napovedovali, da to pomeni tudi konec Jugoslavije, pa so drugi glasno in jasno povedali, da predstavljajo komunisti vsega deset odstotkov prebivalstva v Jugoslaviji, da ni treba s partijskimi notranjimi boji obremenjevati vse države in da se tudi Jugoslavija ne bo zavoljo tega kar podrla. Če se bo centralni komite ZKS na seji, ki je napovedana za začetek februarja, odločil za preimenovanje slovenske zveze komunistov, bodo na staro partijo spominjale le še posledice njene politike, ki jo vsi bolj ali manj občutimo, pa številni dogodki in metode, ki bi se jih danes sramovala vsaka civilizirana družba.

V Sloveniji gre politično življenje normalno naprej. Politični pluralizem, za katerega se je na kongresu zavzela ZKJ, je pri nas že stvarnost, tako da se nam aprila obetajo po drugi svetovni vojni prve svobodne in demokratične volitve. Tudi na Gorenjskem zdaj ni več občine, kjer ne bi imeli vsaj ene podružnice ali odbora opozicijskih strank in zvez, v dveh občinah (v kranjski in škofjeloški) pa so se zaradi priprav na volitve združili v Demos (Demokratično opozicijo Slovenije). Ljudje si zdaj belijo glave ob vprašanju, katera stranka ali zveza ponuja boljši program (verjamemo, da se težko odločajo, ker so med nekaterimi programi zelo majhne vsebinske razlike), vendar se ob vsem tem zdi še najpomembnejše, da bo na spomladanskih volitvah izvoljena oblast prva, ki ne bo enobarvna, ampak raznobarvna, prva, ki bo v opoziciji imela svojega nadzornika in policaja, in upajmo, da tudi prva, ki z ljudmi ne bo delala tako, kot bi se ji zahotelo.

C. Zaplotnik

Po kongresu-pred volitvami

Predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Ciril Ribičič je včeraj (četrtek) v Kranju skupaj z delegati na 14. izrednem kongresu ZK Jugoslavije iz kranjske občine na pogovoru uvodoma govoril o ključnih programskih usmeritvah, za katere se je zavzemala Zveza komunistov Slovenije na izrednem kongresu v Beogradu. Na pogovoru s komunisti in z delovnim naslovom Po kongresu-pred volitvami je ocenil politične razmere, ki so nastale z odhodom slovenske delegacije z izrednega kongresa ZKJ ter podal izhodišča volilnega programa nastopa Zveze komunistov Slovenije na volitvah.

- A. Ž. - G. Šinik

Društvo za boj proti raku tudi na Gorenjskem

Kranj, 26. januarja - Tudi Gorenjska bo te dni dobila društvo za boj proti raku, kakršna so drugje po sloveniji že ustanovljena. Gorenjski bolniki bodo svoje društvo osnovali v torek, 29. januarja, ob 11. uri v sejni sobi v skupščini občine v Kranju.

Auto-Krainer
● MOŽNOST GARANCIJSKIH POPRAVIL
● NOVA IN RABLJENA VOZILA ● SERVIS
● NADOMESTNI DELI IN DODATNA OPREMA
CELOVEC, ROSENTALERSTR. 162, Tel.:
9943-463-21415

Voda za Jezerjane

Kranj, 25. januarja - Izvršni svet kranjske občinske skupščine je v začetku tedna obravnaval predlog odloka o zavarovanju vodnega vira Anclovo na Jezerskem. Na podlagi ugotovitev Geološkega zavoda Ljubljana zdaj predlagani odlok določa, da je območje potoka v tako imenovanem prvem varstvenem pasu (kar pomeni najstrožji varstveni režim) in živina med pašo na tem območju ne sme v bližino potoka. Z odlokom, ki naj bi ga na naslednji seji obravnavala in sprejala občinska skupščina, je tudi določena dvakrat na mesec bakteriološka kontrola vode. Izvršni svet je tudi sklenil, da upravni organ občinske skupščine do razprave v občinski skupščini razreši vprašanje odškodnine oziroma tovrstnega zahtevka KŽK Kranj.

A. Ž.

MITSUBISHI DOMEVSCEK VOLVO
NOVA IN RABLJENA VOZILA, NADOMESTNI DELI, DODATNA OPREMA, ODLIČEN SERVIS IN POPRAVILA
FÜRNITZ (PRED BELJAKOM) KÄRNTNERSTR.50,
Tel.: 9943-4257-2210

V škofjeloški Odeji so pred leti stopili na pot samostojnega oblikovanja vzorcev in izdelkov iz prešitih tkanin. Tako se pahljača izdelkov iz njihovega športnega in otroškega programa nenehno širi, živahni dezeni pa prinašajo mladostno barvitost v otroške postelje in potovalno opremo. Na minulem sejmu Moda '90 v Ljubljani je Odejina nova kolekcija oziroma njena avtorica Andreja Cegnar prejela tri laskava priznanja. Več o tem na 5. strani časopisa.

- Foto: G. Šinik

TOYOTA KINZEL
VELIKA ZALOGA NOVIH IN RABLJENIH MODELOV TOYOTA
SERVIS - NADOMESTNI DELI - DODATNA OPREMA
NUDIMO UGODNE EKSPORTNE CENE IN POSTREŽEMO V SLOVENŠČINI
CELOVEC, VÖLKERMARKTERSTR. 145, Tel.: 9943-463-32231
(DRUGI SEMAFOR DESNO, PRI »KIKA« LEVO - 400 M)

HONDA
AVTOMOBILI KROPFITSCH
CELOVEC, ROSENTALERSTR.147
Tel.: 9943-463-22344
● NADOMESTNI DELI
● DODATNA OPREMA
● SERVIS
● VELIKA IZBIRA VOZIL

Koga bo podprl loški sindikat na spomladanskih volitvah

Zahteva po znižanju obremenitev

Škofja Loka, 25. januarja - V predsedstvu škofjeloškega sindikata so se včeraj pogovarjali o tem, kakšen program oziroma katere kandidate bodo podprli na spomladanskih volitvah glede na to, da se sindikat neposredno ne vključuje v volilne postopke in ne bo podrejen nobeni stranki in oblasti. To pa ne pomeni, so dejali, da se bodo povsem odrekli vplivu na sestavo skupščine in najbolj odgovornih nosilcev funkcij v občinski upravi. Podprli bodo tisti program in tiste kandidate, ne glede na strankarsko pripadnost, ki se bodo zavzemali za gospodarsko učinkovitost in socialno uspešen razvoj oziroma katerih programi se bodo najbolj približali podobi neodvisnih sindikatov Slovenije.

Ena od najbolj konkretnih zahtev, ki jo postavlja škofjeloški sindikat, je znižanje skupne obremenitve gospodarstva, pod težo katere se danes dušijo podjetja, in sicer na manj kot 50 odstotkov.

H. J.

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

Demos — Združena opozicija Kranja vas danes vabi na politični shod: »Kam greš Kranj?« ob 18. uri, v sejni sobi št. 15 skupščine občine Kranj. Gostje: dr. Jože Pučnik, Ivan Oman, Rudi Šeligo in Stanislav Klep.

Vabljeni!

Rdeči so zeleni

Partijska levitev

Ni vredno komentarja samo vse tisto kar se je dogajalo na prosulem političnem trgovanju v centru Sava, pač pa velja zapisati tudi besedo, dve o notranjem ustroju glavnih akterjev.

Dejstvo je, da so vrhovi ZKS dovolj zgodaj spoznali nujnost političnih sprememb, v katere jih je, brez dvoma, v največji meri prisilila "slovenska pomlad". Mogoče gre prav v tej navezi iskati velik del razlogov, da se tudi pri nas ni zgodil scenarij Berlina, Prage, Budimpešte...

Veliko bolj kot začetki resničnih sprememb predvsem v zadnjem letu dni znotraj vrst rdeče stranke, so v duhu prihajajočih volitev zanimivi predvsem manevri, ki jih ZKS počenja te dni. V mislih imamo predvsem dva dogodka, ki pa vsak zase in hkrati oba skupaj, notorično potrjujeta eno in isto stvar. Pred kratkim časom smo namreč zaznali ustanovitev znotrajpartijske zelene frakcije in Demokratičnega foruma. Če zanemarimo hladno dejstvo in ga odpravimo z ugotovitvijo, da je "pri avantgardi delavskega razreda" vse skupaj prišlo vsaj nekaj let prepozno (spomnite se naprimer samo prvih javnih "zelenih" teženj v Sloveniji), je toliko bolj opazna druga plat levitve.

Z drugimi besedami rečeno, ZKS namreč očitno začenja dopuščati večjo strukturiranost lastnih vrst in vse daljše odmike od neposrednega centra. Povsem očitna je težnja po vzpostavitvi, zaenkrat še vedno organizacije pod istim imenom, čim širšega polja neposrednega političnega delovanja, če bi rekli malce naivno. ZKS želi na vrat na nos postati demokratično gibanje ali rečeno sila poenostavljeno, skozi vrata vržeš enega rdečega pa ti pridejo skozi okno noter trije.

Gledano z ozkega zornega kota, bi morali potemtakem pričujočim manevrskim akcijam stranke na oblasti aplavdirati, pa se roke kar nočejo in nočejo premakniti, kajti vse preveč še odzvanjajo rezultati 45-letne vladavine.

Dr. Dimitrij Rupel v Kranju

Suverenost Slovenije

"Takšne priložnosti kot jo ima Slovenija danes za vstop v Evropo, nismo imeli dolgo in jo ne bomo imeli nikoli več," je med drugim menil gost javne tribune, ki jo je pretekli torek pred številnimi obiskovalci pripravila kranjska SDZ.

V okviru predvolilnih akcij so se, kot smo že poročali, znotraj kranjskega DEMOS-a dogovorili, da pripravijo več javnih zborovanj (eno takšnih bo tudi danes, 26. januarja, ko bo ob 18. uri v veliki dvorani kranjske občinske skupščine nastopil dr. Jože Pučnik z gosti). Tako gre v tem duhu jemati tudi preteklo akcijo z dr. Dimitrijem Ruplom, prvim predsednikom SDZ-ja, sedanjim podpredsednikom DEMOS-a in hkrati kandidatom združene slovenske opozicije za člana slovenskega predsedstva.

Pred skoraj polnima sejnima dvoranama se je Rupel najprej dotaknil zgodovinskega pregleda slovenske državnosti, kjer je ocenil slovensko zgodovino kot zgodovino nemoči. Pri novejših dogodkih, takoimenovani slovenski pomladi, so po mnenju gosta večera, v začetnih fazah najbolj sodelovali novorevijaši (nasploh je po Ruplovih besedah velika vloga kulturnikov in znotraj tega literatov), ki so kot kasnejša gibanja in akcije, imeli veliko oporo v Društvu slovenskih pisateljev.

Dokajšen del uvoda je Rupel namenil boju za mednarodno priznanje Slovenije, kot ga je sam poimenoval: "Vstop Slovenije v Evropo narodov ni lahek, vendar se moramo zavedati, da je danes za to edinstveni trenutek." V oceni notranjih razmer je rekel, da ostale v Jugoslaviji najbolj moti prav dejstvo, da je Slovenija notranje drugače urejena in ponovil sicer že večkrat izrečeno misel, da je nadaljni obstoj v Jugoslaviji možen samo v konfederaciji.

V razpravi je bila med drugim sprožena tudi problematika slovenskega svetovnega kongresa, ki je po Ruplovih besedah eden od stebrov na katerem DEMOS gradi svojo mednarodno politiko. "JLA je seveda pri nas nevarna politična sila, vendar zame ni pomembna, če seveda ne gre hkrati za partijsko armado," je na provokativno vprašanje obiskovalca gost ocenil vlogo armade.

Po Ruplovem mnenju odhod delegacije ZKS iz Beograda ni bila premišljena predvolilna gesta ("tako mislim, morda sem pa naiven"), pri sedanji vlogi prvega moža srbske države (politike) pa je bil nedvoumen:"Milošević noče iti v Evropo!"

Prireditev velja na koncu vsaj kratko komentirati. Dober obisk potrjuje tezo, da takšnih akcij v Kranju manjka, vendar bi veljalo v bodoče biti krajši, doslednejši pri držanju naslovljene problematike in predvsem konkretnejši. Minil je namreč čas, ko je bilo dovolj zgolj protipartijsko nastopanje...

V. Bešter

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl Žlebir** (socialna politika, Tržič), **Dušan Humer** (šport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan in Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler in Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.
Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Posvet sindikalnih aktivistov

V ELIMU ne morejo izplačati plač

Jesenice, 25. januarja - Letni sindikalni sestanki so najbolje uspeli v Železarni, kjer so so tudi najdalj s prenovo sindikata. Najslabše je v dislociranih enotah, predvsem v trgovini. Delavci Iskre na Dobravi so dobili osebne dohodke z enotedensko zamudo, zdaj pa v ELIMU nimajo toliko denarja, da bi lahko izplačali plače.

Minuli ponedeljek so posvetu predsednikov osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata razpravljali o pripravah na kongres in na skupščino občinske organizacije Zveze sindikatov ter evidentirali kandidate za organe in nosilce funkcij v občinski organizaciji in panožnih sindikatih.

V jeseniški občini so pokazali največjo aktivnost pri prenovi sindikata in izvedbi letnih konfrenec sindikata v Železarni, v ostalih pa manj. Še posebej problematično je v številnih manjših kolektivih, predvsem v trgovini, ki so dislocirane enote s sedežem podjetja izven občine. Izkazalo se je tudi, da ni prav veliko ljudi, ki bi bili pripravljeni prevzeti najbolj odgovorne funkcije v sindikatih. V manjših dislociranih enotah se položaj zato zapleta, ker se načrtujejo razne preobrazbe delovnih organizacij, ob tem pa hočejo »skrajno racionalizirati« samoupravno na eni kot tudi sindikalno organiziranost na drugi strani.

V sindikatih bodo morali poskrbeti za usposabljanje kadra, saj morajo sindikalni aktivisti poznati določila Zakona o podjetjih ter Zakona o delovnih razmerjih in kolektivne pogodbe, kar predstavlja jedro prihodnjega dela sindikata v podjetjih. Zato tudi pri občinskem sindikalnem svetu težijo k strokovnosti in usposabljanju članov sindikata v podjetjih, da bodo sposobni organizirati in uresničevati aktivnosti v zvezi z zaščito in varstvom pravic delavcev po podpisu kolektivnih pogodb.

»Pri občinskem sindikalnem svetu smo aktivno spremljali dejavnost v Železarni ob izplačilu osebnih dohodkov,« pravi **Marjan Drolc**, predsednik občinskega sindikalnega sveta, **»z enako zaskrbljenostjo pa tudi zakasnitev izplačil v Unitelu na Blejski Dobravi. Delavci Iskre na Dobravi so dobili zdaj izplačila z enotedensko zamudo, prizadeti pa so delavci v ELIMU, kjer nimajo denarja, da bi jim izplačali plače. Vsi ti primeri kažejo, kako je gospodarska reforma v resnici nekompletna, saj morajo vsak resnejši poskus gospodarske reforme spremljati ukrepi za zaščito zaposlenih. Zame je tak pristop nemogoč, še posebej zato, ker se delavci vsebolj tudi sprašujejo, če bodo breme reforme plačali le zaposleni v materialni proizvodnji ali pa se bodo bremena pravičneje razdelila na vse družbene sloje. In še utrinek z nekega letnega sestanka sindikata: če delavci sploh ne vedo ali bodo dobili plače, si lahko predstavljamo , s kakšnimi občutki so sprejeli odločitev, da bomo poslej plačevali davek za JLA od vseh proizvodov, tudi živil!«**

D. Sedej

Varstvo da, novih zaposlenih pa ne

Jesenice, 25. januarja - Ko so člani jeseniškega izvršnega sveta na minuli seji obravnavali program dela službe za varstvo okolja za Gorenjsko v letošnjem letu, so med drugim menili, da je posredovani program skop in da ne vsebuje konkretnih nalog službe. V programu so med drugim predlagali tudi dodatno strokovno okrepitev službe za varstvo okolja za področje voda, zraka in hrupa, odpadkov in zemlje. Zdaj se namreč mnogo študij in analiz opravlja v drugih ustanovah izven regije, zato številni dragoceni podatki in rezultati niso dosegljivi in se velikokrat zgodi, da se študije in analize ter problemi rešujejo po več tirih, brez posebnega uspeha.

Člani jeseniškega izvršnega sveta so zavrnili predlog, da bi služba na novo zaposlovala in da bi potekalo financiranje službe za varstvo okolja po ključu, iz proračunskih sredstev. Vsekakor se zavedajo vedno večjega pomena varstva okolja tudi na Gorenjskem, vendar so menili, da je veliko bolje neposredno financirati posamezne naloge, raziskave in študije. Služba za varstvo okolja naj posreduje predlog posameznih nalog in raziskav, gorenjske občine pa bi se dogovorile za sofinanciranje.

D. Sedej

Sindikat kot zavarovalnica?

Ko časnikar te dni prisluškuje sindikalnemu utripu na Gorenjskem, se vnovič potrdi vtis o odmaknjenosti organizacije od delavcev. Sindikat se namreč tako kot že vseskozi tudi zdaj mrzlično ukvarja s svojo organiziranostjo, medtem ko delavci tuhtajo ali bodo sploh prejeli plače za opravljeno delo in ali jih prihodnji mesec ne bodo odpisali kot tehnološki višek. Na Gorenjskem ta čas pospešeno ustanavljajo sindikate dejavnosti, kajti le-ti bodo v prihodnosti prevzeli težo sindikalne akcije, kjer bo srž dogajanja kolektivna pogodba. Sindikati podjetij, ki zaokrožujejo letne konference, se namreč odločajo tudi o tem, komu se bodo v prihodnje zapisali - občinskemu sindikatu, regijskim sindikatom dejavnosti, neposredno republiškim ali komu drugemu. V te roke bodo namreč položili tudi odgovornost za kolektivno pogajanje.

Lepo in prav, da sindikat išče trdno organizacijsko oporišče, manj prav pa je, da pri tem ostaja ob strani vsebina njegovega dela. Ko so vrhovni delavski »zaupniki« kovali program neodvisnih sindikatov, so obljubljali ljudem tudi oprijemljive, za vsakdanje življenje važne prvine. Tako naj bi v sindikatih oblikovali blagajne vzajemne pomoči, ki bi prišle prav v primerih, kakršnemu smo bili minuli teden priča v Iskri Unitel, ko niso mogli izplačati osebnih dohodkov. Obetali so sindikalne hranilnice in posojilnice, kjer bi bila delavcem na voljo posojila pod ugodnejšimi pogoji. Z ukinitvijo družbenih pravobranilcev samoupravljanja bodo morali poskrbeti za drug vir pravne pomoči delavcem. Zdaj sicer delajo sindikalne pravne posvetovalnice, toda en sam človek v občini ne more biti kos plazu delavskih pritožb, ko gre za kršenje njihovih pravic. Obetali so diskontne sindikalne trgovine, da bi si ljudje na socialnem dnu za nižjo ceno lažje privoščili nujne življenjske potrebščine. Obljubili so, da bo osnovan nekakšen stavkovni sklad, iz katerega bo šel denar za stavkajoče ali za odpuščene voditelje stavk.

V sindikalnih vrhovih se sami dobro zavedajo, da bodo (prostovoljno) članstvo obdržali le, če bodo nastopili z dovolj prepričljivim programom za zaščito delavcev. Slednjim pa je tudi jasno, da utegnejo sindikat kdaj potrebovati. Tako kot denimo zavarovalnico, kamor leta in leta vlagaš z upanjem, da ne boš nikoli potreboval njenih storitev, vlagaš pa vendarle. Delavec tudi ne gradi na prepričanju, da bo jutri brez plače ali na cesti, pa vendarle je za tak primer dobro "imeti asa v rokavu". Iz teh razlogov lahko sindikat računa na mnogoštevilno članstvo. Toda z dolgotrajnim opletanjem okoli preveč kozmičnih vprašanj utegne precej svojih simpatizerjev tudi izgubiti. Tistih namreč, ki so v to zavarovalnico vlagali zaman, medtem ko so po sindikatih namesto o delavčevi eksistenci mleli o organiziranosti.

D. Z. Žlebir

Oprema v bolnicah je povsem iztrošena

Jeseničani predlagajo dodatne prispevke za bolnice

Jesenice, 25. januarja - Jeseniški izvršni svet predlaga ostalim izvršnim svetom na Gorenjskem, naj se strinjajo z uvedbo dodatne prispevne stopnje za medicinske aparature v gorenjskih bolnicah in zdravstvenih ustanovah. Prednostni vrstni red. Najbolj problematično je na Golniku in v jeseniški bolnici.

Delegacijs Splošne bolnice Jesenice je že lani predlagala, naj bi se za obnovo bolnice uvedla namenska prispevna stopnja. Zlasti v jeseniški bolnici je iztrošenost opreme že 90 odstotna in tudi zato se je že začelo z združevanjem sredstev za najnujnejše medicinske aparature v delovnih organizacijah jeseniške in radovljiške občine. Vendar nikakor niso mogli zbrati toliko denarja, zato je jeseniški izvršni svet posredoval vsem izvršnim svetom gorenjskih občin in občinskim zdravstvenim skupnostim pobudo, da bi v vseh občinah uvedli dodatno 1 odstotno prispevno stopnjo iz dohodka. Po ugotovitvah Gorenjskega zdravstvenega centra Kranj je posebej problematično stanje rentgenskih aparatur na Inštitutu za pljučne bolezni in TBC Golnik ter v Splošni bolnici Jesenice. Te aparature se morajo nabaviti v letošnjem letu.

SOZD Gorenjski zdravstveni center Kranj je namreč pripravil predlog investicijskega programa z navedbo opreme, ki jo je treba nabaviti ali obnoviti in pregled najnujnejših adaptacij v posameznih zdravstvenih organizacijah. Predlog predvideva zbiranje sredstev v vseh gorenjskih občinah po enotni prispevni stopnji, 0,5 odstotka iz brutto osebnega dohodka za pet let. Sredstva naj bi zbirali na skupnem žiro računu SOZD-a, v predlogu pa so opredeljeni tudi kriteriji za delitev sredstev posameznim koristnikom. Po teh kriterijih bi morale organizacije, ki bi prejele namenska sredstva za nabavo medicinske opreme ali obnovo, v letih zbiranja sredstev odvajati na skupni račun 30 odstotkov priznane amortizacije. Tisti pa, pri katerih bi delež njihovega zahtevka znašal manj kot 30 odstotkov zbrane lastne amortizacije, pa bi odvedle na skupni račun 30 odstotkov od vrednosti zahtevka.

Člani jeseniškega izvršnega sveta skupščine občine Jesenice so se strinjali z dodatnim zbiranjem denarja za iztrošeno opremo v gorenjskih bolnicah in zdravstvenih domovih, z dodatno prispevno stopnjo, s priporočilom, naj predlog sprejmejo vsi izvršni sveti gorenjskih občin.

D. Sedej

OBRTNO PODJETJE, KRANJ
Mirka Vadnoava 1.

Objavlja, po sklepu DS, prodajo poslovnih prostorov s funkcionalnimi zemljišči:

1.)Stanovanjsko hišo z mizarsko delavnico (310 m²)s funkcionalnim zemljiščem cca 2000 m² na Trati pri Velesovem.

2.)Skladiščne objekte v Bobovku pri Kranju s funkcionalnimi zemljišči, ki so predvideni za gradnjo in ureditev turistično-športnih objektov v skupni izmeri cca 36000 m².

Pisne ponudbe sprejemamo na naslov podjetja do 3.2.1990.

Ogled objektov in zemljišč, ki so predmet prodaje, je možen dne, 30. 1.1990 od 8. do 12. ure.

Podrobne informacije o objektih in cenah dobite na upravi podjetja. Informacije, tel: 26-061

Za ZKS je 14. izredni kongres končan, za druge le "prvi polčas"

Agonije je konec: stare ZKJ ni več

Kranj, 25. januarja - Kot je že znano, so slovenski delegati v ponedeljek pozno zvečer zapustili 14. izredni kongres Zveze komunistov Jugoslavije, predsednik predsedstva CK ZKJ Milan Pančevski pa je po večurnem razpravljanju delovnega predsedsedstva in predsedstva CK ZKJ ter sestankih republiških delegacij v torek ob 3.20 sporočil delegatom, da je kongres prekinjen za nedoločen čas (kdaj se bo nadaljeval, bo določil CK ZKJ). Predlog Slobodana Miloševića, da bi kongres nadaljevali, na novo določili sklepčnost ter glasovali o predlaganih dokumentih ter izvolili nove člane partijskih organov, pa ni dobil podpore.

Dr. Ciril Ribičič, predsednik CK ZKS, je v posebni izjavi pred odhodom slovenske delegacije s kongresa dejal, da je bila Zveza komunistov Slovenije preglasovana tudi pri nekaterih bistvenih vsebinskih vprašanjih in da sprejeti sklepi kongresa ne ustrezajo niti minimumu tega, kar so delegati 11. kongresa ZKS zahtevali na področju gospodarskih in političnih reform in preobrazbe ZKJ. Milan Kučan pa je dejal, da je glavni razlog za dejanje slovenskih delegatov v tem, da se predlogi organizacij, ki so po številu objektivno majhne, ne morejo "prebiti" v večinski način oblikovanja politike ZKJ, v način, ki omogoča preglasovanje celih republiških organizacij tudi o bistvenih vprašanjih Jugoslavije, socializma, federacije...

Člani CK ZK Slovenije so po vrnitvi slovenskih delegatov na seji v torek ugodno ocenili njihovo delo in nastop na kongresu, pri čemer so poudarili, da se je slovenska delegacija na zveznem kongresu zavzemala le za tisto, za kar so jih zavezali delegati (in slovenski komunisti) na 11. kongresu ZK Slovenije. Podobnega mnenja so tudi drugi. Komunisti kranjske Iskre Kibernetike so v pismo, ki so ga naslovili slovenski delegaciji na 14. izrednem kongresu ZKJ, zapisali, da podpirajo njihovo odločitev o zapustitivi kongresa, saj so s tem onemogočili sprejetje dokumentov, ki bi povzročili veliko škodo organizaciji ZK in vsem demokratičnim silam v deželi. Predlagajo tudi, da bi na konferenci slovenskih komunistov izoblikovali usmeritev za pluralistično delovanje vseh naprednih demokratičnih sil, vse to s ciljem, da bi se čimprej približali Evropo.

Mnenja nekaterih gorenjskih delegatov:

Je bil kongres zatožna klop za Slovenijo?

Boris Bavdek: "Kongres se je končal tako, kot se je edino lahko: pokazal je sliko jugoslovanskih razmer, razgalil velike razlike v stališčih do programske usmeritve ZK Jugoslavije in njenih sestavnih delov ter do organiziranosti ZKJ in zanikal prevladujoče ocene, češ da gre v Jugoslaviji za mednacionalne in medrepubliške spore. Ne gre ne za prvo in ne za drugo, ampak za različne poglede na to, kako spremeniti Jugoslavijo - ali po demokratični poti in tudi s tem, da zveza komunistov izgubi oblast in da pade iz monopolnega položaja v opozicijo, ali po poti, ki bolj spominja na preteklost in ne na civilizirane družbe 20. stoletja. Mislim, da bo odhod slovenske delegacije s kongresa pospešil razmišljanja o teh vprašanjih in tudi reformske korake.

Slovenski delegati smo že po nastopu Milana Pančevskega slutili za usodo naših predlogov, saj v svojem referatu ni odpiral bistvenih vprašanj o prihodnosti Jugoslavije in socializma. Ko smo v razpravah in ob našem odhodu spoznali, da je demokratična pot prenove družbe, ki smo jo ponujali, obsojena tudi z žvižgi, je bilo jasno, da je treba za uveljavitev demokratičnih reformskih teženj storiti tudi korak - odhod s kongresa. S tem smo se izognili tudi očitkom, češ da nismo sposobni prelomiti z boljševizmom in da smo komunisti, slovensko politično vodstvo pa še posebej, tedaj, ko gre zares, nagnjeni h kompromisarstvu. Očitki takšni ali drugačni - dejstvo je, da slovenski komunisti od prve konference ZKS dosledno izpolnujemo program, ki je na takratni konferenci dobil polno podporo ne le komunistov, ampak tudi precejšnjega dela slovenske demokratične javnosti. Če slovenski delegati v ponedeljek zvečer ne bi zapustili izrednega kongresa ZKJ, bi doma, v Sloveniji, prišlo do "razsutja" zveze komunistov, organizacija pa bi bila potisnjena na obrobje slovenskega političnega življenja."

Stane Boštjančič: "Kongres je bil že po zunanjih znakih zasnovan tako, kot da je ZKJ državna partija oziroma Jugoslavija partijska država, čeprav v partijskih dokumentih piše, da ni ne eno in ne drugo. Takoj, ko smo prispeli v Beograd, smo dobili miličniško spremstvo, v kongresnem centru so bile državne zastave, za začetek kongresa so nam zapeli državno himno, čeprav bi bilo morebiti bolje, da bi nam internacionalo...

Ko je bila slovenska delegacija preglasovana pri predlogu o zavzemanju za vstop v evropsko gospodarsko skupnost, je to pomenilo, da se oddaljujemo od evropske civilizacije in da takšna Jugoslavija nima prihodnosti. Srbija je zaradi političnih iger zagovarjala drugačno stališče, sicer pa se je na kongresu videlo, da precejšen del Jugoslavije podpira slovenski koncept in evropsko usmerjnost države in da je samo še vprašanje časa, kdaj bodo prevladala napredna stališča. Za odnose v Jugoslaviji menim, da je rešitev edino konfederacija, da pa bo v nasprotnem primeru federacija propadla ali pa bo vojska prevzela oblast. Slovenski delegati nismo na kongresu uveljavljali ničesar drugega kot le to, za kar smo se dogovorili na 11. kongresu ZKS. Ker je kongres zavrnil domala vse slovenske pobude in predloge, je to pomenilo tudi negiranje kongresa ene od republiških organizacij ZK, s tem pa tudi pokop Zveze komunistov Jugoslavije. Mislim, da zdaj slovenski predstavniki v centralnem komiteju ZK Jugoslavije nimajo kaj iskati in da je treba prekiniti tudi financiranje ZKJ, saj v slovenski ZK potrebujemo denar za republiške volitve. Na konferenci, ki bo februarja, bi tudi formalno morali sprejeti sklep o izstopu ZK Slovenije iz ZK Jugoslavije, čeprav statut takšne možnosti ne predvideva. In če se bo ZK Slovenije preimenovala, bi bilo treba tudi na novo opredeliti članstvo (z novimi pristopnimi izjavami), tudi zato, ker v zvezi komunistov ne rabimo "bleferjev", ampak ljudi s srcem.

Komunisti smo s tem, ko smo na kongresu glasovali proti nestrankarskemu sistemu in drugim nesprejemljivim predlogom, odpirali politični prostor in bojevali bitko tudi za slovensko opozicijo."

Martin Košir: "Kongres je bil po načinu ocenjevanja novih, prenovitvenih idej in stališč korak nazaj v primerjavi s prejšnjimi kongresi. Vzdušje je bilo že vnaprej pripravljeno za silno bitko dveh konceptov, zato tudi ni bila čudna reakcija na zadnji Ribičičev nastop, v katerem je povedal, da bo slovenska delegacija zapustila kongres. Zdi se mi, da je bil za nekatere kongres le za to, da se Slovenijo obtoži - predvsem njeno vodstvo, narod pa naj bi bil dober. Med kongresom sem si zapisoval, kaj vse so nam očitali. Slovenci naj bi bili separatisti, konfederalisti, fašisti, iredentisti, štab kontrarevolucije, glavni krivci za razmere v Jugoslaviji, bili naj bi tudi proti JLA...Ob vsem tem pa bi morali biti poslušni, plačevati vse obveznosti do jugoslovanske skupnosti in "kvazi" jugoslovanski enotnosti podrejati narodno neodvisnost in partijsko disciplino. Srbska delegacija je po mojem prepričanju zavestno, brez nasprotnih argumentov ali vprašanj, odklanjala naše predloge in stališča o enotnosti jugoslovanske ZK, o človekovih pravicah in svoboščinah, o vključevanje Jugoslavije v Evropo...Takšni in drugi razlogi so privedli slovensko delegacijo do tega, da se je odločila za odhod s kongresa. Slovenski komunisti in ZKS v takšni zvezi komunistov nimamo kaj iskati - tudi v prihodnje ne."

C. Zaplotnik, slike: G. Šinik

Razplet je bil pričakovan

Prelomni kongres jugoslovanskih komunistov je torej končan, z njim pa ne tudi razprave o njegovem koncu oziroma odhodu slovenske delegacije. Nedvomno je kongres pokazal, da razprtije v Jugoslaviji niso nacionalnega značaja, ampak, da gre za dva različna pogleda na nadaljnji razvoj in odnose v federaciji. Kljub gospodarskim in političnim blokadam pa razcep verjetno ne pomeni prekinitve vseh odnosov. Kaj pa menijo o odhodu slovenske delegacije naši sogovorniki?

Janko Stušek, delegat na kongresu: »Odhod slovenske delegacije sem doživel kot olajšanje, zlasti zaradi nerazumevanja na katerega je naletela s svojimi predlogi in mitingaških diskusij naperjenih proti Sloveniji, katerih namen je bil njeno razvrednotenje. Kljub številnim prizadevanjem, pa način mišljenja na kongresu ni dopustil predrugačenja monolitnosti partije. Različne blokade in ostali ukrepi so zelo kratkovidni in čustveno obarvani.«

Vitomir Gros, Obrtno združenje Kranj: »Na vsak način je korak, ki ga je storila slovenska delegacija povsem pravilen, čeprav je vmes tudi nekaj predvolilne taktike. Imam pa občutek, da se bo vse skupaj, tako kot do sedaj mirno pozabilo. Razcep znotraj partije pa še ne pomeni njegovega konca. V Sloveniji moramo živeti povsem suvereno. Kdor to gleda skozi gospodarsko blokado, je slep človek.«

JožeDežman, Gorenjski muzej Kranj: »Z razcepom v partiji je razpadla njena religiozna os, vendar zaradi tega ne bo nobenih usodnih posledic. Zato tudi ni potrebna nobena nostalgija. Odslej se gibljemo v odprtem družbenem prostoru, ki ponuja neštete izbirne možnosti. Gre le za normalno presnovo družbe. Tudi nobena zaskrbljenost ni potrebna, dokler ne pride do kakšnih konkretnih ukrepov.«

Franc Benedik, OK ZKS Škofja Loka: »Razplet kongresa je bil pričakovan, odhod pa je bil tudi edina možna rešitev. Celotna delegacija je postopala povsem pravilno. Jugoslaviji in svetu smo dokazali za kaj se zavzema Slovenija. Na eni strani smo naleteli na zmedo, na drugi pa na podporo. Ne zavzemam se za popolno prekinitev odnosov, vendar ZKJ takšna kot je bila ni več.

M. Gregorič

STRANKARSKE NOVICE

Začasno financiranje Demosa

Kranj, 25. januarjae - Izvršni svet kranjske občinske skupščine je v torek na seji razpravljal o začasnem financiranju družbenopolitičnih organizacij in začasno do volitev strankam Demosa v občini odobril 26 tisoč konvertibilnih dinarjev.

Izvršni svet je začasno financiranje novoustanovljenih strank Demosa v občini uvrstil na dnevni red na zahtevo predstavnikov teh strank, da bi tudi občina do volitev v čimvečji možni meri financirala njihovo dejavnost. Ker so ugotovili, da drugih možnosti ni, kot so dosedanja redna sredstva za financiranje družbenopolitičnih organizacij, so se na skupnem razgovoru sporazumeli, da 13.000 dinarjev zagotovijo iz sedanje štirimesečne kvote za družbenopolitične organizacije, dodatnih 13.000 dinarjev pa iz tekoče proračunske rezerve. Razen tega je do volitev kranjska ZSMS za delovanje Demosa odstopila en prostor v Stritarjevi ulici v Kranju, izvršni svet pa bo zagotovil sredstva za napeljavo telefona v prostoru. Novoustanovljene stranke v Kranju bodo lahko med tednom tudi brezplačno koristile dvorane v stavbi občinske skupščine.

A. Ž.

Predvolilna akcija

Radovljiška ZSMS, ki je med prvmi na Gorenjskem povsem nedvoumno povedala, da bo na spomladanskih volitvah nastopila z lastno listo, pripravlja jutri, v soboto, 27. januarja novo predvolilno akcijo. Sklenili so poseči po mladinski kulturi, tako pripravljajo ob 20. uri v dvorani v Ljubnem rock večer s skupino Martin Krpan.

V. B.

Ivan Kramberger kandidira za predsednika Slovenije

Znani dobrotnik, Ivan Kramberger iz Negove, kandidira za predsednika Slovenije. Pripravil je tudi volilni program z naslovom "Kaj bom spremenil, če bom postal predsednik Slovenije". V njem med drugim pravi:»Če me bo ljudstvo izvolilo za predsednika Slovenije, imam posebno prednost, ker sem iz revne družine, in tako znam ceniti delovnega človeka, 25 let sem živel v kapitalizmu in 25 let v komunizmu, tako znam primerjati kaj je boljše, opravljal sem dela od čistilca ulic do specialista za umetne ledvice, ter prišel do pisatelja".

Ivan Kramberger obljublja, da bo:**zmanjšal vojsko za 80 % in denar namenil za zdravstvo; delavcem dal možnost, da postanejo delničarji in lastniki tovarn; kmetom vrnil, kar je zaplenila agrarna reforma; zdravnikom omogočil zasebne ordinacije; dovolil zasebne šole, predvsem obrtne in gimnazije; omogočil zasebne TV, radio in časopise brez cenzure; prepovedal atomske centrale, zmanjšal nepotrebno cestno in mestno razsvetljavo; ukinil krajevne skupnosti; omogočil, da bi voditelje tovarn izbirali delničarji; da tisti, ki želijo, lahko v šoli obiskujejo verouk; za vse, ki so povzročili škodo slovenskemu ljudstvu, zahteval sojenje.**

Ivan Kramberger kot kandidat za predsednika zbira podpise. Da bo lahko kandidiral, jih potrebuje 5.000. Vsi, ki bi zanj glasovali, naj se oglasijo na krajevnih skupnostih, izpolnijo listek, obenem pa obvestijo tudi kandidata, da bodo zanj glasovali. Naslov: Ivan Kramberger, Negova.

D. Sedej

Kongres krščanskih demokratov

Ljubljana, 24. januarja - Jutri, v soboto, bo v Cankarjevem domu v Ljubljani prvi redni kongres Slovenskih krščanskih demokratov. Po kratkem kulturnem sporedu bo zbranim spregovoril predsednik Lojze Peterle, nato pa bodo razprava o programu in statutu ter volitve novih organov.

C. Z.

Kam greš Kranj?

Kranjske opozicisjke stranke, združene v Demos - združeno opozicijo Kranja, so vse nastale pozno jeseni. Decembra so že organizirale ustanovne skupščine in se združili v Demos-Združeno opozicijo Kranja. Kranj ima tako odbore Kmečke zveze, Slovenske demokratične zveze, Socialdemokratske zveze Slovenije, Slovenskih krščanskih demokratov, Zelenih Slovenije in Sloveske obrtniške in podjetniške stranke Slovenije. Vse stranke, združene v Demos, imajo čez 1000 članov, kar je za tri mesece delovanja neverjeten uspeh. Demos je verjetno prvi v Sloveniji sprožil vprašanje sestave volilnih komisij. Kranjska združena opozicija je vsak dan močnejša, saj v njej delujejo ljudje zgolj na osnovi dobre volje in trdnega prepričanja, da se brez njihovega neutrudnega dela v Kranju ne bo nič spremenilo.

Bliža se čas za predlaganje kandidatov, zato Demos - Združena opozicija želi, da Kranjčani sami predlagajo tiste ljudi, za katere menijo, da bodo najbolje zastopali njihove interese v občini, republiki in federaciji. Zato kranjski Demos prireja politični shod, na katerem bodo posamezne stranke predstavile Kranjčanom svojo dosedanjo dejavnost in svoje programe. Zato vas vabimo, da se udeležite političnega shoda z naslovom: Kam greš Kranj?

PROGRAM:
1) Kulturni spored
2) dr. Jože Pučnik: Program Demos
3) Ivan Oman: Narod in izobraženci
4) Rudi Šeligo: Kultura v Kranju
5) Stanislav Klep: Narodna sprava
6) Kratka predstavitev programov opozicisjkih strank Združene opozicije Kranja
7) Priprava Demos Kranj na volitve
8) Razprava

KRATKE Z GORENJSKE

Sodelovanje dveh krajevnih skupnosti

Obnovljene mrliške vežice

Preddvor, 24. januarja - Sredi tedna sta krajevni skupnosti Preddvor in Bela v kranjski občini uspešno uresničili del programa, ki sta si ga skupaj zadali za to srednjeročno obdobje. Obnovili so popolnoma dotrajane in neprimerne mrliške vežice.

Skupna akcija se je začela pred dobrim letom, ko so na zborih krajanov v obeh krajevnih skupnostih imenovali skupni gradbeni odbor, sprejeli projekt in se dogovorili za financiranje. Denar so zbrali krajani, ki so opravili pri obnovi tudi precej prostovoljnih delovnih ur, pomagala pa jim je tudi Cestno komunalna skupnost. Za to, da so akcijo uspešno sklenili po načrtu arhitektov Marjana Bežana in Marjana Cerarja, pa imata seveda največ zaslug gradbeni odbor s predsednikom Marjanom Ciperlom in KOGP Tozd Gradnje iz Kranja, ki je bil že na začetku tudi najugodnejši ponudnik za izvajalca.

Predsednik sveta krajevne skupnosti Preddvor, Jože Zorman, se je sredi tedna ob predstavitvi obnovljenih mrliških vežic še posebej zahvalil za trud in svetovanje tudi nadzornemu Franciju Marnu, vodovodnemu mojstru Tinetu Rozmanu, eklektričarjem nadzorništva Visoko-Elektro Kranj pod vodstvom Francija Gašperlina in krajevnim elektroinstralaterjem za opravljeno prostvoljno delo ter skrbnemu gospodarju Mihu Gučku. Predstavitve obnovljenih mrliških vežic, ki so veljale dobrih 200 tisoč konvertibilnih dinarjev in jih bo treba še opremiti, urediti zunanjost in parkirišče z dostopom iz vasi, so se udeležili tudi predstavniki občine. Vežice, ki potrjujejo uspešno sodelovanje med dvema krajevnima skupnostima v tem delu kranjske občine, hkrati pa so lahko tudi zgled, kako se v prihodnje lotevati večjih akcij, bodo dali v uporabo, ko bodo opravili še nekatera zunanja dela in in jih opremili.

A. Ž.

Mandati v KS

V pripravah na volitve, ki so se po krajevnih skupnostih na Gorenjskem že začele, se prav v teh dneh ob sprejemanju statutarnih sklepov v KS opredeljuje tudi o mandatih organov KS. Čeprav v večini krajevnih skupnosti na Gorenjskem ob bližnjih volitvah ne bodo imeli tudi volitev organov krajevnih skupnosti, se ponekod opredeljujejo tudi za to, da bi se hkrati z volitvami iztekli tudi mandati krajevnim vodstvom. Predvsem to velja za kranjsko občino.

Razlogov, ki govorijo v prid takšni odločitvi je več; najpomembnejša pa sta predvsem dva: z ukinitvijo samoupravnih interesnih skupnosti (cestnih in komunalnih, v katerih so bili delegati iz krajevnih skupnosti do zdaj zelo aktivni) se bo odločanje preneslo v zbore krajevnih skupnosti občinskih skupščin. Stalni delegat zbora iz krajevne skupnosti pa bo v prihodnje zato še kako pomembna vez z vodstvom krajevne skupnosti, ki bo zadolženo (pred krajani) za uresničitev programa. Marsikje se je celo uveljavilo prepričanje, da velja zato funkcijo delegata za zbor krajevnih skupnosti "združiti" tudi s funkcijo predsednika sveta krajevne skupnosti.

Mnenja pa so tudi drugačna; da z iztekom sedanjih mandatov v krajevnih skupnostih ne bi veljalo hiteti, marveč se o tem temejito "pogovoriti" recimo jeseni. Kakorkoli že, ob takšni ali drugačni opredelitvi pa velja v tem trenutku vseeno povsod temeljito oceniti stanje in razmere, kajti vodstva v krajevnih skupnostih bodo tista, ki bodo v prvi vrsti jutri odgovorna za uresničevanje tistega, za kar se bodo dogovorili krajani za prihodnje obdobje.

A. Žalar

Disko znova jabolko sporov?

Škofja Loka, 22. januarja - Kopališče Sora v Puštalu postaja središče zabavništva v tem delu Škofje Loke. Poleg bifeja in biljarda je bil pred dnevi tu odprt še prenovljen disko, ki ga je zasebni upravljalec dobil v najem od Transturista. Kaže, da bo prav disko znova kislo jabolko sporov med upravljalcem in krajani.

V svetu krajevne skupnosti Škofja Loka-mesto sicer pravijo, da proti disku kot takemu nimajo nič, niti ne proti novemu upravljalcu, ki je v preureditev prostorov vložil veliko denarja in obljublja visok nivo. Moti jih le, ker ni nič vprašal za soglasje, ko je pri vhodu v disko zgradil nadstrešek. Očitno postopek priglasitve del tega ne zahteva. kljub temu pa se v krajevni skupnosti čutijo izigrane, saj bi kot upravljalci bližnje poti, po njihovem mnenju, morali vedeti za gradnjo.

Problem se namreč pokaže pri parkiranju. Ker disko nima dovolj lastnih parkirnih mest, obiskovalci puščajo vozila na cesti, s tem pa ogrožajo prometno varnost in pozimi ovirajo pluženje snega.

Vse pa kaže tako, da je nadstrešek bolj povod kot pravi razlog nezadovoljstva krajanov. Njihove izkušnje z diskom oziroma njegovimi razgretimi gosti iz preteklosti, so namreč še zelo žive; nočni kraval, vandalizem, poškodovani znaki, polomljene ograje, Hudičeva brv. Krajani se boje, da se z diskom vse to spet vrača. Najbrž bi bilo res najbolje, če bi se z novim upravljalcem skupaj dogovorili za red.

H. Jelovčan

ureja ANDREJ ŽALAR

V KS Vodovodni stolp še naprej skupščina

Zdravo okolje in varno življenje

Kranj, 25. januarja - Tri ugotovitve so bile značilne za ponedeljkovo razširjeno sejo skupščine krajevne skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini. Ko so ocenjevali uresničevanje programa dela v krajevni skupnosti v minulem letu, so ugotovili, da so naredili več, kot so zapisali v program. V letošnjem programu je poudarek na urejanju komunalnih problemov in s tem v zvezi na zdravem okolju in varnem življenju. Ob pripravah na spomladanske volitve pa so potrdili predlog, da bo skupščina še naprej najvišji organ v krajevni skupnosti. S tem v zvezi pa so se tudi odločili, da bodo nove organe v krajevni skupnosti volili jeseni ob izteku sedanjega mandata.

Ob oceni, da so lanski program na vseh področjih uspešno uresničili, so pri letošnjem programu podčrtali, da bodo komunalna vprašanja, ki so neke vrste "delavna stalnica" letnih programov tega srednjeročnega obdobja, v ospredju tudi letos. Mednje vsekakor sodi nadaljevanje urejanja novih parkirnih prostorov in tlakovanje prečnih poti preko zelenic. Posebej je v programu izpostavljeno asfaltiranje Valjavčeve ulice in ureditev pločnika v Dražgoški. Za Mlakarjevo in Mencingerjevo ulico pa je v programu ureditev kanalizacije za meteorne vode.

Prednostni nalogi, ki sta bili posebej izpostavljeni in poudarjeni ter komentirani tudi v programu, pa sta dokončanje začete ureditve dela Ulice 31. divizije in rekonstrukcija Partizanske ceste; slednja predvsem v prvi fazi na odseku od obrata Jelovice do mostu čez Kokro. Kar zadeva Partizansko cesto je bilo soglasno sprejeto stališče, da je to cesto treba urediti še preden bo prišlo do rekonstrukcije Oldhamske ceste in sanacije oziroma gradnje mostu čez Kokro, saj bo takrat dobršen del prometa potekal prav po Partizanski cesti. Sicer pa je skupščina ocenila, da se je letos končno v okviru rekonstrukcije Oldhamske ceste ali pa posebej treba lotiti ureditve križišča pri Vodovodnem stolpu. Problem je namreč precej podoben problemu križišča pri Jaku na Primskovem, kjer je vse bolj očiten zamašek, ki je tudi vedno bolj nevaren.

Zdravo okolje in varno življenje pa sta bila glavna tema tudi v razpravi. Ugotavljali so, da odlok o javnem redu in miru v tistem delu, ko govori o živalih (psih in mačkah) v naseljih kakršno je Vodovodni stolp, ostaja zgolj črka na papirju. V praksi je stanje popolnoma drugačno, saj je prav zaradi psov okolje že več kot preveč onesnaženo; še posebej to velja za zelenice in otroška igrišča. Nered pa se še vedno kaže tudi pri skladovnicah drv na zelenicah (pred bloki). Zato bodo letos tema dvema problemoma in tudi zapuščenim avtomobilom, skušali tako ali drugače narediti konec. Naloga sicer ne bo lahka in enostavna, vendar stanje, kar zadeva zdravo okolje in varno življenje na tem področju je postalo že nevzdržno.

Ivan Jelen

Na skupščini so poudarili, da bi ne glede na začetek urejanja Oldhamske ceste letos morali začeti urejati križišče pri Vodovodnem stolpu...

Odločitev, da skupščina krajevne skupnosti še naprej ostane najvišji organ in da bodo volitve samoupravnih organov jeseni; ob izteku mandata je predsednik sveta krajevne skupnosti **Ivan Jelen** po seji skupščine to takole utemeljil:

"Ocenili smo, da spomladanske volitve ne moremo enačiti z volitvami organov v krajevni skupnosti. S krajevnimi volitvami bi redne volitve samo po nepotrebnem zapletli. Ob tem pa, ko smo se odločili, da skupščina še naprej ostane najvišji organ, ocenjujemo, da bodo jeseni stvari glede novih organizacij veliko bolj jasne; čeprav je že za sedanjo skupščino po svoje značilen tako imenovan "pluralističen" sestav. Glede funkcije predsednika sveta pa menim, da bi le-ta lahko bil mandatar za sestavo članov sveta, vendar na podlagi opredeljenih in sprejetih programsko-razvojnih usmeritev krajevne skupnosti."

A. Žalar

Navtično društvo v Kranju

Zapolniti praznino

Kranj, januarja - Konec minulega leta je bil v Kranju ustanovni zbor Navtičnega društva Navtik Kranj. Nekaj "zanesenjakov", ki se je odločilo za ustanovitev društva, pa je prepričanih, da niso edini, ki so do zdaj čutili neke vrste praznino na področju navtične dejavnosti v občini oziroma na Gorenjskem.

Robi Kovšca

V prepričanju, da je v kranjski občini oziroma na Gorenjskem kar precej takšnih, ki hodijo na morje tudi zato, ker imajo svoja plovila, se je nekaj "zanesenjakov" lani odločilo, da ustanovijo svoje društvo. Iztočnica za ustanovitev društva pa ni bilo zgolj veselje do čolnarjenja.

"Naš cilj je bil, da bi v društvu organizirali tečaje oziroma opravljanje izpitov za čolne do 5 KS, za jadranje... Radi bi zapolnili neke vrste praznino kar zadeva opremo pri tovrstni dejavnosti in nenazadnje bi skupna delavnica bila vsem, ki zdaj tako ali drugače iščejo material in oblike popravil, lahko tisto mesto, kjer bi dokončali začeto ali popravili poškodovano. Izmenjava izkušenj, znanja in poznavanja, pa bi bila dodatna bogatitev tovrstne dejavnosti," pravi **Robi Kovšca**, predsednik kranjskega društva Navtik.

Na ustanovnem zboru društva, ki pa ni le kranjsko, marveč odprto za vse, so tako v program zapisali, da bodo najprej pripravili tečaj za čolne do 5 KS in sejem opreme. Čimprej bi radi tudi prostor in delavnico, trenutno pa je sedež društva pri Milanu Omejcu, na Cesti talcev 18 v Kranju.

A. Žalar

Iskanje potrditve

Klet ni pravi prostor

Kokrica - Za vabilo, da bo drevi (danes) ob 17. uri v brunarici ob križišču cest Golnik-Naklo na Kokrici otvoritev Galerije Dežman, bi lahko rekli, da poleg pozornosti vzbuja predvsem radovednost. Da je Lojze Dežman že zdaj velikokrat v prostem času rad prijel za čopič ali lopatico, marsikomu ni nepoznano. Zdaj pa, kot pravi, se je odločil za galerijo. **"Ker slikarstva ne nameravam opustiti, nasprotno, v prihodnje se mu nameravam sploh posvetiti, se mi je zdelo nekako škoda, da bi slike "samevale" doma v kleti. Če bi na Kokrici že imeli prostor, o katerem smo pred časom razmišljali (Španova hiša bi bila prav gotovo primerna za to in za različne muzejske in podobne ustvarjalne zanimivosti), bi tovrstna predstavitev najbrž bolj sodila vanj. Tako pa sem se odločil, da v brunarici, ki naj bi bila v prihodnje tudi neke vrste turistična pridobitev, poskusim s predstavitvijo."**

Lojze pravi, da gre bolj za poskus in upa čez čas tudi na tovrstno potrditev. Sicer pa naj bi bila nocojšnja otvoritev z nastopom kokriškega pevskega zbora in ansambla Ski kvintet poskus kultuno družabne poživitve in morda tudi tovrstne potrditve.

A. Ž.

Čajanka: Skrivnosti v zvezdah

Kokrica pri Kranju - Turistično društvo Kokrica bo jutri (v soboto) ob 17. uri v Kulturnem domu na Kokrici pripravilo že tretjo Čajanko v tej sezoni. Tokrat bo na obisku poklicna astrologinja Meta Malus-Medja, ki bo govorila o skrivnostih v zvezdah. Kot je že v navadi na čajankah, se bo tudi Meta Malus-Medja po predavanju pogovarjala z udeleženci čajanke o vsem, kar je povezano s horoskopi, prerokovanju z dlani in drugem. Prireditelji-Turistično društvo bodo seveda tudi tokrat poskrbeli za čaj in domače pecivo. A. Ž.

Izlet v Moravske toplice

Kranj - Društvo invalidov Kranj pripravlja tri in sedemdnevni izlet v Moravske toplice. Za oba izleta, ki bosta v aprilu letos, že zbirajo prijave. K ceni enega celodnevnega pensiona, ki je 200 dinarjev, je treba prišteti še stroške za prevoz.

Priprave na volitve

Radovljica - Na zadnji seji predsedstva občinske organizacije ZZB NOV Radovljica so razpravljali o dosedanjih kadrovskih pripravah na volitve v organe ZZB NOV in o pripravah na aprilske volitve. Pooblastili so kadrovsko komisijo za pripravo predloga možnih kandidatov, ki jih bodo posredovali občinski socialistični zvezi. Sicer pa bodo v krajevnih organizacijah ZZB NOV volilne konference mesec dni pred prvotno dogovorjenimi roki (do 28. februarja), v občinskih združenjih v prvi polovici aprila, republiška konferenca pa bo v začetku maja. Na seji krajevne organizacije ZZB NOV Podnart pa so se v začetku tega tedna že dogovorili, da bodo imeli volilno programsko konferenco prihodnji mesec. Sprejeli so tudi predlog kandidatne liste za novo vodstvo krajevne borčevske organizacije, evidentirali pa so tudi možne kandidate v organe krajevne skupnosti Podnart. (cr)

Kranj, januarja - Prebivalci Šorlijevega naselja zadnjega pol leta niso imeli posebne sreče s tamkajšnjim časopisnim kioskom. Dolgo je bil zaradi nerentabilnosti zaprt, potem pa so ga pri kranjski stanovanjski skupnosti ponudili zasebniku. Prvi z liste izbranih je odpovedal že po dveh tednih. Januarja pa je prodajo časopisov, tobaka, galanterije, igrač, izdelkov domače in umetne obrti prevzela Vlasta Demšar. Odprto ima od pol šestih zjutraj do sedmih zvečer. Ker je pravkar začela, na policah še ni vseh Delovih edicij, s ponedeljkom pa obljublja, da bodo že. Prebivalci se zanimajo tudi za nakup loterijskih srečk, vendar lastnica kioska, Vesna, pravi, da jih pri Loteriji očitno ne zanima še eno prodajno mesto v Kranju. Trudila pa se bo, pravi, da bo pri njej v prihodnje naprodaj tudi loterija. - Foto: G. Šinik

Andreja Cegnar ob trikratni nagradi za novo kolekcijo "tropske ptice"

V Odeji imajo oblikovalske zamisli svobodno pot

Škofja Loka, 24. januarja - Za kolekcijo, ki so jo poimenovali "tropske ptice", je škofjeloška Odeja prejela na minulem sejmu Moda '90 v Ljubljani diplomo Ljubljanskega zmaja, zlati MM (za najboljšo predstavitev), avtorica Andreja Cegnar pa še nagrado Društva oblikovalcev Slovenije. Troje laskavih priznanj torej, ki jih je bil vesel ves 162-glavi, pretežno ženski, kolektiv, ki ga uspešno vodi direktorica Anka Škrušny, še posebej pa mlada oblikovalka Andreja Cegnar, ki je šele pred letom dni stopila na očitno plodovito poklicno pot.

»Nagrade so gotovo zelo pomembne, ampak v začetku se tega nisem niti zavedala. Bila sem presenečena. Resnično nisem delala za nagrade. Potrudila sem se zase in za Odejo. Najbolj pomembno mi je, da sem s svojim delom sama zadovoljna, da mi je všeč,« je glede nagrade skromno pripomnila Ljubljančanka Andreja Cegnar.

V Odejo je prišla, kot rečeno, pred dobrim letom kot novopečena inženirka oblikovanja. Tu se je pridružila kolegici Maji, pionirki na tem področju, ki pa je že dalj časa odsotna. Nova kolekcija športnega in otroškega programa je izključno plod Andrejinih oblikovalskih zamisli.

»Delam vse,« pravi Andreja Cegnar. **»Plakate, prospekte, oblikujem sejemske postavitve, aranžiram izložbe, narišem kroj za potovalno torbo ali spalno vrečo. Za vzorce, kar je moje osnovno delo, mi pravzaprav ostane še najmanj časa. Ugotavljam, da imam pred oblikovalci iz nekaterih večjih teamov ljubljanskih tovarn, ki so plačani od osvojenega predloga - o osvajanju pa odločajo neoblikovalci - bistveno prednost. Nihče mi ne dirigira, kakšen naj bo oziroma ne sme biti vzorec, selekcijo idej opravim sama. In ko so vzorci na mizi, dodelani, mi jih tudi nihče ne zavrne, vsi gredo v tisk in nato v izdelek. Ne vem, kako bi reagirala, če bi mi kateri vzorec zavrnili, verjetno bi "stala" za njim.«**

Razen izdelkov iz športnega programa in opreme otroških ležišč s prizori iz pragozda in črtami v močnih barvah zbuja posebno pozornost Andrejina papiga, ki je hkrati okrasna in uporabna blazina pa še mehka ljubkovalna igrača. **»Moja prva ideja, ko sem prišla v Odejo, je bila blazina v obliki živali. Najprej sem razmišljala o slonu pa žirafi, prevladala je papiga. Ptiči so letošnja zapoved svetovne mode. Moram spremljati in upoštevati, kar se dogaja v svetu, ni dovolj samo tisto, kar pride "iz mene"!«**

Odejin športni in otroški program vsako leto menja vzorce, množi se pahljača izdelkov. Možnosti oblikovanja prešitih tkanin so prav v teh dveh programih obilne, še posebej, ker se ljudje vračajo k naravnim materialom, bombažu in volni. Tudi v Odeji prevladujejo naravni materiali, medtem ko lastno oblikovane vzorce zaenkrat - kljub "godrnjanju" oblikovalk - še kombinirajo s cenejšimi kupljenimi tkaninami.

Marika Pirc, referentka v prodaji: **»Vsi izdelki, ki smo jih pokazali na minulem ljubljanskem modnem sejmu, bodo marca v trgovinah. Nikoli ne razstavimo izdelka, ki bi ga potem kupci zaman iskali. Za novo kolekcijo je ogromno zanimanja, športni program gre takorekoč izpod strojev sproti v prodajo. Kupujejo grosisti in športne trgovine. Največ, približno polovico, prodamo v Sloveniji, 40 odstotkov na Hrvaškem, malenkost v Makedoniji, medtem ko se je Srbija zaprla.«**

Rezka Šturm, šivilja: **»V Odeji delam petnajst let, večinoma šivam nove artikle, tisto, kar predlaga oblikovalka. Včasih v praksi kaj drugače izpade kot na papirju, v takih primerih se pogovoriva, spremeniva. Rada šivam nove stvari, ki razbijajo monotonost. Papige in palme so mi zelo všeč, to so živahni vzorci, za mlade.«**

H. Jelovčan
Slike: G. Šinik

Po stavki v blejskih Vezeninah

Ne gre le za višje plače, temveč tudi za ureditev razmer

Bled, 24. januarja - Kot smo že poročali, so v blejskih Vezeninah prejšnji četrtek in petek za nekaj ur prekinili delo in imenovali stavkovni odbor, ki je v imenu delavcev zahteval višje plače (te so že nekaj let med najnižjimi v radovljiški občini in v gorenjski tekstilni industriji), znižanje prispevnih stopenj, ki so se povečale od 45,8 na 49,9, izboljšanje poslovanja, ugotavljanje odgovornosti za razmere v tovarni in informacijo o tem, kakšen je dejanski položaj Vezenin.

Stavkovni odbor je, kar zadeva plače, zahteval, da naj se oktobrski poračun všteje v novembrsko plačo, novembrski v decembrsko, decembrski osebni dohodek pa naj se poveča za 50 odstotkov. Vodstvo tovarne je v petek ponudilo 20-odstotno povišanje plač, na ponedeljkovem sestanku stavkovnega odbora blejskega dela Vezenin, predstavnic delovnih enot Ilirske Bistrice in Vipava ter kolegija Vezenin pa 35-odstotno. Stavkovni odbor je soglašal s tem predlogom in zahteval, da se z njim strinjajo tudi delavci. Jože Hausman, vodja blejskega stavkovnega odbora, je včeraj povedal, da se delavci v glavnem strinjajo s predlogom, tudi zato, ker se zavedajo, da zadolževanje za dodatno izplačilo osebnega dohodka ne pomeni rešitve. Delavci na Bledu pa tudi v delovnih enotah v Ilirski Bistrici in v Vipavi bodo "poračun" prejeli do konca januarja, s tem pa bo povprečni decembrski osebni dohodek znašal 3280 dinarjev. Da imajo v Vezeninah tako nizke plače, je več razlogov: kupna moč se je močno zmanjšala in zaostrila probleme v prodaji, ustavil se je izvoz v Sovjetsko zvezo, s sprostitvijo uvoza prihajajo na jugoslovanski trg izdelki, ki so cenejši od blejskih, maloprodajne cene oblikuje trgovina, ki ima proste marže, zaloge so se v zadnjem lanskem četrtletju močno povečale in so bile decembra "vredne" že 10 milijonov dinarjev. V Vezeninah imajo tudi precejšnje tehnološke presežke delavcev (po besedah direktorja Franca Sirca imajo podobne tovarne na svetu približno 30 odstotkov manj zaposlenih kot blejska)...

V Vezeninah problemi niso od včeraj, ampak se vlečejo že več let. V stavkovnem odboru poudarjajo, da pri njihovih zahtevah ne gre samo za (višje) plače, ampak tudi za ureditev razmer v tovarni in za izboljšanje poslovanja. Ne morejo se namreč strinjati s tem, da so za nizke plače krive samo splošne gospodarske razmere in "objektivni vzroki", in poudarjajo, da so vzroki tudi notranji, tovarniški, subjektivni. Zadnji dogodki v Vezeninah kažejo, da ima vodstvo malo zaupanja med delavci oz. da ga sploh nima. V delovni enoti Kočevje so že dvakrat (decembra, ko so prekinili delo, in pred enim tednom) izrekli nezaupnico direktorju in strokovnemu kolegiju, v Ilirski Bistrici so prejšnji petek zahtevali takojšen odstop direktorja in vseh vodij skupnih služb, slabo mnenje imajo o vodstvu v Vipavi pa tudi na Bledu, kjer so nezadovoljstvo izrazili s štrajkom.

Na ponedeljkovem sestanku so se tudi dogovorili, da mora vodstvo tovarne v desetih dneh pripraviti program za izboljšanje poslovanja. Če se stavkovni odbor s programom ne bo strinjal in bo ocenil, da ne daje jamstva za izboljšanje razmer, bo predlagal delavskemu svetu, da razreši posamezne člane kolegija.

C. Zaplotnik

Pitna voda iz predora

Jeseničani bodo pili odlično vodo

Jesenice, 22. januarja - Nov cevovod in zajetje iz Završnice za prebivalce Javornika že sredi letošnjega leta. Voda iz predora je zelo kvalitetna, zato bodo z njo oskrbovali vse Jesenice. Peričnik usiha, iz različnih vzrokov, med katerimi so verjetno tudi premiki zemeljskih plasti po potresih na tolminskem

Med dotrajanimi vodovodnimi napeljavami v jeseniški občini je vodovod Trebež, ki oskrbuje naselje Javornik. Pred časom je prišlo do črevesnih obolenj zaradi onesnažene vode, zato so se pri izvršnem svetu Jesenice skupaj z Vodovodom Jesenice odločili, da čimprej obnovijo omrežje. Sredstva so zdaj že zagotovljena, nov vodovod pa bo zgrajen do srede letošnjega leta. Vodo iz najbolj problematičnih zajetij Žvab in Vidic zdaj redno nadzorujejo, jo bakteriološko čistijo s kloriranjem, kajti potok je občasno onesnažen predvsem zato, ker je v Javorniškem rovtu veliko počitniških hiš, potok pa ogrožajo tudi umetna gnojila.

Vodovod Jesenice bo do srede letošnjega leta napeljal 700 metrov cevovoda do Javornika. Zdaj so napeljali vodo iz Završnice do Trebeža, dalje pa bodo cevovod iz Završnice v Trebežu priključili na nov cevovod za Javornik. Tako bodo Javoričani pili vodo iz Završnice, na starem zajetju, ki pa ni oporečno, pa ostaja le zgornji del Koroške Bele. Žvabovo zajetje bodo izločili. Vode iz Završnice ne bo primanjkovalo, saj je zmogljivost zajetij v Završnici 80 litrov na sekundo, sicer pa bodo že letos v Završnici začeli opravljati meritve za tretje zajetje, kajti na področju Završnice je vode dovolj. Završniško vodo pijejo zdaj v Žirovnici do Smokuča, na Potokih, na Dobravi, Lipcah, Koroški Beli, na belškem polju in zdaj jo bodo dobili tudi na Javorniku.

Pri izkopavanju karavanškega predora so naleteli tudi na obilo vode in po strokovnih analizah ugotovili, da je iz nekaterih izvirov voda izredno kvalitetna. Vodovod Jesenice postavlja na platoju rezervoar za 300 kubičnih metrov vode in je namenjen za oskrbo vseh platojev. V ta rezervoar priteka voda iz Peričnika, saj je zaradi višinske razlike nanj nemogoče napeljati vodo iz predora. Peričnik je včasih imel zmogljivost 120 litrov na sekundo, domnevajo pa, da so tudi zaradi potresnih sunkov v Tolminu nastali premiki zemeljskih plasti in je tudi zato količina vode iz Peričnika upadla na 75 litrov na sekundo.

V predoru so odkrili vodo na 315 metrih, a ne ustreza, na 740 metrih je manj kvalitetna, na 3.000 metrih pa je v dolomitski sestavi in je izredno kvalitetna zato, ker teče skozi 600 metrov naravnega filtra. Strokovnjaki so ocenili, da tako dobre vode ni daleč naokoli. Redno jemljejo vzorce in če bo voda taka ostala, bi jo celo lahko polnili v ustrezno embalažo. Zanimivo je, da je že ustanovljena tudi medržavna komisija med Jugoslavijo in Avstrijo, ki bo sprejela ukrepe za zaščito vodnih virov na obeh straneh Karavank, kajti tudi na tem območju obstaja nevarnost onesnaženja z umetnimi gnojili.

V letu 1988 so v predoru položili 300 metrov cevovoda in do zdaj 1960 metrov. Iz predora bo tako pritekalo do 100 litrov vode na sekundo. Tako bo platoje in plavški travnik oskrbovala voda iz Peričnika v krožni pentlji, vodo iz predora pa bodo priključili na cevovod, ki bo oskrboval vse Jesenice.

D. Sedej

Leto evropskega turizma

Svet ministrov Evropske gospodarske skupnosti je letošnje leto proglasil za leto evropskega turizma. V akciji enakopravno sodeluje tudi Jugoslavija, ki je, tako kot vse ostale sodelujoče države, že sprejela svoj nacionalni program aktivnosti. Osnovno vodilo je več dejavnosti, med njimi trženje oblik turizma, po katerih je največje povpraševanje, sprejem olajšav za potovanja v Jugoslavijo, izboljšanje kakovosti turistične ponudbe, vzpodbujanje alternativnih oblik turizma in še nekatere druge. S proglasitvijo leta 1990 za leto evropskega turizma, želijo v EGS opozoriti na njegov najširši družbeni in gospodarski pomen in poslanstvo pri medsebojnem spoznavanju narodov, njihovih kultur in načinov življenja.

M: Gregorič

ELMONT.

ELMONT BLED
Sedež: Spodnje Gorje 3 a,
64260 Bled
Telefon.: 064-77-351

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev

izklicna cena din

1. varilni agregat TRUDBENIK TIP 6 A 340 C, uporaben 2100,00
2. varilni agregat TIP SA 250, uporaben 3500,00
3. el. varilni aparat RADE KONČAR TIP 5 B-1 (2 kom), uporaben, cena enega 6300,00
4. el. varilni aparat ELEKTRODA 260 A, uporaben 3500,00
5. varilni aparat CO2, TIP E6, UNIMAG, neuporaben 7000,00
6. penjalna miza, MOL S 164, 630x500, uporabna 1750,00
7. krivilna preša za cevi, neuporabna 2100,00
8. transportni trak (2 kom): motor TIP T 90 L6 z reduktorjem TIP GMPO 2,3 35 A, uporaben, cena enega 8400,00
9. pnevmatska preša, TIO LESCE, uporabna 16100,00
10. pnevmatski knaker, IKOS, neuporaben 7000,000
11. hidravlično dvigalo, uporabno 3500,00
12. ročni točkovni aparat, TIP VS T2, neuporaben 1400,00
13. ročni točkovni aparat, GORENJE VARSTROJ, TIP RT1, neuporaben 1400,00
14. štanca EPA 63, uporabna 73500,00
15. mehanske škarje TIP MM 5/2500 A, uporabne 143500,00
16. krivilna preša TIP HAP 70/2600 in 2 rezervna cilindra, uporabna 203000,00
17. orodja za krivilno prešo, uporabna, prizma 75x75x2600, 2 no 'a L = 2600 15000,00

Javna licitacija bo v petek, 2. 2. 1990, ob 14.00 v ELMONT BLED v Spodnjih Gorjah.
Ogled osnovnih sredstev je mogoč na dan licitacije od 10. ure dalje v ELMONT BLED.
Na licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki pred začetkom plačajo 10 % polog izklicne cene za posamezno osnovno sredstvo pri blagajni ELMONT BLED.
Prometni davek plača kupec. Kupljeno blago je potrebno plačati in odpeljati v 8 dneh, razen osnovnega sredstva pod zap. št. 15, ki ga je možno odpeljati šele v mesecu marcu.

ČASOPISNI SVET O SUSPENZU VINETA BEŠTRA

Časopisni svet Gorenjskega glasa je na seji, 17. januarja 1990, obravnaval posledice suspenza novinarja Vineta Beštra z del in nalog novinarja, ki mu je bil izrečen sredi septembra lani. Ugotovil je, da je šlo za delovni spor, ki je bil po enem tednu rešen, saj je zbor delavcev Časopisnega podjetja Gorenjski glas, zaradi napake v postopku, direktorjev suspenz zavrnil in je Vine Bešter lahko takoj začel normalno opravljati delo novinarja. Ugotovil je tudi, da spor ni imel večjih posledic na vsebino časopisa.

Časopisni svet je obravnaval tudi pritožbo Braneta Grimsa iz Kranja zaradi neobjavljenega pisma namenjenega uredništvu, v katerem je želel zvedeti za ozadje suspenza Vineta Beštra. Menil je, naj se pismo objavi, hkrati pa naj se na kratko pojasni, za kaj je pri zadevi šlo.

PREJELI SMO

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO!

Z nejevero sem bral v časopisju težko doumljivo zgodbo o samovolji vašega glavnega urednika, ki je očitno nezakonito in na osnovi povsem za lase privlečenih obtožb suspendiral vašega kolega tov. Vineta Beštra. Ne morem verjeti, da mirno gledate, kako v Kranju leta 1989 oživlja neostalinistična doktrina preganjanja novinarjev, ki smo ji bili priče v svinčenih sedemdesetih letih.

Tov. Bešter je od svojega prihoda pisal o preveč kočljivih temah, da bi kdorkoli verjel, da ne gre za poskus suspenza kritičnega in raziskovalnega novinarstva. In če vas ne gane moralna vprašljivost cele zgodbe - kamor sodi tudi to, da ob siceršnji odmevnosti teme Vaš časopis ni objavil o njej niti besede, bi se morali zavedati posledic, ki jih ima slaba podoba nekega časopisa v javnosti. Podoba, ki pomeni (ne)prodajo časopisa in denar za vaše plače.

Zato vas pozivam, da storite vse, da odpravite vse posledice tega škandala, in da razmislite o ustreznosti vašega glavnega urednika tov. Žargija, da po protizakoniti zlorabi svojega položaja še naprej ostane na njem. In ali je res vaš glavni urednik tako neustrezno reagiral brez prišepetavanja s strani?!

Brane Grims, dipl. ing.
C. Staneta Žagarja 39,
Kranj

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOŽE DOLHAR

IMENOVANJE ODGOVORNEGA UREDNIKA

V zvezi s pismom Medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko z dne 10.-1. 1990 — točka 2, vas kot nosilec in koordinator kadrovskega postopka imenovanja odgovornega urednika Gorenjskega glasa obveščamo, da postopek teče povsem v skladu s 43. členom Zakona o javnem obveščanju (Ur. list SRS 2/86) in 19. členom akta o ustanovitvi časopisa Gorenjski glas, Časopisno podjetje Glas in ureditvi medsebojnih razmerij, pravic in obveznosti, ki so ga ustanoviteljice OK SZDL Jesenice, Kranj Radovljca, Škofja Loka in Tržič) sprejele konec leta 1987.

Pogovor s predsednikom MS ZSMS za Gorenjsko, kakor tudi razprava na časopisnem svetu Gorenjskega glasa dne, 17. 1.1990 so pokazali, da MS ZSMS za Gorenjsko nima nikakršnega argumenta za trditev iz 2. točke citiranega pisma.

Vse kar je mogoče očitati temu postopku je, da je bil preprozno sprožen.

Predsednik MS SZS za Gorenjsko:
MARJAN GANTAR

PETICIJA

Prvič po 45-letih bomo aprila lahko volili na neposrednih, tajnih in upajmo, tudi poštenih volitvah. Vsaka oblast je nagnjena k zlorabam in izkoriščanju svoje moči. Posebej takšna, ki 45 let ni bila izvoljena na demokratičen način in ki je ni kontrolirala javnost in opozicija. V Sloveniji se vsaj delno kaže pripravljenost oblasti na dialog z opozicijo. Kranj ostaja trdnjava zdravih sil in arogantne oblasti. Volitve in način ugotavljanja volilnih rezultatov izražajo stopnjo demokratičnosti in s tem tudi civiliziranosti države.

Verjetno ste že iz časopisja izvedeli, kako je bila "imenovana" občinska volilna komisija. Želimo vas opozoriti na naslednji dejstvi:

1. Imenovanje članov občinske volilne komisije.

- Volilna komisija je bila imenovana brez demokratičnega postopka. Niti javnost niti opozicija (DEMOS) nista imela možnosti vplivati na sestavo volilne komisije. Zato sumimo, da je občinska politokracija sestavila volilno komisijo po svoji meri.

- V občinski volilni komisiji je od desetih članov večina komunistov.

*- Demos - Združena opozicija Kranja je predlagala tri diplomirane pravnike in diplomiranega ekonomista v volilno komisijo in sicer zgolj kot **dva člana in dva namestika.** S tem ne bi bil kršen zakon o volitvah. Predsedstvo SO Kranj skuša v svojem sporočilu zgolj dezinformirati javnost.*

2. Razdelitev volilnih enot in določitev števila delegatov:

- SO Kranj je samovoljno razdelila volilne enote v zboru združenega dela in sicer tako, da imajo kmetje in obrtniki po eno delegatsko mesto, kot npr. Cestno podjetje, ki ima le okoli dvesto zaposlenih. Medtem, ko je obrtnikov 1900 (in 1300 njihovih delavcev), kmetov pa je (skupaj z družinskimi člani) okoli 3000. S tem je bila grobo izigrana številčna zastopanost, ki je po vsem civiliziranem svetu osnova demokracije.

*Na osnovi teh dejstev močno dvomimo v poštene namene oblasti, takšni oblasti ni mogoče zaupati. Demokracije ni brez medsebojne **kontrole** in načelne enakopravnosti političnih strank. Šele na osnovi tega se lahko izvoli legitimna in legalna oblast. Bojimo se, da bo oblast poskušala goljufati pri ugotavljanju volilnih rezultatov. **Zato zahtevamo:***

1. Da SO Kranj razveljavi sklep o imenovanju občinske volilne komisije in da predlaga novo volilno komisijo, v kateri bodo tudi štirje člani, ki jih je predlagal DEMOS.

2. Da se razveljavi Odlok o določitvi volilnih enot, da 23. volilna enota dobi štiri delegatska mesta in da volilna enota 11 a dobi tri delegatska mesta.

Delegati SO Kranj! Prosimo, zahtevajte, da se naši zahtevi uvrstita na dnevni red prve seje SO Kranj. V času tektonskih sprememb v Vzhodni Evropi naredite majhen korak za demokracijo v Kranju! Spoštovani Kranjčani! Prosimo vas, da se s svojimi podpisi pridružite naši peticiji!

Rudi Šeligo, dr. Peter Vencelj, dr. Tomaž Hubernik, dr. Ciril Zevnik, Tomo Križnar, Jože Novak, Tone Perčič, Bernarda Oman, Stanislav Klep, Franci Zavrl...

ODMEV

Dne, 19. 1. 1990 ste objavili v rubriki Jež bodičko v kateri kar dvakrat (brezplačno) omenjate naše podjeje: menite, da bi Sava Kranj sestrski firmi Vulkan lahko napravila malo korekture na njihovi deklaraciji za njihov izdelek (termofor).

No, takole mi gledamo na to:

- sestrska firma Vulkan Niš je vodstvu SOZD Sava Kranj, poslala 28. febrauraja 1989, "prijazno" pismo po teleksu, da "zaradi znanih" razlogov ne želi več biti član te sestavljene organizacije;

- ali Glas kot sestrski ali bratski časopis kdaj poskusi "pomagati" drugemu časopisu odpravljati podobne, v našem časopisu kar pogoste, spodrsljaje; in še

- med uredništvom Glasa in Savo Kranj je morda kilometer razdalje, še bližje pa so med nami telefoni (25-461, 24-241, 23-066...), če se že piscu tokratnega Ježa ni dalo poklicati, bi to moral narediti urendik, mar ne. Sicer ne boste prišli niti do praga Evrope '92.

Za Savo Kranj Jože Štular

NADALJEVANJE »UREJANJA« OŽJEGA OBMOČJA MESTA KRANJA

K temu pisanju so me spodbudile govorice v tako imenovanih kranjskih strokovnih krogih, da je v pripravi načrt za ureditev ploščadi pred Delavskim domom oziroma nasproti kranjske gimnazije. In sem si rekel: »Še en načrt v nizu načrtov, ki so se porajali v strogi tajnosti in za katere so vedeli samo redki posvečeni, pa kvečjemu še tisti sitneži, ki so bili pri tem neposredno prizadeti ali pa so bili le preveč radovedni. In če je že "postavljena pika na i" tega, v preteklosti neposrečenega in samoumevnega urejanja neposredne soseščine starega mestnega jedra Kranja, potem je že treba o stvari kaj povedati.« Pri tem zapisu se bom omejil le na "urejanju"ožjega območja, ki je neposredno navezano na staro mesto in je samo majhen del za mesto in okolico spornih in problematičnih rešitev.

ZŠAM
AVTO ŠOLA
Škofja Loka

Nova avto šola v Škofji Loki vpisuje v mesecu januarju kandidate v tečaj cestno prometnih predpisov za kategorijo A in B.

Poučevanje praktične vožnje šola izvaja na novih vozilih OPEL CORSA in GOLF diesel.

Vse informacije dobite na naslovu:
ZŠAM AVTO ŠOLA, Kidričeva 51 a, p. p. 89 ali po tel. 631-729 vsak dan od 9. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Če pogledamo kronologijo posegov v ta del Kranja, se zgodba začne v zgodnjih šestdesetih letih pri urejanju tega območja okoli Delavskega doma. Tedaj se je nekdanji Narodni dom, delo arh. Vurnika, adaptiral in iz nekdaj solidne in zanimive zgradbe se je spremenil v stehnizirano in brezhibno stavbno gmoto. Prav tako se je park pred stavbo, ki je bil intenzivno ozelenjen, spremenil v puščobno in zastrašujočo ploščad s kipi, po vzoru tedaj za nas očitno aktualne realsocialistične arhitekture. Kmalu zatem se je pričelo z rušenjem stavb od sedanjega hotela Jelen do gimnazije. Pri tem so porušili stanovanjsko stavbo na vrhu Jelenovega klanca, nizko enonadstropno stavbo, v kateri je bilo okrajno sodišče in arhitekturno zanimivo večnadstropno poslovno stanovanjsko stavbo ob ginmaziji, zidano v klasicističnem slogu. V nastalo praznino se je vgnezdil hotel Creina, ki s svojo razgibano strukturo in gabaritom sicer ni naredil škode v silhueti Kranja, vendar je sporna njegova funkcija v tem delu Kranja. Posebno pa je neprimerna prometna povezava, s čimer moti funkcioniranje gimnazije, poleg tega pa deluje kot torzo, posebno na svojem jugo zahodnem delu. Kmalu za tem je pri tedanjih »odločujočih faktorjih« očitno obveljala narodna — če je šel bik, naj gre še štrik : in so ne bodi len, začeli z rušenjem niza stavb od Stare pošte do Delavskega doma. Pri tem je bilo porušenih nekaj kvalitetnih stavb. Med re je spadala vsekakor vogalna poslovno stanovanjska hiša, v kateri je bila tiskarna, v enem delu nasproti sedanjega kina Storžič pa avtobusna postaja. Na to spraznjeno mesto so ustoličili veleblagovnico v obliki zarjavele in predimenzionirane stavbe, ki nosi sedaj ime Globus. Pri vseh naštetih posegih, rušenjih in novogradnjah so občani Kranja lahko samo nemo strmeli nad genialnostjo ustvarjalcev, se čudili in pasli »firbca«.Da bi pa to strmeče občinstvo kdo od stroke ali oblasti pobaral za mnenje, pa je bilo bogokletno samo pomisliti. Pač pa se je pričakovalo od taistega občinstva, da bo ob pomembnih otvoritvah nesebično in spontano pozdravilo z aplavzom prisotne oblastnike in kreatorje nove arhitekture. In to se je tudi vedno zgodilo.

In kaj se je od tedaj do danes v Kranju spremenilo? Moramo priznati, da nič ni da se nismo napakah ničesar naučili. Še naprej se dela po starih in preizkušenih metodah. To med drugim dokazuje tudi novo rušenje stavb od gimnazije do Bečkove hiše ter priprave za gradnjo nove velike veleblagovnice. Kakšna bo ta stavba, kako bo funkcionirala, kako bo vplivala na sosednja območja posebno na gimnazijo, ki s tem postaja osamljen prometni otok, pa se nam občanom še sanja ne. Sicer je pa verjetno za večino bolje tako, saj ima vsak svoje skrbi. Da bi ga pa zaradi takih »nepomembnih« stvari tlačila mora, pa tudi ni priporočljivo, ker je večini le več do dobrega spanca.

Alojz Premrov dipl. ing. arh.

KRŠČANSKI DEMOKRATI

v petkovem GLASU 12. januarja 2990) se je v predstavitvi DEMOS-a Kranj, z mano poigral tiskarski škrat in krščanske demokrate dvakrat imenoval krščanski socialisti.

Med socializmom in demokracijo je velika vsebinska razlika. Socializem je zame le poizkus vzpostavitve totalne oblasti, izvajan na celih nacijah (v imenu vsega lepega). Danes je jasno, da je poiskus zgodovinsko ponesrečen, od vsega začetka pa je bilo jasno, da je tudi etično neupravičen s stališča spoštovanja do človeka. Zato tukaj prosim vse socialistične, komunistične in podobne stranke, da razložijo, kaj je od njihove ideologije ostalo in kaj njim pomeni beseda socializem. »Socializem in demokracija« se mi sliši kot »ne maram rasistov in črncev«.

Peter Metlikovič

BORUT KOS

PAKISTAN V ČASU SPREMEMB IN UPANJA

V avtobusu me sopotniki znova niso opazili in tudi vojak, ki se je le sprehodil skozi vozilo, je mislil, sa sem domačin. Če ne bi bil tako preblečen, bi zanesljivo imel nekaj težav, ker je to prepovedano območje za tujce, poleg tega nisem imel s seboj niti dokumentov, ker sem se bal, da me okradejo. Toda trgovina z drogo je tako donosna, da omogoča vsem tujcem potovanje čimbolj varno, kajti enkrat ko navežejo stike z njimi, se ljudje zaradi »poštene trgovine« vedno znova vračajo k istemu prodajalcu.

Po dogovoru me je na avtobusni postaji čakal šef z rikšo in odpeljali smo se na njegov dom, kjer sem mu obljubil, da ga obiščem naslednji dan. Seveda mi to še na misel ni prišlo in za časa bivanja v Peshawarju sem se izogibal bazarja, kjer sem prvič prečal starca.

V avtobusu me sopotniki znova niso opazili in tudi vojak, ki se je le sprehodil skozi vozilo, je mislil, da sem domačin. Če ne bi bil tako preoblečen, bi zanesljivo imel nekaj težav, ker je to prepovedano območje za tujce, poleg tega nisem imel s seboj niti dokumentov, ker sem se bal, da me okradejo. Toda trgovina z drogo je tako donosna, da omogočijo vsem tujcem potovanje čimbolj varno, kajti enkrat ko navežejo stike z njimi, se ljudje zaradi »poštene trgovine« vedno znova vračajo k istemu prodajalcu.

Po dogovoru me je na evtobusni postaji čakal šef z rikšo in odpeljali smo se na njegov dom, kjer sem mu obljubil, da ga obiščem naslednji dan. Seveda mi to še na misel ni prišlo in za časa bivanja v Peshawarju sem se izogibal bazarja, kjer sem prvič srečel starca.

ARHEOLOŠKA MESTA PAKISTANA

Pakistan je ena najbolj zanimivih arheoloških dežel na svetu, vendar so zgodovinski ostanki v tako slaben stanju, da je to razlog majhnega obiska tujcev, ki imajo tudi precej slabo mnenje o deželi. Za slabo stanje arheoloških mest je kriva tudi 11-letna vojaška diktatura, saj je bila pomoč iz tujine porabljena za utrjevanje oblasti, ne pa za hitrejši razvoj države. Tudi pomoč UNESCO-a je precej pripomogla pri odkrivanju in renoviranju pomembnih najdišč, ki so jih uvrstili med zaščitena, ki pripadajo celotnemu človeštvu, toda videti je, da se vlada doslej ni posebno trudila pri njihovem ohranjanju.

MOENJEDARO IN HARAPPA

Vsekakor je najpomembnejše zgodovinsko mesto v sedanjem Pakistanu Moenjedaro, ki ga pozna vsak Pakistanec, za ostala mesta pa so pravi nevedneži. To svetovno znano mesto je eno najstarejših na svetu, cvetelo je v letih 3000 do 1700 pr. n. š. in je bilo center civilizacije ob reki Ind. V majhnem muzeju pred nahajališčem je maketa starega mesta, ki se je raztezalo na 100 hektarih. Reka Ind je bila ena glavnih trgovskih poti, zato me je močno spominjalo na egipčansko civilizacijo ob Nilu. Preko kopnega je mesto vzdrževalo stike z Mezopotamijo in Afganistanom, kamor so vodile tri poti. Dve preko sedanjega Irana, ena pa ob Arabskem in Perzijskem morju do Mezopotamije. Poglavitna gospodarska panoga je bila trgovina, ki je bila zaradi Inda in prej opisanih poti prav gotovo zelo donosna. Na maketi se vidi, da je bilo mesto zelo dobro načrtovano, zgrajeno je bilo iz rdeče žgane opeke, ceste so bile tlakovane in imeli so urejeno odlagališče smeti. Umetnost in obrt sta bili na visoki kulturni ravni. Uporabljali so slikovno pisavo, ki jo lahko vidimo na pečatnikih v muzeju.

Mesto je bilo sestavljeno iz Zgornjega in Spodnjega mesta, ki sta bili obdani z obzidjem, vendar je sedaj ostalo le malo originalnih ostankov prvotnega mesta, kajti na ruševinah Zgornjega mesta so za časa Vasudeva (182-230), Kušanskega vladarja, postavili stupo; torej so ostanki budistični. Stupa je bila prvotno visoka 70 m, sedaj pa je le kup kamenja, ki pa še vedno dominira nad mestom. Z njegovega vrha je čudovit pogled na ostale ruševine in Spodnje mesto. V Zgorenjem mestu je dobro ohranjena Velika kopalnica, ki je bila pokrita in je imela dobro zasnovan sistem vodotoka in tudi v mestu je opaziti, da je bila ravno tako dobro urejena kanalizacija. Ohranjene ulice s svojo širino in visokimi zidovi še sedaj delujejo mogočno, podobno kot ulice v Spodnjem mestu, ki je razdeljeno na dva dela. Med obema je še mnogo dela za arheologe, kajti trdijo, da leži pod peskom še del mesta, za katerega pa trenutno nimajo denarja, da bi ga odkopali. V Spodnjem mestu je poleg širokih ulic ohranjena le Sejna dvorana in razni prostori za učenje.

Strokovnjaki opozarjajo, da se bodo izkopanine zaradi klimatskih razmer uničile v naslednjih 20 ali 30-tih letih, kajti dokler jih je pokrival pesek, so bile dobro zavarovane. Sedaj načrtujejo posebno zaščito s pomočjo UNESCO-a. Upam, da jim bo uspelo ohraniti vsaj to, kar je mogoče videti v današnjih dneh, kajti ko sem videl stanje drugih arheoloških mest, me ne bi presenetilo, če bi čez čas tudi to postalo le kup kamenja.

To se je zgodilo s Harappo, kjer ni skoraj nič več videti. Že muzej pred nahajališčem ima več predmetov iz Moenjadara in iz Kot Dijija, kar govori o slabo organiziranem odkopavanju. Kjer je nekoč stalo mesto, so le napisi, ki razodevajo, kaj je bilo v posameznih jamah, obdanih z razmetanimi opekami. Harappa je bila za naju veliko razočaranje, čeprav jo postavljajo ob bok Moenjedaru, vendar je v njej ohranjeno le manjše svetišče. Zato se tukaj nisva zadržala dalj časa in sva si raje ogledala druge kraje.

TAXILA

Mislim, da je ravno področje v okolici Taxile arheološko najbolj zanimiv kraj in je vredno kar nekaj dni ogleda. Kot vedno sva tudi tokrat najprej odšla v muzej ter si ustvarila sliko predela, kjer so sedaj dobro ohranjena tri mesta.

Ljubiteljska kultura

PESTROST OBLIK V LJUBITELJSKI KULTURI

Začetek leta - januar - je čas, ko na primer v organizacijah ljubiteljske kulture pišejo poročila o delu v preteklem letu, obenem pa so že stekle tudi oblike dela, ki jo jih že pred novim letom sprejeli v okviru naloge - program za leto 1990. Ne nazadnje je januar obenem tudi sredina delovne sezone, ki se začenja v septembru, oktobru in se z januarjem ne glede na šolske počitnice preveša že v svojo drugo polovico.

Ne glede na to, da gre dejansko že za polovico sezone, saj so v ljubiteljskih kulturnih skupinah mimo že prve premiere dramskih del, nastopi pevskih in drugih skupin, je januar obenem tudi že nekakšna napoved, kako se bo druga polovica sezone odvijala. O tem je tekla beseda s predsednikom kranjske Zveze kulturnih organizacij Matevžom Omanom.

Ali se v vsesplošni krizi le ta morda kaže tudi v ljubiteljskih kulturnih dejavnostih?

" Če je morda kdo pričakoval kakšno usihanje ljubiteljske kulture, se je prav gotovo zmotil. Vsaj za kranjsko občino to prav gotovo velja. To, da ponekje zamre pevski zbor in dramska skupina, je sicer nekaj običajnega v ljubiteljski kulturi, toda obenem pa v drugem kraju naenkrat zažive tri nove skupine z isto ali pa povsem novo dejavnostjo."

Kaj bo potem novega v tem letu?

"Kaj precej novosti je, večina jih je zaživela z jesenjo, druge spet začenjajo s februarjem. Kot je znano, je veliko dejavnosti našlo svoj prostor v gradu Kieselstein - od plesne, do likovne, gledališke. Tem dejavnostim dodajamo zdaj še nove oblike: pri plesni šoli na primer uvajamo reden razred klasičnega baleta, pa seminar ob skupnem sodelovanjuplesne, likovne in gledališke šole pri našem centru. Lutkovnim četrtkom se bodo pridružili še takoimenovani torki za zgodbico, namenjeni malim šolarjem iz vrtca Mojca, kar bo pravzaprav oblika celovite estetske vzgoje. Odvija se tudi takoimenovana mala gledališka šola - trenutno z igralsko skupino Mali vrh Nemilje Podblica, v jeseni pa naj bi stekla tako kot pri drugih dejavnostih za otroke tudi gledališka šola.

Likovni tečaji so v tej sezoni bogatejši, pestrejši, nov je tečaj vitraža na primer. Filmska vzgoja se lahko pohvali z uvedbo filmskega abonmaja za osnovnošolce. Če bo vse po sreči bo naslednji mesec zaživela lutkovna delavnica..."

Zdi se, da je postal grad Kieselstein nadvse privlačen kraj za množico ljudi, ki se sicer ne vključujejo v ljubiteljske skupine, zanima pa jih sodelovanje pri nekaterih kulturnih projektih.

" Tako je. Čeprav je program v veliki meri namenjen otrokom in mladini, mislim predvsem na vrsto tečajev v različnih dejavnostih, pa strokovni sodelavci pripravljajo tudi celo vrsto projektov, ki združujejo na primer gledališke ljubitelje: to so na primer igralci, ki so združeni v skupini Talijini ljubitelji kieselsteinski, Gledališče čez cesto pripravlja v tem okviru svojo novo predstavo itd."

V okviru ZKO je bilo vedno pomembno tudi izobraževanje ta strokovne vodje kulturnih skupin. Bo tako tudi za naprej?

Na vse načine si prizadevamo, da bi vodje skupin imeli

kar največ možnosti za strokovno izpopolnjevanje. Še vedno se dogaja, da ponekod veselje do kulture pomeni vse, znanje pa je postranska stvar. Dober način so zadnje čase izbrale folklorne skupine, saj občinsko srečanje pripravijo kot zaprto prireditev izobraževalnega značaja, na kateri vse skupine gledajo vse nastope in kasneje o tem razpravljajo s strokovnjaki, ugotavljajo pomanjkljivosti, napredek, skratka uče se."

Ta namen, namreč večjo kakovost dela, je imela tudi ustanovitev strokovnega svetovalnega centra. Kakšne so izkušnje po dveh letih?

"Območni svetovalni center, takšni naj bi se ustanovili na pobudo ZKOS po vsej Sloveniji, je za nas le oblika dela. Imamo pa srečo, da je ZKO Kranj ne manjka strokovnih delavcev, tudi prostor imamo, zato je bilo razmeroma lahko vpeljati novo obliko dela, ki pa za nas ni bila novost. Pravzaprav smo bili z odpiranjem kranjskih strokovnih seminarjev tudi za druge gorenjske občine pravzaprav model za posnemanje tudi v drugih regijah. Ta oblika ljubiteljske organiziranosti je sicer ponekod naletela na težave, na Gorenjskem pa že lepo teče, še posebej, ker imamo z gorenjskimi ZKO vse medsebojne odnose tudi glede financiranja zgledno dogovorjene. Poleg skupnih kulturnih prireditev - najrazličnejših srečanj - štirinajst jih je vsako leto - se odvijajo tudi najrazličnejše povezovalno - izobraževalne oblike dela. Če smo že poprej odpirali vrata za sodelovanje, jih sedaj še bolj na široko, pri tem pa sploh ni pomembno, kje poteka kakšna organizirana oblika: tako je bil na primer gorenjski seminar za citrarje - bil je sploh prvi - jeseni v Tržiču."

So se pokazale morda tudi kakšne pomanjkljivosti tako organiziranega izobraževanja?

"Stalno pedagoško delo je že preraslo dosedanje oblike seminarjev, trudimo se, da udeležencem pripravimo res zanimive oblike izobraževanja, povabimo najboljše strokovnjake. Mislim, da je to tisto, kar naj bi zamikalo vse, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko dejavnostjo - dobiti kar najboljše znanje za boljše delo s skupino. Le na ta način bi lahko premagali nepripravljenost za izobraževanje, za spoznavanje, kaj je na nekem področju novega, kakšni so sodobni načini dela v ljubiteljskih skupinah. Vse to je treba ljudem ponuditi v kratkem času in na visoki strokovni ravni, pa se bo vsekakor poznalo na boljšem delu v ljubiteljski kulturi."

Lea Mencinger

KINO KINO KINO

SMRTONOSNA IGRA

(Dead pool)

Gl. vloge: Clint Eastwood, Patricia Clarkson
Režija: Buddy van Horn

Vsi poznajo Dirty Harrija. Dirty Harry je ameriški mit. V novejših ameriških filmih se ga citira, oponaša, govori o njem kot npr. o Batmanu ali ameriškem predsedniku. Dirty Harry je konzervativen, ciničen, nasilen, moški šovinist, ne zna jesti, nosi nemogoče kravate in Magnum 44. Njegova ideologija se sestoji v dilemi ali mu je med streljanjem z roparji banke ostal še en naboj za zadnjega nepridiprava, ki leži ranjen v mlaki krvi.

V prvem, daleč najboljšem, Dirty Harriju (1972) Dona Siegela, je eksplodiral z vsem agresivnim mirom, šokiral in osvojil gledalce, za to pa je potreboval enega samega nasprotnika.

V Pasti za inšpektorja Callaghana (Magnum force, Ted Post, 1973) se bori z nasprotniki v lastnih vrstah. Zanj ni pomembno to, da hočejo mladi policaji vzpostaviti nov družbeni red z njihovim pojmovanjem pravice, ampak le to, da so kršili zakon.

Nasilnež (Enforcer, Jim Fargo, 1976) pomeni drastično pomnožitev mrtvih negativcev. Pri Harriju se pojavijo celo nekakšni zametki ljubezi, vendar mu gledalci tega ne bi oprostili, zato mora ženska pasti. Njenega morilca Harry falično pokončna z bazooko.

Pri nenadnem udaru (Sudden Impact, 1983) se izkaže da so ženske edine, katerim Harry med streljanejm lahko izpoveduje svoje rasistično - patriarhalne nazore. Nagrada za žensko potrpežljivost, je masaker celotne skupine njenih posiljevalcev. Rešitev psiholoških travm, ki vsa leta po posilstvu pestijo žensko, najde umetelni Harry v nabijanju najslabšega med njimi na (spet falusoidni) gromozanski rog. Dirty Harry in Freud.

Zadnji, peti del, Smrtonosna igra (1988) nam kaže že hudo zgubanega Harrya z vse daljšo cevjo svojega revolverja v družbi vse grših žensk. Vse je že polagoma izgubilo svoj čar v večnem ponavljanju: kupi trupel, narejeni cinizem, brezkončni Eastwoodov ego, harpuna, kot nov super-penis za likvidacijo glavnega negativca. Situacije ne rešuje niti zanimiv zaplet (nekdo mori filmske kritike) in prva žrtev, ki močno spominja na newyorško fiministko in kritičarko Pauline Keel, znano predvsem po njenih anti-macho izpadih. Smrtonosna igra ne prinaša nobene nove, omembe vredne dimenzije, stare pa kopira skozi šablono že zdavnaj odsluženega indigo paprija. To samo škodi liku in delu tistega pravega, starega dobrega umazanega Harryja, kateri, preden ustreli, reče: C' man punk ... make my day.

Ocena: 2

Zoran Smiljanić

Nove knjige

SLOVENSKE PESMI, ŠEGE IN PANJSKE KONČNICE

Dušica Kunaver je pred kratkim v samozaložbi izdala knjigo - Slovenske knjige, šege in panjske končnice. Knjiga je pravzaprav nadaljevanje širše zastavljenega načrta, saj gre pravzaprav za nadaljevanje pesmarice Slovenska pesem v besedi in glasbi, ki je izšla pred štirimi leti. Knjigo so predstavili v ljubljanski galeriji Labirint.

Avtorica, sicer profesorica tujih jezikov, je v knjigi posrečeno združila besedila in notne zapise najbolj priljubljenih domačih pesmi skupaj s šegami. Slovenec je s pesmijo pozdravljal pomlad, snubil dekle, si dajal takt ob delu, in se s pesmijo tudi žalostil. Zakladnica pesmi, ki jih je ustvaril narod na obrobju Evrope je sila obsežna in bogata, saj je domala nemogoče zbrati in prešteti vso to bogato pevsko ustvarjalnost, obsega več kot deset tisoč pesmi. Kunaverjeva je pri izbiri pesmi sledila vedrejšim tonom. Skupaj s šegami je pesmi razporedila po mesecih v letu. Na ta način se lepo dopolnjujeta oba elementa kulturne dediščine, obenem pa bralec na poljuden način spoznava narodno blago, ki žal v sedanjem času nezadržno tone v pozabo. Avtorica je pri tem upoštevala pesmi vseh slovenskih pokrajin in šeg, izpustila pa ni niti zamejstva.

Da je takih knjig na slovenskem knjižnem trgu vedno premalo, kaže že dejstvo, da je bila prva knjiga Slovenska pesem v besedi in glasbi, izšla je pri Državni založbi Slovenije, kmalu razprodana.

Knjiga je ilustrirana s podobami slovenskih panjskih končnic, ki prav tako predstavljajo enkraten svet ljudske umetnosti. Ob tej priložnosti so v galeriji predstavili tudi film Poslikane panjske končnice avtorja Borisa Višnovca v proizvodnji Vibe filma. Film je bil pred tem predstavljen na dunajski razstavi panjskih končnic, v kratkem pa naj bi izšel tudi na videokaseti. Dopolnjuje ga tudi glasba iz ljudskega izročila, izvaja pa jo skupina Trlep - Omerzel.

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikarka ***Brigita Požegar.***

JESENICE - V galeriji Kosove graščine odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo skulptur in risb akad. kiparja ***Zmaga Posege.***

V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava fotografij Francija Kolmana.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled ***razstava fotografij*** na temo Naše mesto Jesenice, ki so jo pripravili člani fotokrožkov treh jeseniških osnovnih šol.

ŠKOFJA LOKA - Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen obisk tudi po prejšnji najavi na upravi muzeja med 9. in 13. uro.

ŽABNICA - Dramska skupina KUD Velesovo bo jutri, v soboto, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma v Žabnici uprizorila komedijo Neila Simona, ***Poročni dan.***

KOMENDA - Dramska skupina KUD Velesovo bo v nedeljo, 28. januarja, ob 16. uri uprizorila v Kulturnem domu v Komendi komedijo Neila Simona, ***Poročni dan.***

Škofja Loka - Konec minulega tedna so v Kulturnem domu v Gorici odprli razstavo akademskega slikarja Franca Novinca. Razstava, za katero je katalog izšel ob pomoči Likovnega sveta Ljubljanske banke, bo odprta do konca tega meseca. Tokratna predstavitev v zamejstvu sodi v sklop več kot trideseterice samostojnih razstav, s katerimi se je znani slikar zadnji dve desetletji predstavil doma in v tujini. Na sliki: Krajina, akril, 1989. - Foto: Leon Rebolj

FARSA KRALJ MALHUS

Škofja Loka - V škofjeloškem gledališču bo danes, v petek, ob 19.30 uri gostovalo Kulturno društvo Zarja - Trnovlje Celje z znamenito farso Ervina Fritza, Kralj Malhus. Farsa se godi na Danskem: nekaj malega po tistem, ko so tam z vsem gnilim enkrat za vselej razčistili. Predstavo je režiral Štefan Žvižej.

Vesna Štefe, predsednica KUD Jelendol - Dolina:

DVORANA JE BILA NABITO POLNA

Jelendol, januarja - Šest igralcev KUD Jelendol-Dolina je skupno z režiserjem Ivom Kokaljem iz Tržiča postavilo na oder komedijo Petra Petroviča "Vozel", s katero zdaj gostujejo po Gorenjski in povsod žanjejo uspehe in priznanja. Še več volje za delo je mlada gledališka skupina dobila z novo dvorano, ki so jo slovesno odprli prav s premiero "Vozla", 13. januarja letos.

"Gre za prijetno komedijo," pripoveduje predsednica KUD Jelendol - Dolina, Vesna Štefe. "Dogaja se v liški vasi, pripoveduje pa o mladem zakonskem paru. Mož se odpravi na pot po vino v Dalmacijo, mlado ženo Ranko pa prav takrat, ko pride na obisk njena sestra, ki še ne pozna Rankinega moža, skuša omrežiti vaški ženskar Periša. In vsa tri dejanja sestra ne ve, da to ni Rankin mož. Kup smešnih situacij, ki nadvse zabavajo gledalce. Ljudje si pač želijo iger, ob katerih se sprostijo."

Nič čudnega, da so Jelendolci s svojim "Vozlom" vabljeni na vse konce. V soboto, 20. januarja, so gostovali v Podljubelju, 27. januarja bodo igrali v Brezjah pri Tržiču, 28. na Sorici, 11. februarja v Lomu, 14. februarja pa v tržiškem Cankarjevem domu. Vabljeni pa so tudi v Celje in zagotovo se bo oglasil še kakšen KUD z Gorenjske, da bi se predstavili tudi njim. Na koncu bodo še enkrat zaigrali domačinom; tako zelo si želijo ponovitve.

"Z novo dvorano je na sploh oživelo kulturno delo v kraju. Zdaj imamo vsaj užitek koga povabiti v goste v naš kraj," pravi Vesna. "Tako bo 10. februarja, v okviru slovenskega kulturnega praznika tu nastopil kvintet bratov Zupan, 10. marca pa bo večer citrarjev z vse Gorenjske. Da smo prišli do tako lepe dvorane in manjšega družabnega prostora, gre vsa zahvala prejšnjemu predsedniku krajevne skupnosti Janezu Megliču. Če njega ne bi bilo, tudi dvorane ne bi bilo."

D. Dolenc

ureja LEA MENCINGER

Namesto šolskih svetov samostojnejši sveti staršev?

Starše prve zanima, kaj in kako dela učitelj

Kranj, 24. januarja - Poleg sveta šole, ki je najvišji organ upravljanja šole, sestavljen iz zunanjih in notranjih članov, pozna šolska zakonodaja še svet staršev. Vanj izvolijo svoje predstavnike starši na roditeljskih sestankih, ki nato razpravljajo o vseh vprašanjih življenja in dela šole, oblikujejo stališča, ki jih zagovarjajo v svetu šole, dajejo pobude in predloge samoupravnim in strokovnim organom šole. Žal v praksi vse premalo svetov šole sledi črkam zakona; njihovo delo, če že delajo, je večinoma formalno, obkljukajo gradivo, ki jim ga ponudijo v presojo ravnatelji, kakšne ustvarjalne debate, predlogov, s katerimi bi pomagali tako učiteljem kot učencem do boljše šole, pa praviloma ni. Zakaj ne?

Razlogov je gotovo več, za razmislek vsem skupaj pa navajam odgovor ene nekdanjih članic sveta, ki je dejala: **»Samo enkrat sem si drznila opozoriti na neko nepravilnost, slabo delo učiteljev, potem nikoli več. Moj otrok, ki je sicer med boljšimi, je občutil posledice "drznosti". Svojega otroka pa imam najraje...«**

Ženska gotovo ni lagala, čeprav njenega razloga nikakor ne bi mogli niti smeli posplošiti. Imela je pač smolo, da je dregnila v kolektiv, ki se ima očitno za vsemogočnega, ki noče vedeti, da vsak starš skuša šolo graditi, ne rušiti. Žal se naše šole zelo počasi obračajo od avtoritarnosti k demokratičnosti, in to ne samo v odnosih učiteljev do učencev, ampak tudi do staršev, okolja.

Do dela svetov staršev v šolah je zelo kritičen tudi ljubljanski klub staršev za boljšo šolo, ki od marca lani javno opozarja na šolske napake in probleme. Marja Strojin med drugim pravi: »Svet staršev je sicer uradno telo, ki pa žal ne deluje dobro. Le malo svetov je, ki so sprožili kakšen problem. Starši zato pravijo, da bi morali biti sveti samostojnejši in imeti telo nad ali zunaj šolskega sistema. V svetih pa vemo, kdo dela. V njih so starši odličnjakov, taki ljudje pa šolstva ne doživljajo kot problematičnega. Tudi revolucionarjev navadno ni v tem organu; saj vemo, da hoče imeti danes božji mir. Resda tudi starši ne silijo v svete.«

Vendar se bodo v šolah hočeš-nočeš morali navaditi kritično ustvarjalnega vpliva staršev, ki so pač najbolj zainteresirani, da bodo njihovi otroci v dobri šoli. V zahodnih državah, denimo, s katerimi se zadnje čase vse bolj spogledujemo tudi na področju prosvete, ima vsaka šola odbor, v katerem so izključno starši oziroma predstavniki kraja. Šola je tesno povezana z interesi staršev oziroma kraja. Člani odbora odločajo celo o programu šole, o interesnih dejavnostih, dodatnem in dopolnilnem pouku. Tudi pri nas smo po vojni, do začetka samoupravljanja, takšne odbore že poznali...

Dr. Ludvik Horvat, predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo:
»Mislim, da bo treba razpustiti zdajšnje šolske svete, sestavljene tripartitno iz učiteljev, učencev in zunanjih članov, saj se niso dokazali kot učinkoviti. Pač pa bi morali ustanoviti samostojne svete zares zainteresiranih staršev, kot resen vpliv strokovne javnosti na šolo. Starše pač prve zanima, kaj in kako dela učitelj, ali pride točno v razred, kakšna je malica, ali je šola zakurjena itd. Taki sveti staršev se ne bodo sestajali zaradi formalnosti po naročilu ravnatelja, sklicevali se bodo sami, razpravljali o resnih vsebinskih in organizacijskih zadevah v šoli in zahtevali od ravnatelja, da položi račune, kako je uresničen program šole. Tako organizirani starši so predstavniki vseh tistih, ki plačujejo davek za šolo in imajo pravico vse to zahtevati.«

Borut Bajželj: Za neučinkovitost s(m)o krivi starši

Med večinskimi sveti staršev, ki obstajajo zgolj na papirju, smo našli enega, ki je več. Deluje pri osnovni šoli Ivana Groharja v Škofji Loki, ki mu predseduje inž. Borut Bajželj. **»Ko sem pred petimi leti opazil, da se nič ne dogaja, sem dal pobudo za oživitev sveta staršev. Takrat se je šola Ivana Groharja v Podlubniku ravno osamosvajala in smo to izkoristili, ravnateljica pa je tudi pokazala razumevanje. Tako smo začeli uspešno sodelovati. Naš namen ni bil samo kritizirati, ampak šoli tudi pomagati bodisi z nasveti za boljše finančno poslovanje bodisi konkretno. Tako smo, na primer, po podjetjih nabrali denar za šolski videorekorder in televizor, starši smo iz tujine prinašali kasete. Drugo poglavje našega dela pa je seveda vsebinsko. Od vsega začetka sem poudarjal, da člani sveta staršev moramo zastopati interese vseh otrok, ne le naših, predlagal šoli, da najde ustrezen način za pomoč otrokom, ki se težko učijo, ki imajo doma slabe pogoje življenja in podobno. Moram reči, da so v šoli naklonjeno sprejemali naše pobude in predloge ter jih, če so le mogli, tudi uresničili (dopolnilni, dodatni pouk, skrb za posebno nadarjene). Za reševanje splošnih problemov šole kot so, denimo, prenatrpani učni programi, pa menim, da sveti staršev niso najbolj primerno mesto. Dobro bi bilo, če bi tudi na Gorenjskem ustanovili klub staršev, kakršen deluje v Ljubljani.«**

Borut Bajželj

Kljub nekaterim uspehom, ki jih je dosegel škofjeloški svet staršev, pa Borut Bajželj ni zadovoljen: **»Svet še ne deluje idealno, in to po krivdi staršev, ne šole. Pretok informacij bi moral iti od prizadetih staršev k delegatom svetu staršev, od njih v šolo in obratno. Žal ta krog ne deluje. Ljudje, v tem primeru starši, so še vedno navajeni, da drugi mislijo namesto njih.«**

To, da so v svetu staršev večinoma starši uspešnejših učencev, se Borutu Bajžlju ne zdi tako zgrešeno. Misli, da imajo celo prednost, saj so s svojimi pobudami in predlogi šoli lahko bolj verodostojni kot starši slabših učencev. Pogreša pa strokovna navodila, priporočila komiteja za izobraževanje, kaj in kako naj sveti staršev delajo, da bodo bolj učinkoviti. Še posebno bi bila takšna spodbuda dobrodošla svetom v srednjih šolah, kjer so še manj opazni kot v osnovni šoli.

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

Ankov Peter iz Jelendola:

"Če gre sonce zvečer v zamok, bo zjutraj cmok!"

Marinka in Peter Anko iz Jelendola

Nak, Jelendolci si ne želijo snega, vsaj veliko ne. Samo en dan naj pada, pa ne bodo nikamor mogli, so prepričani pri Ankovih, ampak najraje se pa res pogovarjajo o vremenu. Ljudem, ki žive z naravo, kot Ankov Peter, vse življenje gozdar, pride ugibanje o vremenu v kri. Nekakšna prijetna mala strast ga popade in z njim vso družino. Če Ankov Peter zamudi prvo jutranjo napoved vremena v radiu, se mu ves dan zdi, da je za nekaj prikrajšan. In hčeri, ki se odpravljata na delo v Tržič, ga redno sprašujeta, če je treba danes vzeti dežnik. Vreme je nehote postalo nekakšen družinski konjiček in Mohorjeva pratika ima stalno mesto med časopisi na mizi. Najbolj pa mu je žal ljubljanskih vremenarjev, ki zdaj kdo ve zakaj ne gostujejo več na televiziji. Velkavrha je najraje poslušal. Raje bi se odpovedal vsem poročilom, kot pa vremenarju!

"Prejšnji četrtek smo bili prepričani, da bo snežilo. Vse je tako kazalo. Pooblačilo se je, ampak čez noč je bilo spet vse jasno, da človek kar verjeti ne more. In dokler bo takole pihalo, ne bo nič s snegom. Vsaj en teden ne. Včasih je veljalo, da če se ponoči zjasni, ni naslednji dan nikoli lepo vreme. Vedno je bilo grdo. Tokrat je veter naredil svoje. In če zdajle okrog 26. januarja, ob mlaju, ne bo dežja, se zna zgoditi, da bo res padel šele okrog pusta. Takole je: če je prva nedelja v decembru lepa, se tako zima naprej pelje. In adventna nedelja, 3. decembra, je bila lepa. Pa smo tam! Pa še to drži: Če se luna čim bliže polnoči spreminja, bo poleti lepo vreme, pozimi pa mraz. In tem boli grdo, čim bliže poldnevu se luna spremeni. Nazadnje se je spreminjala po osmi uri zvečer, zato tako dolgo lepo vreme. Bomo videli, kako bo ta petek, 26. januarja, ko bo mlaj. Če se mlaja vreme pokonča, lahko dolgo traja. Če začne iti sneg, ga veliko pade. Moja mama je vedno pravila: "Januarja mora biti mraz. Januar mil, bog se usmil. Če te januarja ne bo zeblo, te bo pa spomladi."

"Vedno smo gledali na nebo. Če je Košuta lepa, čista, bo lepo vreme. Če so pa zvečer na njej megle, posebno poleti, je drugi dan zagotovo dež. Kadar gredo megle proti Brsnini, bo dež, če gredo pa proti Kokovnici, bo pa lepo vreme. No, prejšnji torek je bilo oblačno, oblake je pa le proti Kokovnici gnalo. Če "ven vleče", je zmeraj dobro. Pa po ptičih smo se tudi zgledovali. Če so prišli v dolino, je bil zgoraj mraz. Bilo je leto, ko je bila ves december v dolini megla, ko so se pa ptiči dvignili, je bilo naslednji dan že lepo.

Najbolj gotovo znamenje za dež so bile pa veje posušenih smrek: kadar so se začele nazaj proti deblu kriviti, je bilo vedno kmalu slabo vreme. In tudi tegale pregovora smo se držali: Kar je sv. Lenarta v planini snega (6. november), toliko ga je ob Božiču v dolini. Letos je bil v planini, na Kofcah je bilo belo, vse do Dolžanke je padel, pa je prišel suh veter in ga ni," je prepričan Peter."Kadar pa veter hudo okrog voglov pometa, bo sigurno dež. In če je nebo hudo živo modro, se tudi vreme rado pokonča. In pomembno je tudi, kako gre zvečer sonce dol: če gre zvečer v "zamok" (črn oblak), bo zjutraj cmok (dež)."

Takole torej kaže: če zdajle okrog 26. januarja ne bo snega, bo sneg šele za pustne dni. "Takrat gre rad," razmišlja Peter. Ta stota ura po mlaju je tudi pomembna. Kakor je 4. dan po mlaju, tako bo do polne lune. Če je lepo, bo v tistem mesecu več lepih dni kot grdih, če je pa ta stota ura grda, bo več grdih, kot lepih dni. In če bo 10. marca, na 40 mučencev, mraz, bo mraz še 40 dni.

Letošnje leto je sicer v znamenju Venere, vendar za januar, februar in marec še velja znamenje Sonca iz prejšnjega leta. V stoletni pratiki za januar vreme ni zapisano, pravi pa, da bo najbrž suho in precej mrzlo, a ne prehudo. Feburar: Spočetka lep in prijazen, od 12. do 17. sneg in burja, nato do konca silno mrzlo vreme. Marec se začne z mrazom zjutraj, zvečer se odtaja, 7. in 8. se pomešata dež in sneg, od 9. do 23. mrzlo, 24., 25., 26. oblačno in dež, nato do konca zmrzuje... Tako stoletna pratika. Kaj bo držalo, bomo pa videli.

D. Dolenc

SVET BREZ BLEŠČIC

Čakajoč na stanovanje si je sam vzel pravico

V uredništvu se je oglasil Milorad Nanev in nam potožil, da so mu v njegovem podnajemniškem stanovanju že pred letom dni na zahtevo Save, ki je lastnik stanovanja, odklopili elektriko, čeravno je redno plačeval vse stroške. Zdaj si svetijo in kuhajo pretežno na plin, za najnujneše potrebe pa so si elektriko potegnili iz kleti. 4-članski Nanevovi družini pa je po večletnem životarjenju v nemogočih razmerah vendarle dovolj. Ko smo raziskovali njihov primer, pa se je pokazalo, da so problemi še mnogo globlji, kot zgolj odklopljena elektrika.

Sava je namreč zahtevala pri Elektru odklop elektrike, ker je Nanev v stanovanju nezakonito. Zaradi nasilne vselitve so zoper njega sprožili tudi upravni postopek pri občinskem komiteju za urabanizem, gradbene in komunalne zadeve, ki se je tedaj končal Nanevu v prid. V tovarni so se pritožili na republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora, ki pa je pritrdil Savi. Seveda so pritožbe še mogoče, toda odločitev komiteja je kljub temu izvršljiva, kar pomeni, da se lahko Nanevovi vsak hip lahko znajdejo na cesti.

Nismo razsodniki, da bi tehtali, na čigavi strani je dejansko pravica. Prisluhnili smo eni in drugi strani, pravico pa naj delijo pristojnejše ustanove.

Milorad Nanev je v Savi zaposlen devet let, prebival pa je že v dveh samskih domovih, pri zasebnikih, v barakarskem naselju Koreja, tudi nasilno se je že vselil v solidarnostno stanovanje, pred lanskim novim letom pa mu je bilo zaradi dveh majhnih otrok te odisejade vendarle zadosti. Na prednostni listi za tovarniško stanovanje zlepa ni prišel na vrsto, zato je, kakor trdi, prisluhnil sugestiji, naj gre za podnajemnika v prazno stanovanje na Škofjeloški 3. Stanovanje je last njegove tovarne, nosilec stanovanjske pravice pa starejši človek, ki zadnja leta živi v domu upokojencev. Kakor pravi, se je z njim dogovoril, da se vseli v stanovanje in prevzame plačilo vseh stroškov. Kmalu po vselitvi, za katero v tovarni trdijo, da je bila nezakonita, so zahtevali izselitev in v zameno ponudili drugo stanovanje, garsonjero. Nanev jo je odklonil, češ da se štiričlanska družina ne bo stiskala v eni sami sobi, vrh vsega pa dela v treh izmenah in potrebuje čez dan lastno sobo za počitek. Po tistem so terjali odkloptev elektrike, kar se je tudi zgodilo.

In kaj so nam imeli povedati v tovarni?

Ana Konc, referentka za stanovanjske zadeve, je nanizala vso kronologijo Nanevovga stanovanjskega problema. Sprva je bil delavec, zaposlen v Savi od leta 1981, nastanjen v samskem domu, leta 1984 je prvič prinesel prošnjo za družbeno stanovanje in se naslednje leto znašel na listi kandidatov zanj. Medtem je stanoval pri zasebniku, ki mu je zaradi slabih odnosov odpovedal podnajemniško razmerje. V tovarni so pri stanodajalcu posredovali v prid Naneva, vendar zaman; stanovanja pa mu tedaj tudi niso mogli priskrbeti. Zato se je tedaj nasilno vselil v solidarnostno stanovanje, ki ga je pred dobrim letom zapustil in se, kakor trdijo, spet protizakonito vselil v družbeno stanovanje, tokrat njihovo. Leta 1987 se je na listi kandidatov za stanovanje »povzpel« na 91. mesto, kar mu tudi ni obetalo skorajšnje rešitve stanovanjskega problema.

Ivica Matko, vodja socialnega varstva in družbenega standarda v Savi pravi, da je v tovarni vse manj možnosti za pridobitev stanovanj, na listi čakajočih pa vsako leto 350 prosilcev. To je bil tudi razlog, da so skušali stanovanje na Škofjeloški 3 od najemnika dobiti nazaj (drug razlog so bili podnajemniki, ki so zasedali stanovanje, tretji pa neredno plačevanje stanarine). Najemnik je bil voljan in decembra leta 1988 se je odrekel stanovanju, Sava pa mu je zagotovila možnost vselitve v manjše stanovanje, če se kdaj odloči zapustiti dom ostarelih. Sorodnico je najemnik pooblastil, da uredi primopredajo in izroči ključe. Uraden prevzem je bil opravljen, ključev pa od nikoder. Kmalu potem se je v stanovanje protizakonito vselil Nanev. Zahtevali so izselitev, saj so stanovanje nameravali podeliti prvemu na prednostni listi prosilcev, ki naj bi mu pripadalo 80 kvadratnih metrov stanovanjske površine, hkrati pa Nanevu začasno ponudili garsonjero v izmeri 46 kvadratnih metrov. Odklonil je, zato so se poslužili drugih zakonitih sredstev. Odklopili so elektriko in začeli postopek za izselitev. Kot je povedala pravnica iz Save **Marjeta Skumavc**, so se odločili za upravni postopek, ki se je na republiški instanci iztekel tovarni v prid.

Milorad Nanev zagovarja svoje, misleč da mu pripada stanovanje, do katerega si je vzel pravico. Tovarna zagovarja zopet svoje, pa naj bo še tako čuteča do socialne stiske svojega delavca, toda Nanevu podobnih ima še vsaj tristo. Očitno ni ravnal modro, ko je odklonil garsonjero - na 48 kvadratnih metrih tudi 4-članski družini ni tesno, z nekaj ročne spretnosti pa je v njej moč pridobiti mirno sobo za počitek. Lani Milorad tudi ni več obnovil svoje prošnje za tovarniško stanovanje, zato ga ni več na listi čakajočih. Zdaj njegovo družino očitno spet čaka cesta. Tovarne zakon v tem primeru ne zavezuje, da bi mu zagotovila najnujnejše stanovanje, vendar se bodo kljub temu trudili najti nekaj zanj. Ob tem se ne morejo vzdržati komentarja, da do svojih pravic ne pridejo vselej tisti, ki so v najhujši stiski.

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

TINE BENEDIČIČ

Naš kmet

Gozdovi, travniki in plodne njive:
vse to leži zdaj v soncu tu pred mano
in vliva ogenj mi v mlade žile,
ko se ptice pesem dviga nad poljano.

Tu dedje moji zaorali so v ledino,
s potom svojega obraza so gnojili,
plačevali desetino, hodili so na tlako,
tu so živeli, delali in se borili.

In ko so zmagali, ko je prišla svoboda,
prišlo je geslo: zemljo njemu, ki jo obdeluje,
in z novo silo poprijeli so za delo za - drevesa.

Toda sedaj jih davki tlačijo še huje:
pravijo, da špekulantje so, da pride razlastitev,
a to boli - to žge jih še najhuje!

Grunt

Pravijo, da grunt je večen,
da do pekla ima korenine.
A le dokler na njem ni srečen,
ker sicer kmalu vse premine.

Debel zid, široki velbi,
kot da nosijo graščino;
podano sleme, mokri stropi,
vse prehaja v podrtijo.

Pod staro lopo plug rjavi,
pusto polje, sam plevel,
o življenju mladem ni sledi,
le prazen stog in prazen hlev.

Nikjer ni volje, ni mladine,
vse pogreza se v sivino;
nič ni večno, vse premine,
ko pokvarimo mladino.

Od "graščine" do kmetije... Turistični pisatelj dr. Rudolf Andrejka je 1921. leta zapisal: "V romantični kotlini, ki vodi turiste naravnost pod nebotično vznožje mogočne Kočne, stoji na levem bregu obširen Makekov dom. Enonadstropna stavba z majhnim zvonikom, krita po koroškem slogu z deščicami, vse naokrog obdana od gospodarskih poslopij napravlja vtis kake graščine. Ta vtis se še poglobi, ako izveš, da je skoraj ves svet, ki sega od doline navzgor proti Kočni last slovenskega gospodarja..." Povojne oblasti so poskrbele, da Makekove in tudi druge jezerske kmetije ne dajejo niti vtisa, da so graščine. Makeku je od nekdanjega gozda ostala le ena osmina.

Odprte strani

Urednikova beseda

Tokrat smo prilogo odprli jezerskemu - skušali smo poiskati vzroke zakaj je nekdaj gospodarsko in turistično cvetoči kraj toliko nazadoval. Z jezerjani se je pogovarjal novinar Cveto Zaplotnik, uvodnik k obravnavani temi pa je napisal predsednik slovenske kmečke mladine Marjan Podobnik. Na zadnji strani objavljamo zapis - pripravila ga je novinarka Danica Žlebir - o tem, kaj je na Grajskem večeru v Preddvoru povedal Milan Pintar in zapis novinarke Danice Dolenc o odgovoru škofjeloških borcev na zapis Iva Žajdele o grobiščih brez zvezde ali križa.

Prihodnji petek bomo prilogo odprli aktualnim temam. Vabimo k sodelovanju.

Leopoldina Bogataj

MARJAN PODOBNIK

Kmetje nismo pripravljeni plačevati računov za zavoženo kmetijsko politiko

O hribovskem kmetijstvu je mogoče razmišljati vsaj na tri načine: z ozko ekonomskega vidika, s čustveno prizadetostjo obarvanega nacionalnega vidika, in s kombiniranega krajinsko-poselitvenega in agrarno-ekonomskega vidika.

Vsi trije (precej zapleteno označeni) vidiki imajo v slovenskem prostoru svoje privržence in tudi v politiki ter stroki so pogledi na hribovsko kmetijstvo zelo različni. Smola oz. že kar tragika naših hribovskih kmetov je, da je bil dosedanji odnos politike do hribovskega kmetijstva dejansko neopredeljen. Fraze o velikem pomenu hribovskega prostora so sicer stalnica naše agrarne in druge politike, praksa pa kaže drugače. Da imamo danes hribovski prostor toliko poseljen in obdelan, je predvsem zasluga velike vztrajnosti in iznajdljivosti kmetov in njihove navezanosti na tradicijo in očetnjavo.

Ker pa je bil hribovski kmet v pretežni meri odvisen od lastnih idej in moči, je hote ali nehote posegal marsikje že v tisto "živo substanco", ki bi morala biti skoraj nedotakljiva. To pa je v prvi vrsti gozd. Za obstoj in minimalen razvoj so kmetje na nekaterih najbolj zahtevnih hribovskih območjih prisiljeni prekomerno izkoriščati svoje gozdove. Ali je šel (in gre) ta les po redni poti ali po sivo-črnih kanalih, je skoraj nepomembno, saj je dejstvo predvsem to, da kmet s prekomerno sečnjo dela škodo tako sebi kot celotni družbi. S tega vidika je iskanje večjega zaslužka (ob manjšem poseku) celo pozitivno dejanje. Ker pa sem za pravno državo in odločno proti temu, da morajo na račun "švercerjev" plačevati lastniki, ki prodajajo les po "redni" poti, se seveda sam (in SKZ) zavzemam za zakonodajo, ki bo kmeta postavila za dejanskega gospodarja gozda, ločila poslovno in strokovno funkcijo v gozdarstvu, postavila konkurenco pri prometu z lesom in s tem opravila s črno trgovino in z gozdarskimi monopolisti. Osnutek novega zakona, ki je te dni prišel v javnsot, žal, tega ne zagotavlja. Le od odločnosti in vztrajnosti lastnikov gozdov pri sprejemanju zakonodaje bo odvisno, kakšna bo ta težko pričakovana prihodnost gozda in njegovih lasntikov. Premalo poznam razmere po celi Sloveniji, da bi lahko sodil o tem, koliko je bilo doslej preko kmetijskih in kmetijsko-gozdarskih zadrug, gozdnih gospodarstev ter na druge načine vloženega v razvoj hribovskega prostora in kmetijstva. Zagotovo so med območji velike razlike.

Ni pa sprejemljivo, da je od dobre volje (in trenutnega števila cekinov) nekega zadružnega direktorja ali občinskega župana odvisno ali bo določeno hribovsko območje ostalo poseljeno in obdelano ali pa bo (nepovratno?) izpraznjeno. Zato osebno zagovarjam kombinirani (tretji) vidik razmišljanja o hribovskem kmetijstvu. Izhajati moramo seveda iz danih materialnih možnosti družbe, prioritetnega vrstnega reda oz. pomena, ki ga družba konkretno hribovskemu prostoru in kmetijstvu namenja in cilja, ki se mu hočemo približati.

Materialne možnosti so trenutno (tudi glede na bližnjo preteklost) relativno slabe, kar pa smo si v Sloveniji v precejšnji meri krivi sami. Dopuščamo npr., da se gre Srbija gospdoarsko blokado, kar pomeni seveda predvsem "odpis dolgov", naša vlada pa ni v stanju izdaviti stavka, da denarja za nerazvite na ta način v Srbijo in okolico ne damo več. Zakoni naj veljajo za vse ali za nobenega. Gre namreč za tako velika sredstva, (odpisanih dolgov) da se je zaupnik ameriškega predsednika Busha med našim pogovorom na Dunaju čudil, od kod in zakaj taka slovenska darežljivost. Nič novega ne bom povedal, ko trdim, da bi že del teh sredstev trajno rešil veliko problemov naših hribovskih in drugih nerazvitih območij. Sploh pa se mi zdi odnos slovenske politike do hribovskega kmetijstva zelo problematičen, saj se vodilnim predstavnikom, ki so bili s strani Slovenske kmečke zveze povabljeni v idrijsko in tolminsko občino, ni zdelo vredno niti odgovoriti na povabilo. Z oznako "relativno slabe možnosti" ocenjujem stanje, ko imamo vendarle še možnost izbire vrstnega reda pomembnosti posameznih gospodarskih področij za slovensko družbo. Če bi na tej "listi" dali hribovskemu kmetijstvu in hribovski krajini mesto, ki si ga zaslužita, tudi za razvojna sredstva ne bi smelo biti problema. Gre pa seveda za globalna vprašanja ali bomo npr. ob zelo problematični energetski politiki in potratni težko-industrijski usmeritvi tudi v naprej ščitili tvorce take usmeritve s svetlo prihodnostjo na ustih in rdečo zvezdo na čelu ali pa se bomo odločili, da je bilo poskusov, podobnih "samoupravnemu socializmu" zaenkrat dovolj. Pustimo zvezdo in njeno idejo tistim, ki so jo iznašli. Če pa se ji še sami odpovedujejo, se je tudi nad tem treba zamisliti.

Ali smo že zreli za dejanski premik v mišljenju, bo v kratkem pokazal že zakon o hribovskem kmetijstvu. Ta premik bi po mojem mnenju moral potekati v smeri spoznanja, da bo hribovski prostor in tam živeči kmet tudi v prihodnje lahko odigral vsestransko pomembno družbeno funkcijo le, če bomo vanj dovolj in stalno vlagali.

Obdobje enostranskega izkoriščanja (les, hrana, poceni delovna sila) je pač mimo. Menim tudi, da je zgrešena dosedanja usmeritev v maksimalno intenzivno kmetijsko proizvodnjo v visokihlegah in na strmih površinah. Taka proizvodnja ne more biti niti rentabilna, niti ekološko sprejemljiva. Švicarji so spoznali, da je najcenejši način za ohrantiev poseljene in čiste hribovske kraine ta, da subvencionirajo kmetu stroške življenja v hribovskem območju, ne pa da stimulirajo maksimalno kmetijsko proizvodnjo, to pa je lahko tudi za nas dober napotek.

Preobrazba mišljenja bo najboj mukotrpno in dolgotrajno delo. Če danes pri zagovarjanju programa za agromelioracije v hribovitem svetu kot pospeševalec dobim očitek od recenzenta, da je vlaganje v hribe skoraj "proč vržen" denar, to pomeni, da smo še vedno le pri litrih mleka in kilogramih mesa, ne pa pri ljudeh.

Živeti z zemljo, s kruto in hkrati prijazno naravo, odpovedati se mnogim ugodnostim zaradi neke posebne svobode - tega se ne da priučiti. To gre iz roda v rod in več kot nepremišljen je narod, ki hoče razvrednotiti pomen svojih trdno vkoreninjenih hribovcev.

Ne da se končati razmišljanja o hribovskem kmetijstvu, ne da bi omenili lovstvo. Dejstvo, da je bilo tudi v preteklosti veliko vplivnih funkcionarjev hkrati lovcev, je verjetno razlog, da lovski zakon opredeljuje za lovišče praktično vse površine razen pokopališč. Na nekaterih območjih Slovenije pomenijo danes škode zaradi divjadi že najpomembnejši razlog za upadanje obdelovanja zemlje. Sedanji lovski in gozdarski zakon sta verjento v Sloveniji zadnja, ki ohranjata še skoraj fevdalne odnose (ob tem, da se v lovskem zakonu opredeljenih kmetovih pravic le malokje držijo). Na žalost hribovskih kmetov pa prav ta dva zakona bistveno vplivata na njihov položaj.

Kakšen je torej cilj agrarne in sploh Slovenske politike za hribovska območja? Iz dosedanjih ukrepov tega cilja ni mogoče spoznati. V priemru, da bi imela Slovenska kmečka zveza odločilen vpliv pri postavljanju slovenske kmetijske politike, bi najprej zahtevali vse karte na mizi. To pa konkretno za hribovsko kmetijstvo pomeni, da izračunamo, koliko nas obstoj hribovskih kmetov in kmetijska pridelava v hribih stane. Ker je jasno, da bo kljub relativno visokemu izračunu to najnižja cena za poseljeno krajino, bi dali poln pudarek družinskim kmetijam in podporo posebno mladim kmečkim družinam, kot nek zagonski impulz. Za okrepitev iz objektivnih razlogov osiromašenih hribovskih kmetij, bi dali tem kmetijam v dolgoročen najem del družbenih gozdov, ki bi tako odigrali mnogo pomembnejšo vlogo, kot danes, ko si jih prilaščajo gozdna gospdoarstva in lepo živijo od rente, ki bi morala biti rezervni državni kapital.

Osveščeni kmetje nismo več pripravljeni sprejemati računov za zavoženo kmetijsko politiko. Hočemo tako družbo in državo, ki bo imela spoštljiv odnos do lastnine, dela, in tudi iz tega izhajajočega premoženja. Zato bodo cvetoči gorenjski nageljni tudi na hribovskih kmetijah pričali o tem, da tam živijo ljudje, ki so ponosni na to, kar so - da so hribovski kmetje.

Ko sem iskal odgovor na vprašanje, zakaj so nekdaj gospodarsko enako razvite avstrijske Korte in jugoslovansko Jezersko zdaj tako različni, se mi je pogled ustavil na dveh (nacionalističnih, separatističnih?) napisih na škarpi jezerske ceste: "1990 bo srečno, ampak brez komunistov" in "fronta za samostojno Slovenijo brez Jugoslavije". Je to jezerjanski odgovor na zastavljeno vprašanje? Naj bo tako ali drugače: ne da bi spodbujali revanšizma in si dajali duška ob protikomunističnem gnevu, vendar je dejstvo in resnica, da je povojna enopartijska (komunistična) oblast najbolj kriva za to, da Jezersko (in še številne druge hribovske vasi na Gorenjskem in v Sloveniji) niso doživljale enakega ali vsaj podobnega razcveta kot, denimo, hribovske vasi onstran državne meje.

Ker je dolina Kokre veliko dala narodnoosvobodilnemu gibanju (Kokra 25 žrtev, Jezersko 19) in so bile predvsem hribovske kmetije pomembne partizanske postojanke, so v Kokri in na Jezerskem (tudi pod vplivom oznanil političnih komisarjev o novi, boljši in pravičnejši ureditvi) upali, da se jim bo nova oblast zahvalila za njihov prispevek k zmagi. To se ni zgodilo. Oblast, ki se je najprej predstavljala za ljudsko, kasne-

CVETO ZAPLOTNIK

Oblast se je bala premožnih jezerskih kmetov in jim je vzela veliko gozdo[illegible]lje pa tudi pravico do gospodarjenja v lastnem gozdu

Nekdanjim premožnim[illegible]osestnikom bi danes rekli sposobni pod[illegible]niki, hlapcem in deklam pa [illegible]vci

"Kar osupne popotnik, ako zagleda kmetske hiše, krasne, snažne in večinoma e[illegible]opne kmetske domove, last premožnih kmetskih posestnikov. V tej kotlini je premnogo neizrabljenega bogastva; posestniki so zelo [illegible]i, posestvo, ki ima nad 600 oralov, ni tu nič posebnega. Zato se pa Jezerjani čutijo tudi kot nekaj posebnega in v šali omenjajo večk[illegible] "jezerska republika"... Izseljevanja tu ni opaziti, kar se da tudi razumeti iz dobrih gospodarskih razmer. Ta gospodarska neodvisnost [illegible]jane napravila tudi narodne in neodvisne od pangermanske koroške propagande," sta v turistični vodič Jezerskega, ki ga je 1921. le[illegible] generalni komisariat za turistični promet v Ljubljani, zapisala turistični pisatelj dr. Andrejka Rudolf in domačin Igo Muri.

Ko sem se pred nedavnim še pod vtisom domala sedem desetletij starega turst[illegible]odiča peljal na Jezersko, nisem osupnil: kmetij, ki bi imele nad šesto oralov zemlje ni več, kmetje še zdaleč niso tako premožni, kot s[illegible]daj, na gospodarskih in drugih stavbah se vidi, da za njihovo vzdrževanje ni nekdanjega zaledja in da gre za umetno ustvarjeno nesor[illegible]med obsežnostjo stavb in velikostjo kmetij, Jezerjani se zdaj ne počutijo posebnega zaradi gospodarske moči, ampak zato, ker so me[illegible]dalo gospodarske (politične, moralne) neučinkovito-sti povojnega socialističnega razvoja, o "jezerski republiki" ne govorijo niti v šal[illegible]vanje ni preteklost, ampak problem, ki je pestil in še pesti Jezersko, v socializmu spodrezani gospodarski temelji ne pomenijo le gosp[illegible] nemoči, temveč tudi vse pogostejše spogledovanje z ideologijo, vzorci in modeli onstran Jezerskega vrha...

je pa za samoupravno izvoljeno, ni samo pozabila na svoje nekdanje zaveznike, na kmete in na kmetije, s katerih je partizanska vojska pogosto odhajala z napolnjenimi nahrbtniki, ampak je tudi grobo zarezala v dušo ljudi, ki so bili gospodarsko in tudi čustveno navezani na zemljo. Povojna oblast se je očitno bala velikih kmetov, jezerskih posestnikov, ki so imeli tudi po deset hlapcev, deke[illegible] pastirjev in žagarjev, in jim je [illegible] agrarni reformi odvzela okr[illegible] tri tisoč hektarjev gozdov in t[illegible]di nekaj kmetijskih zemljišč. [illegible] nacionalizacijo pa tudi več g[illegible]podarskih (turističnih) stavb. [illegible]o jim je zapečatila še žage in [illegible]podrla" načrte o lesnem obratu (z zabojarno, v kateri bi zaposlovali tudi ženske), so se [illegible]dni gospodarski temelji, o katerih je nekdaj pisal turistični pisatelj dr. Rudolf Andrejka, sesuli kot hiša iz kart. Udarci so si sledili drug za drugim: pet jezerskih kmetov je moralo v zapor, ker niso bili najbolj nav-

Jože Skuber-Makek, kmet z Zgornjega Jezerskega:

Jezersko ima prihodnost, vendar ne pod oblastjo, ki [illegible] delala po starem

Da razumemo povojni socialistični razvoj, njegove dobre strani, predvsem pa zablode, moramo pogosto poseči v daljnjo preteklost in se za primerjave ozreti tudi prek državnih meja, na ozemlja držav, za katere so politiki še pred dvema desetletjema trdili, da so to dežele gnilega kapitalizma. Jože, kakšno je bilo nekdaj jezersko gospodarstvo?

"Za časa stare Avstrije so bile jezerske kmetije zelo trdne, še posebej v tistih letih, ko je bila konjunktura in se je les dobro prodajal. Kmetije, ki so posestvovale več kot 200 johov zemlje oz. po sedanjih merah več kot 115 hektarov, takšnih pa je bilo na Jezerskem precej, so imele tudi svoja lovišča. Glavni gospodarski dejavnosti sta bili gozdarstvo in predelava lesa (žagarstvo), delno tudi živinoreja in turizem. Skoraj vsi Jezerjani so bili tako ali drugače odvisni od lesa, delovna sila, ki smo ji nekdaj rekli kajžarji, je bila zaposlena pri poseku, spravilu, oddaji in predelavi lesa. Do 1929. leta je imel les visoko ceno, zaslužki so bili dobri, prav tako standard, tega leta pa je Sovjetska zveza dala na evropski trg velike količine lesa in povzročila globoko gospodarsko krizo. Les tedaj ni imel nobene cene, kmetje so to dobro občutili, jezerski, ki so bili odvisni skoraj samo od lesa, še posebej. Pa ne le kmetje, tudi delavci, ki so na dan zaslužili le po 25 do 28 dinarjev... No, tudi to pa v primerjavi z današnjo draginjo ni bilo tako malo! Kajžarji so v dveh dneh zaslužili za par čevljev, ki je tedaj stal okrog 45 dinarjev, srajca je bila 20 dinarjev, obleka 150 do 200 dinarjev, moka po dva dinarja, koruza od 25 do 50 par, meso po šest do osem dinarjev. Da ni bilo tako hudega izkoriščanja, kot so učili mlade po vojni, dokazuje tudi to, da so si najbolj pridni kajžarji postavili svoje hiše. 1938. je kriza minila, les iz Sovjetske zveze je pošel in spet je dobil boljšo vrednost domač les, tudi jezerski. Kubik lesa je stal 150 do 200 dinarjev, delavci pa so zaslužili od 60 do 100 dinarjev na "šiht". Standard se je spet izboljšal, nastopilo je pravo blagostanje..."

Kako velike so bile tedaj jezerske kmetije, koliko so imele gozdov, kmetijskih zemljišč?

"Najmanjše kmetije so imele 50 hektarjev gozdnih in kmetijskih zemljišč, nekatere 300 do 400 hektarjev, pri nas, na primer, kar 640 hektarjev, največ na Jezerskem. Na vseh kmetijah je po površini in zaslužku prevladoval gozd. Jezerjani smo imeli tedaj tudi svojo drevesnico. Vse sadike smo vzgojili doma, tako da so se že aklimatizirale na ostre podnebne in vremenske razmere in so zato bile odpornejše in so zato bolje uspevale kot tiste, ki so jih prinesli od drugod. Drevesnico smo po drugi svetovni vojni prenesli z občinskega zemljišča k stari pošti, na ravnino in bližje naselju, vendar je tudi tam zdaj ni več."

So kmetje dobro gospodarili z gozdom?

"Ne le dobro, ampak zelo dobro. Nekateri so za smotrno gojenje, varstvo in izkoriščanje gozdov celo dobili diplome od odseka za gozdarstvo pri banski upravi. Mislim, da smo tedaj veliko bolje gospodarili z gozdovi, kot so kasneje v družbenih gozdovih. V vseh gozdovih so bile prekomerne zaloge lesa, kmetje pa smo zelo pazili, da nismo posekali vsega, kar je dovoljeval letni etat, ampak smo zmeraj nekaj pustili še za rezervo, za morebitne hude čase. Gozd je bil nekdaj banka, ki je reševala kmetije ob nesrečah ali ob drugih težavah."

Če primerjate razvoj krajev, ki jih zdaj loči državna meja, pa ne le meja, ampak tudi različna družbena ureditev, ali so bile razlike že pred drugo svetovno vojno ali so nastale šele v povojnem času?

"Vzemimo za primer Korte, prvo vas na Koroškem z jezerske strani. Nekdaj je bila več desetletij za Jezerskim, zdaj je verjetno za toliko pred Jezerskim. Gre za gospodarsko močno vas, s kmetijami, ki so velike in imajo tudi svoja lovišča. Jezersko se zdaj ne more več primerjati, gospodarsko neuspešen socializem je povzročil zaostajanje in razlike, ki se samo še poglabljajo."

Jezerske in kokrške kmetije so bile med vojno pomembne partizanske postojanke in so veliko prispevale "za našo stvar", pa vendarle - povojna oblast je na to skorajda pozabila.

"Te kmetije so toliko dale narodnoosvobodilnemu gibanju, da bi se jim oblast po vojni lahko samo zahvalila za njihov prispevek, vendar tega ni storila in je najprej udarila po kmetih. Velikokrat je bilo tako, da smo ponoči vse dali partizanom in da zjutraj ni bilo ničesar za v lonec. Spominjam se: tudi po tri, štiri skupine partizanov so prišle eno noč in vse so odhajale od hiše z napolnjenimi nahrbtniki. V zahvalo smo dobili nacionalizacije, obtožbe, da smo kulaki in izkoriščevalci delavcev, ki gledajo le nase in ne znajo gospodariti z gozdom in kmetijskimi zemljišči..."

Ste pričakovali, da bo povojna oblast upoštevala medvojno pomoč hribovskih in gorskih kmetij v dolini Kokre in da se jim bo za to nekako zahvalila?

"Nismo pričakovali nobene zahvale niti ne posebnih ugodnosti, ampak le to, da bo oblast vodila normalno kmetijsko (gospodarsko) politiko. No, ta politika vsaj za kmete ni bila normalna. Oblast nam je vzela okrog tri tisoč hektarjev gozdov in jih dala v upravljanje in gospodarjenje gozdnim gospodarstvom. Kmetije so zgubile od 200 do 300 hektarjev gozda. Pri nas je bilo nacionalizirano sedem osmin gozdnih površin, pri sosedu štiri petine. Občina Jezersko, ki je nekdaj imela osemsto hektarjev gozdnih površin, je bila ob ves gozd."

Kako ste kmetje preboleli, da vaše ni bilo več vaše, ampak najprej državno, nato pa družbeno?

"Ni bilo prijetno gledati v svojem nekdanjem gozdu ljudi, ki za gozd niso prej ničesar storili. To smo najtežje preboleli, ker smo vedeli, da je to tudi začetek gospodarskega propadanja doline Kokre. Ko je tri tisoč hektarjev gozdov prešlo v družbeno last, je dolina zgubila velik del gospodarske moči."

Vam je oblast dala vsaj to možnost, da ste obdržali najboljše gozdove?

"Ker so bili vsi jezerski gozdovi dobro ohranjeni in so imeli od 400 do 600 kubičnih metrov lesne zaloge na hektar, tudi ni bilo treba posebi izbirati. Izbrali smo gozdove na sončnih straneh, kjer je prirastek [illegible] koliko boljši kot na senčnih".

Kako se je nova (gozdarska) oblast obnašala do kmeta?

"Opisal bom samo en dogodek. Ker je splitska Brodogradnja dobila o[illegible] zveznega ministrstva dovoljenje za posek dvesto kubikov macesna, [illegible] prišli na Jezersko strokovnjaki z republiškega ministrstva in s kra[illegible]ske gozdne uprave in so v delno varovalnem gozdu kar po vrsti odk[illegible]zovali drevesa. Uprl sem se takšnemu načinu, s katerim bi povzroč[illegible] plazenje terena, in zahteval, da se posekajo samo določena dreve[illegible]. Gozdarja iz kranjske gozdne uprave sta se strinjala, nazadnje je p[illegible] sluhnil tudi mož z ministrstva. Toda s tem zgodbe še ni konec: ko sm[illegible] se ob večernih urah vračali izpod Kočne, se je oglasilo zvonenje iz [illegible]zerskih cerkva, pa je eden dejal: jezerski kulaki imajo kar tri cerk[illegible]. To me je zabolelo, takrat sem pravzaprav zvedel, kaj smo kmetje. [illegible] smo tudi težko prenašali, ko so novi oblastniki s harmoniko hodili [illegible] dolini gor in dol in vpili "dol s kulakom", "zemljo bomo obdelova[illegible]mi"..."

Razmere v dolini Kokre so se v nekaj desetletjih korenito spremenil[illegible] Jezerjani, ki so bili nekdaj poznani predvsem kot "holcarji", se že v[illegible]sto let vozijo na delo v kranjsko industrijo, za delo v jezerskih dru[illegible]benih gozdovih pa je bilo treba poiskati delavce celo v Bosni. Mar [illegible] to skregano z zdravo kmečko pametjo?

"Za to ni mogoče kriviti Jezerjanov, ampak predvsem oblast, ki je p[illegible]vo napako naredila, ko je kmetom odvzela velik del gozdov, drugo p[illegible] ko je zapostavljala kmetijstvo in gozdarstvo in poveličevala le ind[illegible]strijo. Ko so se stari jezerski "holcarji" upokojili, je moralo gozdno g[illegible]spodarstvo pripeljati delavce od drugod. Jezerjani pa so si raje poiska[illegible] kruh v industriji, kjer je bil, vsaj pred leti, zaslužek dober in delov[illegible] razmere boljše kot v jezerskih gozdovih."

Koliko je bilo nekdaj na jezerskem žag?

"Deset, dvanajst... Imele so jih vse večje kmetije. Les se je prosto ž[illegible]gal, omejitev ni bilo. Spomladi je bilo treba prijaviti sečnjo, gozdar [illegible] prišel pogledat, nato pa smo dobili odločbo in nalog za pogozditev o[illegible] za obnovo gozda. Na Jezerskem smo v glavnem žagali deske in lat[illegible] prodajali smo jih italijanskim lesnim trgovcem pa Gorjancu iz Kran[illegible]ter Anku in Virniku z Jezerskega. Na vseh teh žagah je bilo zaposlen[illegible] okrog dvajset domačinov. Po vojni, v začetku petdesetih let, je bilo [illegible] zasebnim žagarstvom konec, prišli so možje iz Kranja in žage "zapeč[illegible]tili". Ko je kmalu zatem jezerska zadruga kupila žago na Fužinah [illegible] smo ves les predelali na tej žagi. Na dan smo "zrezali" tudi po trides[illegible] kubikov lesa, zaposlovala pa je osem delavcev. Dobro nam je šlo, nač[illegible]tovali smo postavitev novega lesnega obrata s polnojarmenikom in z[illegible] bojarno, v kateri bi se lahko zaposlile tudi ženske, vendar s tem ni bi[illegible] nič, ker so nas na lep način spravili ob denar. Če se prav spominjam [illegible] je šel denar za rudnik kamene soli v Tuzlo."

Povojna oblast je bila kruta do kmetov. Najprej jim je vzela gozdo[illegible]ve, nato jim je zaprla še žage...

"Oblast je s tem zavrla tudi razvoj turizma. Ko so kmetje ostali br[illegible] zaslužka od gozdarstva in žagarstva, so ostali tudi brez možnosti [illegible] vlaganje v kmečki turizem... Ne moremo se primerjati z avstrijsko K[illegible]roško, Švico in severno Italijo, kjer so jim šle oblasti zelo na roke in [illegible] jim uredile ceste, zagotovile telefone, elektriko, vodo in vse, kar je [illegible]novno za razvoj hribovskega kmetijstva in za turistično dejavnost [illegible] teh kmetijah. Na Jezerskem turizem životari, kmetije se ne razvijaj[illegible] kot se, denimo, v ravnini ali drugje v alpskih državah, vzdrževanje g[illegible]spodarskih stavb je težavno, ker je gozdnih in ostalih površin zdaj [illegible]stveno manj kot tedaj, ko so jih gradili."

Po vojni so kmetije ostale tudi brez lovišč.

"V Avstriji je še zdaj tako, kot je bilo pri nas nekdaj. Vse kmetije z [illegible]t 200 johi (115 hektarji) zemlje imajo svoje lovišče, manjšo pa mož[illegible]ost, da zakupijo občinsko lovišče. Naše oblasti so menile drugače in [illegible] kmetijam vzele tudi lovišča. Je bilo od tega kaj zaslužka? Nekaj je [illegible]lo. Tisti, ki so prihajali na lov, to pa so bili predvsem premožni posa[illegible]zniki ali družine, so bivali na kmetijah, se tam tudi hranili. Čeprav [illegible] bila lovišča v zasebni lasti, se je v njih dobro gospodarilo, tudi zato, [illegible]er smo imeli zelo dobrega lovskega čuvaja. Mislim, da so bila lovišča [illegible]aj celo boljša, kot so zdaj. Gospodarjenje z gozdom se je precej [illegible]emenilo v škodo divjadi, živali nimajo več miru, saj je ne vznemir-[illegible]jo le motorne žage in traktorji, ampak tudi številni planinci, pohod-[illegible]ki, lovci... Samo jezerska lovska družina ima okrog devetdeset čla-[illegible]ov."

[illegible]e primerjate gospodarjenje z gozdom - nekdaj, ko ste z njim gospo-[illegible]arili kmetje, in danes, ko z velikim delom gospodari gozdno gospo-[illegible]arstvo. Kakšne so razlike?

"Velika večina kmetov je živela z gozdom in ni naredila ničesar, kar bi [illegible]u škodovalo. Da je bil kmet v preteklosti dober gospodar gozdov in [illegible] tudi zdaj, dokazuje že to, da jih je ohranil do današnjih dni. V druž-[illegible]enih gozdovih, kjer ni konkretnega lastnika in tudi ne konkretne od-[illegible]ovornosti, je po mojem trdnem prepričanju komercialni interes pred [illegible]trokovnim, gozdarskim in naravovarstvenim. Nekateri družbeni goz-[illegible]vi izgledajo polni in bogati le na zunaj, sicer pa so izsekani in precej [illegible]dki, ponekod so se rastiča preveč zaplevila in ni možnosti za nara-[illegible]o pogozditev. V Komatevri so površine, na katerih je trava velika [illegible]drugi meter, drevesa so bolj redka, a še tista precej osmukana."

[illegible]vojna oblast očitno ni zaupala kmetu, ampak le gospodarjem, ki [illegible] je sama postavila. Se strinjate?

"[illegible]sekakor. Oblast je dala velik del gozdov in zemljišč organizacijam [illegible] ljudem, ki niso imeli najboljšega občutka za gospodarjenje. Družbe-[illegible] lastnina, ki je od vseh in od nikogar, pa ne zagotavlja dobrega go-[illegible]odarjenja, to zagotavlja le lastnina, ki ima konkretnega (znanega) [illegible]nika. V kmetijstvu in gozdarstvu, kjer ni mogoče vedno delati le z [illegible]kami in razumom, ampak je včasih treba prisluhniti tudi čustvom, [illegible] to še toliko bolj pomembno."

[illegible]aj predlagate?

"[illegible]ozdove, s katerimi so kmetje na Jezerskem (pa ne le na Jezerskem, [illegible]mpak tudi drugod) nekdaj že gospodarili, bi morali dobiti nazaj. Ne [illegible] zato, ker so že dokazali, da znajo gospodariti, ampak tudi zato, da bi [illegible]metije gospodarsko okrepili. Če bi nam jih vrnili takoj, bi minilo [illegible]manj dvajset let, da bi jih spet spravili v nekdanje stanje."

[illegible] nedavnem novinarskem večeru na Jezerskem ste se zavzeli tudi [illegible] to, da bi gozdove dobila nazaj tudi nekdanja jezerska občina oz. [illegible]ajšnja krajevna skupnost. Zakaj?

"[illegible]bčina je nekdaj imela okrog 800 hektarjev gozdov. Zaslužek od lesa [illegible]porabljala za vzdrževanje občinskih stavb (šole), za pomoč ljudem, [illegible] so jih prizadele naravne in druge nesreče ali so se težko sami preži-[illegible]ali, za plačilo občinskega tajnika in podobno. Ljudje, ki niso imeli [illegible]ojih gozdov, so v občinskem gozdu lahko nasekali tudi drva (listav-[illegible]) za kurjavo. Tudi zdaj, ko je namesto občine krajevna skupnost, [illegible]mo veliko skupnih potreb, za katere bi rabili les oziroma zaslužek [illegible] lesa."

[illegible] bila kmetom po vojni odvzeta tudi kmetijska zemlja?

"[illegible]udi nekaj. Posestvo, s katerim zdaj upravlja in gospodari KŽK Go-[illegible]ljske, je na zemlji, ki je bila nekdaj v lasti jezerskih kmetov. Kme-[illegible] so jo morali v času agrarne reforme oddati brez plačila."

[illegible]aj se je dogajalo s planinami?

"[illegible]zerske kmetije so imele pred vojno in še tudi nekaj časa po njej [illegible]rog 450 hektarjev planin. Ker jih je oblast podržavila, se je zmanjša-

jezerskih kmetov in jim je vzela veliko gozdo | mlje pa tudi pravico do gospodarjenja v lastnem gozdu

njim premožnim osestnikom bi kli sposobni podniki, hlapcem in deklam pa avci

leda kmetske hiše, krasne, snažne in večinoma e | opne kmetske domove, last premožnih kmetskih po-
ogo neizrabljenega bogastva; posestniki so zelo | posestvo, ki ima nad 600 oralov, ni tu nič posebne-
tudi kot nekaj posebnega in v šali omenjajo večk | "jezerska republika"... Izseljevanja tu ni opaziti, kar
ospodarskih razmer. Ta gospodarska neodvisnost | jane napravila tudi narodne in neodvisne od panger-
sta v turistični vodič Jezerskega, ki ga je 1921. le | generalni komisariat za turistični promet v Ljubljani,
ndrejka Rudolf in domačin Igo Muri.

od vtisom domala sedem desetletij starega turst | odiča peljal na Jezersko, nisem osupnil: kmetij, ki bi
i več, kmetje še zdaleč niso tako premožni, kot s | daj, na gospodarskih in drugih stavbah se vidi, da za
ega zaledja in da gre za umetno ustvarjeno nesor | med obsežnostjo stavb in velikostjo kmetij, Jezerjani
zaradi gospodarske moči, ampak zato, ker so me | dalo gospodarske (politične, moralne) neučinkovito-
azvoja, o "jezerski republiki" ne govorijo niti v šal | vanje ni preteklost, ampak problem, ki je pestil in še
odrezani gospodarski temelji ne pomenijo le gosp | e nemoči, temveč tudi vse pogostejše spogledovanje
nstran Jezerskega vrha...

ak je tudi grobo zarezala v o ljudi, ki so bili gospodar- in tudi čustveno navezani zemljo. Povojna oblast se je no bala velikih kmetov, je- kih posestnikov, ki so imeli tudi po deset hlapcev, dek pastirjev in žagarjev, in jim je agrarni reformi odvzela okro tri tisoč hektarjev gozdov in i di nekaj kmetijskih zemljišč nacionalizacijo pa tudi več g odarskih (turističnih) stavb. o jim je zapečatila še žage in odrla" načrte o lesnem obrat- (z zabojarno, v kateri bi za- oslovali tudi ženske), so se dni gospodarski temelji, o katerih je nekdaj pisal turistični pisatelj dr. Rudolf Andrejka, sesuli kot hiša iz kart. Udarci so si sledili drug za drugim: pet jezerskih kmetov je moralo v zapor, ker niso bili najbolj navdušeni nad ustanavljanjem kmetijskih obdelovalnih zadrug, za katere je tudi oblast kmalu spoznala, da so skregane z miselnostjo našega kmeta; jezerski kmetje pa še danes občutijo kot krivico ustavno in zakonsko opredelitev, da je les edini "pridelek", s katerim kmet ne more prosto razpolagati, in da oblast ne zaupa (jezerskim) kmetom gospodarjenja z zasebnimi gozdovi, čeprav so v preteklosti dokazali, da znajo gospodariti.

Dosedanje, pod vplivom uradne politike izdelane analize, so gospodarsko nazadovanje Jezerskega in ostale "znake", ki so kazali na zaostajanje, opravičevale s splošnimi družbenimi pojavi, kot so industrializacija, odseljevanje prebivalstva bližje delovnim mestom, "razkmetenje" (deagrarizacija) podeželja, pa celo s tem, da Jezerjani ne znajo in da niso sposobni, izogibale pa so se ocenam, da gre za posledice neke zgrešene politike. Zdi se mi, da samo s splošnimi, za vse družbe značilnimi pojavi, ni mogoče opravičiti propada domala ducata jezerskih kmetij, zaraščenosti več stotin hektarjev planin, slabe energetske izrabljenosti reke Kokre, tega, da bi Jezersko lahko bilo po naravnih možnostih za zdraviliški turizem drugi Davos, pa to ni, da v jezerskih družbenih gozdovih prevladujejo delavci iz drugih republik in krajev, da se je v zadnjih treh desetletjih število prebivalcev zmanjšalo, da je bilo predlani nekajkrat manj nočitev kot 1960. leta, da je bilo prvo leto po vojni na Jezerskem štirikrat več živine, kot je je zdaj...

Ker na Jezerskem vedo, da je predvsem (povojna) politika kriva za njihove razmere (kar so v posebni obliki zapisali tudi na škarpo jezerske ceste), vedo tudi to, da jim razmere lahko izboljša le drugačna politika. To drugačno se že kaže v oživljanju pobud po vrnitvi kmetijske zemlje in gozdov, po večjih "pristojnostih" kmetov v njihovih lastnih gozdovih, po večjem političnem vplivu kmetov pa tudi v tem, da ne govorimo več o veleposestnikih in kulakih, ampak o podjetnikih, nič več o hlapcih, deklah in služkinjah (in drugih izkoriščanih), temveč o delavcih, ki so zaposleni pri podjetnikih, obrtnikih... Je bila torej predvojna jezerska kmetija s 600 hektari kmetijskih in gozdnih površin, z žago, s svojim loviščem in gostiščem ter z deklami, hlapci in žagarji kaj drugega kot današnje podjetje s toliko in toliko zaposlenimi in dobičkom kot glavnim motivom?

pod oblastjo, ki delala po starem

kubičnih metrov lesne zaloge na hektar, tudi ni bilo treba posek rati. Izbrali smo gozdove na sončnih straneh, kjer je prirastek r ko boljši kot na senčnih".

o se je nova (gozdarska) oblast obnašala do kmeta?

isal bom samo en dogodek. Ker je splitska Brodogradnja dobila e znega ministrstva dovoljenje za posek dvesto kubikov macesna, li na Jezersko strokovnjaki z republiškega ministrstva in s kra gozdne uprave in so v delno varovalnem gozdu kar po vrsti od ali drevesa. Uprl sem se takšnemu načinu, s katerim bi povzro enje terena, in zahteval, da se posekajo samo določena drev zdarja iz kranjske gozdne uprave sta se strinjala, nazadnje je pr nil tudi mož z ministrstva. Toda s tem zgodbe še ni konec: ko sm b večernih urah vračali izpod Kočne, se je oglasilo zvonenje iz kih cerkva, pa je eden dejal: jezerski kulaki imajo kar tri cerk me je zabolelo, takrat sem pravzaprav zvedel, kaj smo kmetje. tudi težko prenašali, ko so novi oblastniki s harmoniko hodili ini gor in dol in vpili "dol s kulakom", "zemljo bomo obdelov ..."

mere v dolini Kokre so se v nekaj desetletjih korenito spremeni rjani, ki so bili nekdaj poznani predvsem kot "holcarji", se že v let vozijo na delo v kranjsko industrijo, za delo v jezerskih dru ih gozdovih pa je bilo treba poiskati delavce celo v Bosni. Mar kregano z zdravo kmečko pametjo?

to ni mogoče kriviti Jezerjanov, ampak predvsem oblast, ki je napako naredila, ko je kmetom odvzela velik del gozdov, drugo je zapostavljala kmetijstvo in gozdarstvo in poveličevala le ind jo. Ko so se stari jezerski "holcarji" upokojili, je moralo gozdno g darstvo pripeljati delavce od drugod, Jezerjani pa so si raje poiska h v industriji, kjer je bil, vsaj pred leti, zaslužek dober in delov mere bolše kot v jezerskih gozdovih."

ko je bilo nekdaj na Jezerskem žag?

set, dvanajst... Imele so jih vse večje kmetije. Les se je prosto omejitev ni bilo. Spomladi je bilo treba prijaviti sečnjo, gozdar el pogledat, nato pa smo dobili odločbo in nalog za pogozditev o obnovo gozda. Na Jezerskem smo v glavnem žagali deske in lat dajali smo jih italijanskim lesnim trgovcem pa Gorjancu iz Kranj Anku in Virniku z Jezerskega. Na vseh teh žagah je bilo zaposlen og dvajset domačinov. Po vojni, v začetku petdesetih let, je bilo ebnim žagarstvom konec, prišli so možje iz Kranja in žage "zapeč . Ko je kmalu zatem jezerska zadruga kupila žago na Fužina ves les predelali na tej žagi. Na dan smo "zrezali" tudi po tridese ikov lesa, zaposlovala pa je osem delavcev. Dobro nam je šlo, nač ali smo postavitev novega lesnega obrata s polnojarmenikom in z rno, v kateri bi se lahko zaposlile tudi ženske, vendar s tem ni bi ker so nas na lep način spravili ob denar. Če se prav spominjam el denar za rudnik kamene soli v Tuzlo."

vojna oblast je bila kruta do kmetov. Najprej jim je vzela gozd nato jim je zaprla še žage...

blast je s tem zavrla tudi razvoj turizma. Ko so kmetje ostali br lužka od gozdarstva in žagarstva, so ostali tudi brez možnosti ganje v kmečki turizem... Ne moremo se primerjati z avstrijsko K ko, Švico in severno Italijo, kjer so jim šle oblasti zelo na roke in uredile ceste, zagotovile telefone, elektriko, vodo in vse, kar je no za razvoj hribovskega kmetijstva in za turistično dejavnost kmetijah. Na Jezerskem turizem životari, kmetije se ne razvijaj se, denimo, v ravnini ali drugje v alpskih državah, vzdrževanje g darskih stavb je težavno, ker je gozdnih in ostalih površin zdaj eno manj kot tedaj, ko so jih gradili."

vojni so kmetije ostale tudi brez lovišč.

Avstriji je še zdaj tako, kot je bilo pri nas nekdaj. Vse kmetije z

ot 200 johi (115 hektarji) zemlje imajo svoje lovišče, manjšo pa mož- ost, da zakupijo občinsko lovišče. Naše oblasti so menile drugače in o kmetijam vzele tudi lovišča. Je bilo od tega kaj zaslužka? Nekaj je lo. Tisti, ki so prihajali na lov, to pa so bili predvsem premožni posa- zniki ali družine, so bivali na kmetijah, se tam tudi hranili. Čeprav o bila lovišča v zasebni lasti, se je v njih dobro gospodarilo, tudi zato, er smo imeli zelo dobrega lovskega čuvaja. Mislim, da so bila lovišča aj celo boljša, kot so zdaj. Gospodarjenje z gozdom se je precej remenilo v škodo divjadi, živali nimajo več miru, saj je ne vznemir- jo le motorne žage in traktorji, ampak tudi številni planinci, pohod- ki, lovci... Samo jezerska lovska družina ima okrog devetdeset čla- ov."

e primerjate gospodarjenje z gozdom - nekdaj, ko ste z njim gospo- arili kmetje, in danes, ko z velikim delom gospodari gozdno gospo- arstvo. Kakšne so razlike?

Velika večina kmetov je živela z gozdom in ni naredila ničesar, kar bi u škodovalo. Da je bil kmet v preteklosti dober gospodar gozdov in tudi zdaj, dokazuje že to, da jih je ohranil do današnjih dni. V druženih gozdovih, kjer ni konkretnega lastnika in tudi ne konkretne od- ovornosti, je po mojem trdnem prepričanju komercialni interes pred trokovnim, gozdarskim in naravovarstvenim. Nekateri družbeni goz- ovi izgledajo polni in bogati le na zunaj, sicer pa so izsekani in precej tki, ponekod so se rastišča preveč zaplevila in ni možnosti za nara- o pogozditev. V Komatevri so površine, na katerih je trava velika ldrugi meter, drevesa so bolj redka, a še tista precej osmukana."

vojna oblast očitno ni zaupala kmetu, ampak le gospodarjem, ki je sama postavila. Se strinjate?

sekakor. Oblast je dala velik del gozdov in zemljišč organizacijam ljudem, ki niso imeli najboljšega občutka za gospodarjenje. Družbe- lastnina, ki je od vseh in od nikogar, pa ne zagotavlja dobrega go- odarjenja, to zagotavlja le lastnina, ki ima konkretnega (znanega) tnika. V kmetijstvu in gozdarstvu, kjer ni mogoče vedno delati le z kami in razumom, ampak je včasih treba prisluhniti tudi čustvom, to še toliko bolj pomembno."

aj predlagate?

ozdove, s katerimi so kmetje na Jezerskem (pa ne le na Jezerskem, mpak tudi drugod) nekdaj že gospodarili, bi morali dobiti nazaj. Ne zato, ker so že dokazali, da znajo gospodariti, ampak tudi zato, da bi metje gospodarsko okrepili. Če bi nam jih vrnili takoj, bi minilo najmanj dvajset let, da bi jih spravili v nekdanje stanje."

a nedavnem novinarskem večeru na Jezerskem ste se zavzeli tudi to, da bi gozdove dobila nazaj tudi nekdanja jezerska občina oz. najšnja krajevna skupnost. Zakaj?

bčina je nekdaj imela okrog 800 hektarjev gozdov. Zaslužek od lesa porabljala za vzdrževanje občinskih stavb (šole), za pomoč ljudem, so jih prizadele naravne in druge nesreče ali so se težko sami preži- ali, za plačilo občinskega tajnika in podobno. Ljudje, ki niso imeli ojih gozdov, so v občinskem gozdu lahko nasekali tudi drva (listav-) za kurjavo. Tudi zdaj, ko je namesto občine krajevna skupnost, amo veliko skupnih potreb, za katere bi rabili les oziroma zaslužek lesa."

bila kmetom po vojni odvzeta tudi kmetijska zemlja?

udi nekaj. Posestvo, s katerim zdaj upravlja in gospodari KŽK Go- njske, je na zemlji, ki je bila nekdaj v lasti jezerskih kmetov. Kme- so jo morali v času agrarne reforme oddati brez plačila."

aj se je dogajalo s planinami?

zerske kmetije so imele pred vojno in še tudi nekaj časa po njej rog 450 hektarjev planin. Ker jih je oblast podržavila, se je zmanjša- lo zanimanje za njihovo vzdrževanje in obnavljanje. Veliko površin se je zaraslo, nekaj so jih gozdarji pripisali k gozdu. Danes je za pašo primernih le 45 hektarjev planin."

Koliko kmetij na Jezerskem je propadlo po vojni?

"Osem, devet kmetij. Nekateri kmetje so odšli na Koroško, drugi so ostali kmetje brez zemlje."

Čas kmetijskih obdelovalnih zadrug...

"Oblasti so zaprle pet jezerskih kmetov, ki niso kazali posebnega zanimanja za članstvo v zadrugi. Tudi mene so poklicali v Kranj in me prepričevali, da naj podpišem in da naj bom za zgled drugim...Ko je zadruga že nekaj časa delovala, sem se napotil v Ljubljano k Viktorju Avblju in mu razložil, da je obdelovalna zadruga na Jezerskem nesmisel, ker so kmetije preveč raztrešene. No, kmalu je prišla pošto, da naj zadrugo razpustimo. Kmetje so se vrnili iz zapora, eden od njih pa je bil tedaj tudi ob del premoženja, ki ga ni več dobil nazaj."

Koliko hektarjev gozda bi morale imeti jezerske kmetije, da bi jim zaslužek omogočal normalni razvoj?

"Najmanj dvesto hektarjev. Že v stari Avstriji so vedeli, da v hribih lahko kljubujejo le gospodarsko močne kmetije, naša oblast je očitno menila drugače. Na Jezerskem po mojem prepričanju ni kmetije, ki bi imela dolgoročno perspektivo. Živi se od danes do jutri..."

Je še kaj upanja, da bi jezersko dohitelo sosednje Korte in da bi se več ljudi zaposlilo doma, v kraju?

"Upanja je zelo malo. Če se bodo razmere v kranjski industriji še poslabšale in bo morala katera od tovarn zapreti vrata in odpustiti delavce, se bo morebiti kdo vprašal, ali niso možnosti za delo tudi doma, v kraju, v jezerskem turizmu, gozdarstvu, kmetijstvu..."

Bi se s pametno gospodarsko in družbeno politiko dalo zaposliti doma več jezerjanov, kot se jih zdaj?

"Tisti, ki poznamo preteklost, smo prepričani, da bi se to dalo. Če bi kraju vrnili nekdanjo gospodarsko moč, vrnili kmetom kmetijsko zemljo in gozdove ter spodbujali zasebništvo tudi na vseh ostalih področjih, bi bilo na Jezerskem dovolj dela za vse domačine. Kmetijstvo, gozdarstvo, predelava lesa, turizem in trgovina so dejavnosti, ki bi lahko dajale zaslužek velikemu številu prebivalstva.

Perspektivo vidim, vendar ne pod oblastjo, ki bi delala po starem in zagovarjala družbeno lastnino. Koroške kmetije z manj kot tristo hektari zemlje so deležne posebnih ugodnosti, večjim pa naložijo tudi večje davke. Pri nas na Jezerskem ni niti ene kmetije, ki bi bila velika tristo hektarjev. Največje imajo okrog devetdeset hektarjev."

Primerjava z bližnjo Avstrijo pove, kakšne napake so delale naše oblasti.

"Bistvena razlika je v tem, da so Avstrijci pustile kmete pri miru, da jih niso na silo razlaščali niti jim vsiljevali zemljiškega maksimuma. Kmetom so pustili, da so se razvijali in da so gospodarili s svojo lastnino, kot so vedeli in znali, hkrati pa so zahtevali plačilo obveznosti do države."

Sedanji zakon o gozdovih je krivičen do kmeta. Kmet je le formalno lastnik gozda, gospodar pa je gozdno gospodarstvo...

"Kmet se počuti v svojem gozdu kot dninar, ki mu oblast ne zaupa, da bi sam gospodaril in odločal o negi, varovanju, obnovi in poseku gozdov. Čeprav se je v preteklosti izkazal, mu ni zaupano gospodarjenje z lastnim gozdom, zavezanih rok pa je tudi pri prodaji lesa, saj mora vsega oddati gozdnemu gospodarstvu. Nekdaj so tiste, ki so se pregrešili zoper kazen, močno preganjali in jih kaznovali; pred leti, ko je postalo znano, da je gozdarsko zakonodajo treba spremeniti, pa je vnema nekoliko popustila."

Franc Šolar, pospeševalec za hribovsko kmetijstvo v kranjski občini:

V zadnjih petih letih ni propadla nobena kmetija

"V Kokri in na Jezerskem je v preteklosti propadlo več kmetij, v zadnjih petih letih nobena. Tako hudih problemov, da bi v bližnji prihodnosti pričakovali propad še katere, sicer ni, vendar je nekaj kmetij dolgoročno ogroženih zato, ker so brez (mladega) naslednika. Samo ena kmetija v dolini Kokre nazaduje, vse druge ohranjajo doseženo razvojno raven ali napredujejo. Na več kot polovici kmetij je napredek dobro viden, saj obnavljajo gospodarska poslopja, nabavljajo nove stroje, preurejajo hleve, gradijo silose in podobno," je dejal Franc Šolar, pospeševalec za hribovsko kmetijstvo, zaposlen v Gorenjski kmetijski zadrugi.

Podatki zadnjih let kažejo, da so kmetje z Jezerskega in s Kokre oddali 1983 leta 120 tisoč litrov mleka, predlani pa 194 tisoč (toliko kot največji ravninski kmetje na Gorenjskem), 1985. leta 46 mladih pitanih govedi, predlani pa 54... "Ker se vse bolj izpostavljajo načela tržnega gospodarstva, se v zadrugi zastavlja vprašanje, ali bo še smiselno voziti majhne količine mleka z oddaljenega Jezerskega, še posebej zato, ker se v Sloveniji pojavljajo veliki presežki mleka. Če bo do tega prišlo, bo to velik šok za jezerske kmete, predvsem za tiste, ki so vse kmetovanje podredili prireji mleka. To pa ne bo edini problem: če na Jezerskem ne bo krav, tudi telet in bikov ne bo. Morda bi veljalo razmisliti o tem, da bi mleko tako kot že nekdaj predelovali doma ali v skupni sirarni in da bi se odločili za samooskrbovanje. Vsak dan se z Jezerskega odpelje 400 litrov mleka v mlekarno, iz mlekarne pa v nasprotno smer okrog 300 litrov. Reja plemenskih telic bi bila teoretično za Jezersko najprimernejša, vendar bi se v praksi pokazalo veliko problemov, najprej ta, kako zagotoviti kakovostno krmo za zimsko prehrano. Izkušnje zadnjih nekaj let kažejo, da vreme najbolj nagaja jezerskim in kokrskim kmetom prav tedaj, ko bi morali najbolj hiteti s spravilom krme. Poraba umetnih gnojil ni velika, tudi zato ne, ker se mnogim zdi to ob vseh vremenskih neprilikah in negotovosti za pridelek proč vržen denar," je dejal Franc Šolar in poudaril, da imajo kmetje v dolini Kokre tudi velike težave z divjadjo, da za urejanje zaraščenih planin ni posebno velikega navdušenja, da je zaslužek od gozdarstva na marsikateri kmetiji "potuha", ki vpliva na slabšo izrabo kmetijskih zemljišč, da je ovčereja v krizi in da razne premije in regresi ne krijejo visokih izdatkov prireje in pridelave.

Ivo Zupan, gozdar v zasebnih gozdovih Kokre in Jezerskega:

Kmetije so premajhne, da bi se lahko preživljale samo z lesom

"Kmetje iz Kokre in z Jezerskega imajo skupno 1969 hektarjev gozdov - 144 hektarjev je varovalnih, v njih sečnja ni dovoljena, ostalo so gospodarski. Na Zgornjem Jezerskem imajo od 10 do 76 hektarjev gozdov in za letos povprečno po 200 kubičnih metrov poseka, na Spodnjem Jezerskem od 10 do 42 hektarjev in povprečno 150 "kubikov" etata, v Kokri pa od tri do 72 hektarjev gozdov in povprečno odkazilo 100 kubičnih metrov. Številke so varljive: kmetje res dobijo za 100 kubičnih metrov posekanega drevja približno 70 000 (konvertibilnih) dinarjev (odvisno od tega, za kakšen les gre), vendar jim po plačilu vseh izdatkov niti ne ostane tako veliko, kot se marsikomu zdi," je dejal Ivo Zupan, ki je v GG Kranj-tok Preddvor zaposlen kot gozdar v zasebnih gozdovih Kokre in Jezerskega.

"Za polovico kmetij lahko rečem, da imajo prihodnost: ni problemov z lastništvom in nasledniki, domala ves denar vlagajo v stroje, opremo in stavbe in vsepovsod se vidi, da so pri hiši pridni ljudje. Ko se pogovarjam z njimi, jim beseda rada zaide v preteklost, v čas, ko jim je oblast odvzela veliko gozdov. To ne morejo preboleti, še posebej zato ne, ker sami ugotavljajo, da zdaj na Jezerskem in v Kokri ni kmetije, ki bi se lahko preživljala samo z gozdarstvom. V velikih težavah so zlasti kmetje iz Kokre. Do konca desetletnega obdobja, v katerem načrtujemo letne etate za vsako kmetijo posebej, sta še dve leti, 26 kokrških kmetov pa je zaradi vetroloma že preseglo količine, eden med njimi celo trikratno. To pomeni, da ni dohodka in da ga ne bo in da bo v naslednjih desetletnih načrtih treba uskladiti etat z dejanskimi razmerami. Nekateri ne bi smeli sekati 20 do 30 let, vendar se zastavlja vprašanje, od česa bodo živeli," razmišlja Ivo Zupan in dodaja, da bodo kmetje s sprejetjem novega zakona o gozdovih verjetno dobili (spet) možnost proste prodaje lesa in predelave v polizdelke. Žagarstvo, ki je bilo v dolini Kokre nekdaj že zelo razvito, povsem pa ni zamrlo niti po prepovedi, naj bi bilo spet dovoljeno. "To bo gospodarsko okrepilo kmetije, vendar se kmetje z Jezerskega in Kokre posebno ne veselijo proste prodaje lesa, ker je nevarnost, da bodo cene določali tisti, ki imajo s posekom in spravilom lesa bistveno manjše izdatke kot hribovski kmetje."

EMIL MILAN PINTAR

»Stranke si bodo pravično porazdelile karieriste«

Preddvor, 24. januarja - Gost tokratnega Grajskega večera v Preddvoru je bil Emil Milan Pintar, namestnik republiškega komiteja za znanost in član Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Publika, še vedno pod vtisom dramatičnega odhoda slovenske partijske delegacije z izrednega kongresa zvezne partije, je Pintarja izzvala k besedi, ali je bilo dejanje zgolj akt političnega marketinga (kakor očita opozicija) ali so mu botrovali iskreni razlogi. Sicer pa je moderatorka Grajskega večera, svobodna novinarka Tanja Žrnič, svojega sobesednika vodila tudi mimo drugih, za prihodnost Slovenije pomembnih tem, od povezanosti politike, gospodarstva in znanja, profesionalizma, prednostih gospodarskega razvoja, do vprašanj, ki se že zdaj kažejo kot boleča na obzorju razvojne prihodnosti: kaj bodo prinesli stečaji podjetij, kaj spopad s prezaposlenostjo, kako v prihodnje zastaviti socialno zaščito, da je bodo deležni le otroci, stari in bolni, vsi ostali pa naj sami poskrbijo zase, skratka vprašanj, kjer so ekonomske strukture rešljive, kakor je dejal gost večera, človeške usode pa ne vedno. A tokrat le o še vedno vročih kongresnih vtisih in partiji, ki se bo po spomladanskih volitvah imenovala socialistična.

Konec je enovite organizacije

Vprašanju, ali je bil odhod slovenske delegacije z zveznega partijskega kongresa dejanje političnega marketinga, Emil Milan Pintar ni popolnoma zanikal. Osnova za prelom v Zvezi komunistov Jugoslavije ni bila le želja, da si slovenska partija ustvari priložnost za volitve, pač pa je temeljila že na prejšnjih razhajanjih, ki jih po mnenju gosta Grajskega večera pogojujejo razlike v civilizacijski osnovi. V Beograd so šli slovenski komunisti s tezo, da Jugoslavija ni država z nekaj različnimi upravnimi enotami, temveč naj bi bila prostovoljna zveza republiških držav, pa tudi unitaristična partija v tem smislu ni prihodnost države, saj to vodi samo v konflikt.

Ker je slovenska delegacija v najpomembnejših točkah partijskega programa (vstop v Evropo, človekove pravice, reafirmacija republiške države) doživela poraz in prevlado konservativne struje v jugoslovanski partiji, je lahko edinole vstala in odšla. Odmor v plenarnem zasedanju izrednega kongresa in reakcije nekaterih drugih delov jugoslovanske partije v tem času je dokaz, da se tudi drugi ne pustijo več vleči za nos in da je z unitarno organizacijo konec. Mogoče je seveda sodelovanje med partijami. Ob tej ugotovitvi je Emil Milan Pintar navrgel, da so mu nekateri programi slovenskih opozicijskih strank celo bližji kot denimo program srbske partije. Ko se bodo odločali za sodelovanje, se bodo po meri poštene politične igre, kadar bo šlo za skupne programe na skupnih osnovah.

Pogodba med politikom in volilcem

Ko je še govoril o političnem marketingu (tudi njegov javni nastop v Preddvoru je moč razumeti v luči predvolilnega boja), je gost poudaril, da se bodo morale vse stranke v prihodnje iti marketing, dolgotrajnejšo šanso v politiki pa imajo stranke, ki ne bodo počele le tega. Politični marketing s programi, idejami, ljudmi prinaša tudi veliko dobrega, saj bo to onemogočilo, da stranke še naprej kadrirajo nesposobne ljudi. V nasprotnem bodo deležne obtožb, posmeha in političnih napadov drugih strank. Javnost političnega dela - to delo je pogodba med politikom in volilcem - pomeni pritisk na stranke, da izbirajo najboljše ljudi. Naj ljudje pridejo v javnost, ponudijo programe in se borijo za njihovo uresničitev.

"Za večpartijski sistem sem še iz enega razloga," je pol v šali dejal Emil Milan Pintar. "Stranke si bodo tako med seboj pravičneje porazdelile karieriste in politične kriminalce. Ta hip si jih že, prej pa so bili vsi v partiji."

Strankarsko uravnotežen parlament

Volilni program partije sicer še ni do konca izdelan, je dejal gost, ko so nanj naslovili vprašanje o prepričljivosti partijskih programov, njegovo bistvo pa je znano: gospodarska preobrazba Slovenije, ki jo mora spremljati politična preobrazba. Partija obljublja, da bo poiskusila na volitvah in če tam ne dobi tolikšnega števila glasov, kot računa, se bo pač podredila pravnemu redu, ki je pomembnejši kot trenutna pozicija oblasti. Moč se bo porazdelila: prihodnji slovenski parlament (pa tudi vlada) ne bo zgolj večstrankarski, temveč tudi strankarsko uravnotežen. Ko partija računa na koalicijsko povezovanje, računa tudi na skupne programe. Pintar zagovarja načelo, da je treba povezati vse ljudi, vešče upravljanja, da dobimo boljšo politično garnituro, kot jo imamo zdaj.

Gost se je razgovoril tudi o razmerju med politiko in znanostjo, ki se vse bolj stapljata. V razvitem svetu se je začela politika spreminjati iz oblasti v upravljanje, to pa mora temeljiti na strokovni analizi družbenih procesov. Kar gost očita slovenski politiki je to, da je hotela ostati pri politiki cenenih odločitev, telefonskega odločanja, brez strokovnih podlag, in si hotela podrediti znanost, namesto da bi sebe prilagodila znanosti.

Socializem se oddaljuje od boljševizma

Na Grajskem večeru je bilo veliko govora o prihodnjem lastninskem pluralizmu, o prihodnjih gospodarskih tokovih, ki spet vračajo kapitalski odnos, zato se je logično porodilo tudi vprašanje, kaj nam v teh procesih sploh še ostaja socialističnega - vprašanje je Pintar dobil kot »član vodstva stranke, ki bo po volitvah nosila ime socialistična".

Odgovoril je, da v socializem boljševiškega tipa ni nikoli verjel, morebiti zaradi tega, ker jih je (kot filozof po izobrazbi) prej kot v politični sprejemal v filozofski konotaciji. Segel je vse do Marxa, ki mu je kapitalizem pomenil privatno gospodarjenje s kapitalom, z državnim kapitalom v prvi polovici tega stoletja pa se ti odnosi deloma spreminjajo. Marxu pojem socializma ni pomenil tistega, v kar so ga ideološko preoblikovale družbe boljševističnega tipa. Te so ukinile kapital kot kapital in lastnino kot lastnino: družba je postala neposredni lastnik sredstev, predstavniki te družbe pa najhujše vrste kapitalistov, saj so reprivatizirali lastništvo, ki je tako postalo politično lastništvo (razen s sredstvi je razpolagalo tudi z ljudmi!).

Današnji kapitalizem je že daleč od klasičnega kapitalizma 18. stoletja, dejansko se začenja oblikovati kot socializem, je poudaril gost v Preddvoru. Ne obstoji več absolutna privatna moč nad kapitalom. Tudi nekdaj močna privatna podjetja imajo mešane oblike lastnine delnic, od družbenega, privatnega, delavskega do anonimnega kapitala. Vse to pa je podrejeno družbeni kontroli in tu se začne oblikovati instrumentarij, ki pomeni socializacijo kapitala. Tudi industrijski tip družbe zlagoma odmira, postindustrijska družba pomeni drugačno kvaliteto življenja, ko bodo padle razlike med zdaj jasno razmejenimi kategorijami (denimo med delovnim in prostim časom, med zaposlitvijo in nezaposlitvijo, med delom in študijem).

V sistemu, ki ga imamo, moramo združiti pozitivne elemente evropske družbe, ne pa se vračati v primitivni kapitalizem preteklih stoletij (ob koncentraciji privatne lastnine se lahko primeri ravno to) ali podleči ideološkim obrazcem. Ta vizija je, kakor je bilo razumeti govorca, še najbližja skandinavskemu tipu družbe, na eni plati funkcioniranje kapitala, na drugi visoka stopnja družbene kontrole teh procesov. To, ne pa boljševiški socializem, je bližje vsebini stranke, ki se bo imenovala socialistična.

Odmevi

Če imaš domovino rad, jo boš branil, ne pa izdal

Škofja Loka, januarja - Pričakovati je bilo, da bo članek Iva Žajdela, enega najbolj zagrizenih mladih zagovornikov belogardistov pri nas, objavljen v Gorenjskem glasu 12. januarja, sprožil plaz ogorčenja pri vseh naših ljudeh, ki so preživeli strahote vojne, ki so sami sodelovali v njej, bili kakorkoli prizadeti. Nekateri, povsem preprosti ljudje, ki sicer niso bili zaradi vojne prizadeti, le preživeli so vse njene strahote, rotijo, naj vendar nehamo vleči na dan krvave dogodke, na tej in na oni strani, pustimo vendar že enkrat te stvari pri miru. Preveč je že bilo vsega, zaživimo vsaj malo v miru. Drugi spet zagovarjajo, naj pridejo vse stvari na dan, tudi tiste, ki so hotele biti pozabljene. Naj se javno spregovori o njih, o napakah, ki so jih storili na eni ali na drugi strani. Tudi jaz sem za to, da se jih enkrat le obelodani, toda naj bo to kljub temu, da je vojna tako nečloveška in krvava, opravljeno strpno, z največjo mero objektivnosti. In povsem se strinjam z borci škofjeloške občine, da se k obelodanjanju dogodkov v prvih dneh po vojni pristopi znanstveno, ne pa s surovimi napadi prenapetežev in nasprotnikov, ki so komaj čakali, da lahko udarijo in jim uredništva, ki jim je predvsem za senzacionalnost, vse te nepreverjene članke, kratkomalo objavijo. Eno je najpomembnejše, na kar se moramo pri teh stvareh vedno vračati: narodnoosvobodilna borba je bila borba proti okupatorju, za svobodo slovenskega naroda. Domobranci in belogardisti in vsi drugi kvizlingi pa so se v najhujšem obrnili proti svojemu narodu.

O članku Grobišča brez križa ali zvezde, v katerem so na kratko opisana štiri grobišča belogardistov, domobrancev, ustašev in drugih ter iz knjižice, V Rogu ležimo pobiti, izšle v samozaložbi v Buenos Airesu leta 1968, ki pa jo je ponatisnila Mohorjeva tiskarna v Celovcu, prepisana izjava enega najhujših škofjeloških belogardistov Venclja Dolenca ter izjava domačinke iz Crngroba, je razpravljalo tudi predsedstvo Občinskega odbora zveze borcev Škofja Loka. Danes se tako enostransko piše o domobrancih, pravijo, pri tem pa se pozablja, da so prav ti vodili bratomorno vojno. Vsaj trikrat, zadnjič še tik pred koncem vojne, so jim partizani ponudili amnestijo, če prenehajo s svojim krvavim delom, sicer jih bodo obravnavali kot nemške enote. Vendar do zadnjega niso popustili. Samo spomnimo se, strašnih zločinov, ki so jih zagrešili beli v Selški dolini par dni pred koncem vojne: smrt dveh kranjskih mladink, partizank, Cilke Odrove - Tatjane in Vide Šinkovec - Janine, 19. aprila 1945 je bilo, nad Lajšami. To je samo en primer. In takih je bilo v obeh dolinah veliko. Se spomnite koliko mlinov je pogorelo v pojanskih in selških grapah, v njih pa otroci, matere. Koliko takšnih malih Urhov je zkrivilo gorenjsko domobranstvo!

Vencelj Dolenc, ki danes postaja legendarna osebnost opozicijskih piscev, je bil morda še slabši od vseh drugih, kajti pred belo gardo je nosil partizanski mitraljez. Prav bi bilo, da bi v Gorenjskem glasu objavili njegova "dobra dela", ko tako goreče izjavlja, da je bil edini greh domobrancev "neizmerna ljubezen do slovenske domovine". Kot povedo borci, ni šel iz partizanskih vrst zaradi te "ljubezni" in strahu pred komunizmom, pač pa zato, ker ni prenesel teže partizanskega življenja, pri belih pa je bil lepo na toplem in suhem, varovan od debelih zidov utrjenih postojank... Zakaj si ti okoreli zločinci ne sprašajo svoje vesti za tisoče žrtev, ki so jih če ne neposredno, pa vsaj posredno povzročili med slovenskim narodom.

"Objavo takšnega članka v Gorenjskem glasu jemljem kot del kampanije, ki hoče kompromitirati ZK in NOB," pravi **Cveto Kobal, član Republiškega odbora ZB NOV Slovenije,** sicer pa znani škofjeloški aktivist. "Danes skuša opozicija celotno našo NOB prikazati kot državljansko vojno, ki je imela cilj, da se polasti oblasti, ne pa borbo proti okupatorju, in skuša izenačiti partizanski boj z domobranstvom ter hoče enačiti žrtve ne glede za kaj se je kdo boril.

Danes hočejo reči, da so se že takrat borili proti boljševizmu, bili že takrat najbolj napredni. Edina resnica pa je, da bi, če bi se takrat ne obrnili proti svojemu narodu, Slovenija imela veliko manj žrtev.

Zelo iluzorno je misliti, da bi jo narod najbolje odnesel, če bi se potuhnil in čakal na konec vojne. Pozabljajo, da bi potem vsi slovenski fantje končali na nemški fronti in zaradi močnega ponemčevanja. Slovencev danes ne bi bilo več. Slovenski narod se ni žrtvoval za cilje okupatorja, kot številni drugi evropski narodi, pozabljamo, da smo samo mi imeli organizirano vojsko od leta 1941 in končali z močnimi silami, da smo dobili Primorsko. Nikoli bi je ne, če bi ne imeli preizkušene, prekaljene vojske. Leta 1948 bi se ne uprli Stalinu, če bi ne imeli takih ljudi. Če bi ne bilo domobranstva, ki je zvabil v svoje vrste ljudi, bi bili še močnejši. Morda bi lahko imeli še Gorico na naši strani. Zdaj se hoče svetu dati vtis, da smo bili Slovenci razbojniki, ki smo se med seboj pobijali. Tisti, ki imajo polna usta samostojne države Slovenije, odcepljene, pozabljajo na to, da je ta tesno povezana z domovinsko ljubeznijo, ta pa ni povezana z domobranstvom. Če imaš domovino rad, jo boš branil, ne pa izdal. Res se je treba vprašati o delu uredništev, ki tako rada objavljajo članke opozicije, za nas pa ni prostora.

V prvih letih vojne smo objavili splošno državno obveznost državljanov, dali splošne pozive maršala Tita, naj domobranci zapustijo svoje vrste, priznali bi splošno amnestijo za vse, in to takrat, ko je bilo že jasno, kdo bo zmagal. Imeli smo jih za dezerterje naše vojske, kajti odklonili so splošno mobilizacijo pri obrambi domovine. Ta je tudi domobrance klicala na svoje naloge. Številnim je bilo sojeno in bili so izpuščeni, če le niso imeli preveč krvavih rok. Skupina, v kateri je bil Vencelj Dolenc, je bila skupina izbrancev, samih komandantov belogardističnih postojank. Mi jih dobro poznamo, ne bi bilo težko nanizati celo vrsto njihovih zločinov. Vsi v članku našteti so imeli krvave roke. Za te ljudi bi zdaj morali objaviti podatke. Cvajnar je bil namestnik komandanta domobranske postojanke v Goričanah. Za Goričane pa vemo, kaj so pomenile! Vencelj Dolenc je bil eden najbolj surovih ljudi. Škofjeločani ne bodo pozabili, kako je na Sp. trgu v samokolnici vozil ubitega aktivista Martina in kako so ga potem zagrebli na loškem pokopališču, zraven pa vpili, da bodo prišli nazaj in vse pobili... Morda smo bili premili, preobzirni do sorodnikov, ki niso bili nič krivi in zavedali smo se, da bi pisanje o belih, vrglo senco tudi nanje. Vendar, če druga stran hoče danes javno zapisati vsako ime, vsak detajl, nam ne preostane drugega, kot da tudi mi spregovorimo. Na naše strpne odnose opozicijske sile ne dajo veliko. Pozabljajo, da se je ta država s težkimi mukami obdržala tudi po vojni. Bili smo izmučeni, nihče ni vedel od kod nas bo še kdo napadel. Z današnjimi očmi človek, ki sedi lepo v fotelju, te stvari težko razume.

Ob koncu vojne sem bil z 9. korpusom v Gorici. Škofja Loka je bila za poračun z ostankom izbrana ker je pač imela grad, zapore. Tu so se znašli vsi najbolj krvavi domobranci iz vseh postojank. Ta skupina, o kateri piše, ni bila slučajno izbrana, ampak zelo premišljeno. Crngrob so imele čez enote 4. armade, ki je poznala krvavo delo ustaških štabov, četnikov, strahotne masakre nad nedolžnim prebivalstvom. Nič čudnega, da se je to zgodilo."

Res je, da so bili vsi žrtve vojne, tako partizani, kot beli. Mrtvi so mrtvi, toda pomembno je, za kaj je kdo padel. In danes osirati borce, ki so resnično rešili obstoj slovenskega naroda, je več kot krivično. Ne le do že pokojnih, temveč tudi do njihovih svojcev. Je treba, da danes svojcem grozijo po telefonu? In to za vse, kar so dobrega storili slovenskemu narodu? Berite knjigo Toneta Ferenca "Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941-1945", poudarja **partizanski pisatelj Ivan Jan.** Odlomke iz te knjige bi morala danes objavljati vsa uredništva slovenskih časopisov in revij po vrsti. To so prevedeni nemški dokumenti, ki bodo večno pričali, kaj bi se zgodilo s slovenskim narodom, če bi zmagal Hitler. Iz 75 tedanjih gorenjskih občin naj bi izselili v notranjost Nemčije, delno pa v južno Srbijo 80.000 do 100.000 ljudi. Načrtno, v valovih.

V prvem valu je treba čimprej izgnati vodilni sloj slovenskega izobraženstva in vse tiste Slovence, ki so dotlej politično delovali, to je predvsem znane zastopnike slovenskih političnih strank in organizacij v občinah in okrajnih mestih, učitelje, mlajše duhovnike in osebe raznih akademskih poklicev. V drugem valu je treba takoj po popisu vsega prebivalstva izseliti tiste, ki so se priselili na Gorenjsko iz drugih predelov Jugoslavije. V tretjem valu je treba iz dvajset kilometrov širokega pasu v južnem delu Gorenjske ob meji z Ljubljansko pokrajino izseliti prav vse Slovence... Tu so imeli namen naseliti nemške kmečke sinove. V načrtu je bilo, da se po vsej Gorenjski utrdi nemštvo, popolnoma preuredi pokrajino, kakor je bilo to narejeno na Poljskem. Vsi, ki bi ne vstopili v Koroško ljudsko zvezo, in bi postali tako imenovani "zaščitenci", naj bi se sterilizirali. Če bi ne bilo partizanskega upora, bi bilo vse to tudi uresničeno.

V prvih mesecih vojne Maier - Kaibitsch sporoča svoje gledišče šefu civilne uprave za Gorenjsko dr. Rainerju: "Gorenjska mora biti čimprej ponemčena. Toda ponemčenje ne more biti zaključeno samo z rešitvijo jezikovnega vprašanja (nemški jezik v obvezne vrtce, šole, za odrasle obvezni jezikovni tečaji). Odločilno je prepričanje. Glede na razmere na Gorenjskem je treba najprej nujno izvesti tiste ukrepe, ki bi pomagali, da bi se gorenjsko prebivalstvo vzgajalo za zvestobo državi..."

Tu je pomagala cerkev z domobranstvom. Tu je vzrok vsega najhujšega, kar se je potem zgodilo slovenskemu narodu, tudi bratomorje. Toda eno je gotovo: narodnoosvobodilna borba na Slovenskem ni bila nikoli državljanska vojna, pa če se opozicija še tako trudi, da bi koga prepričala.

D. Dolenc

TEMA TEDNA

RDEČE - DA TE RAZUME SREDNJI VEK

Jugoslovansko partijo, ki je štirideset in še nekaj več let veselo in trdoživo kraljevala nad našimi dušami, so položili na mrtvaški oder. Za slovenske pogrebce je definitivno mrtva, drugim pa se še vedno zdi, da jo je zagrabila zgolj klinična smrt in da bo po čudežnem naključju v petek zjutraj odprla oči in rekla: »Nič ne tugujte, še diham!«

Vse dni poslednjega partijskega kongresa me je grabila panika. Slovenski delegat predlaga varstvo človekovih pravic in osvoboditev političnih zapornikov. Smeh! Slovenski delegat se zavzema za odpravo izrednega stanja na Kosovu. Gromki smeh! Slovenski delegat hoče demokratično prenovo in razpravo z argumenti. Posmeh! In še partijo kot zvezo zvez - tak smeh, da bi počil od smeha!

Bilo je toliko veselega smeha in komedijantskega razpoloženja kot da bi šlo za kongres neozdravljivo bolnih smejalcev - tistih, ki so v takem paranoičnem stanju duše, da jim začasno pomaga kvečjemu kakšen psihiater. Še dobro, da tuji poročevalci nikoli in nikdar ne bodo dojeli kulturno - civilizacijske mentalitete homo balkaniusa. Zato si, hvalabogu, niti ne upajo poročati o razpoloženjskih niansah te kongresne polomijade, intonirane na: smeh - plosk - smeh - plosk!

Proniclјivega opazovalca, ki še vedno kaj da na image, četudi partijski, so organizatorji izrednega kongresa v Beogradu zbegali že prvi hip. Tisti, ki so glasovali ZA, so morali vzdigniti RDEČ kartonček, tisti, ki so glasovali PROTI, pa ZELENEGA. Simbolika za bogove! Če je v tem primeru rdeče simboliziralo partijo ali rdečo partijsko zvezdo, naj jim še bo; nikakor pa ni umljivo, da se z zeleno barvo označuje nekaj, kar pomeni PROTI. Stop - zelena luč, ali kaj? Da niti ne govorimo o tem, kaj še vse zdravega, normalnega in optimistično naprednega pomeni v Evropi in svetu zelena barva! Ti kljukci pa kar ZELENO za stop, kot da ni na tem svetu še »sivokodrlajsaste« barve, če so že na vsak način hoteli biti inovatorji tudi v barvni simboliki! Glasuj rdeče, da te razume srednji vek!

Ko se je bližalo zadnje dejanje te tragikomedije, so srbski delegati in njih vazali korenito zaploskali odhodu slovenskih komunistov. Adijo, okupatorji! In eni »okupatorki« so iskreno prišle tudi solze v oči, kar je družbenopolitični tisk največje republike tudi cinično izkoristil. Nato je slavni Bulatović, znan po metafori o snegu, ki pade samo zato, da se vidijo sledi zveri, mrtvo hladno nadaljeval komedijo v Sava centru, z veličastno podporo še slavnejšega Miloševića. Nakar - saj ste videli - je idejni vodja srbske revolucije neslavno politično pogorel. Šele, ko je šlo zares, so »potegnili črto« tudi večni statisti te klavrne drame. Padel je zastor, zamrl je veseli smeh in plosk, na smrt utrujene delegate je požrla noč.

Comedia et finita, bo rekla naša opozicija, ki ji je pač treba v dobro šteti, da je kanček pripomogla k pokončni drži reformirane slovenske partije. Zapustila je burkaški balkanski oder ali balkansko krčmo, kot bi dejal Krleža. Zdaj bo v njej vsaj relativni mir: vse bo rdeče in če bo kdo samo pisnil, da je morda tudi zeleno, ga bodo spustili skozi idejno slamoreznico. Šk - šk , pa bo očistkan!

Doma, pod Alpami, pa bodo pele drugačne slamoreznice. Kaj slamoreznice, strankarski mlinski kamni, ki te stisnejo, preden rečeš »frc«! Že zdaj frca toliko mavričnih strankarskih barv in melje toliko mlinarjev, da se en čisto navadni slovenski človeček sploh ne znajde več. Ej, zlati vek Slovencem pride...

D. Sedej

Stare obrti na Gorenjskem

»Delali so brihtno, pa še nič koštalo ni«

Miha Kersnik - Tilč iz Mojstrane je eden redkih mojstrov, ki zna izdelovati lesene vodovodne cevi. Take cevi imajo še v Podkužah in deloma v Rutah. Včasih so iz vaškega potoka napeljali lesene cevi do »štern«. Najhujše je bilo vodo nositi.

Miha Kersnik - Tilč iz Mojstrane je eden redkih ali edini v zgornjesavski dolini, ki vam še zna pokazati, kako so včasih delali lesene vodovodne cevi. Miha Kersnik je na željo strokovnjakov iz Tehničnega muzeja v Bistri, na domačem dvorišču že demonstriral vrtanje vodovodnih cevi, tako, da so prikaz lahko uvrstili v ustrezno literaturo in dokumentacijo muzeja.

Tilčev Miha je doma iz Gozd Martuljka, iz Rut. Pravi, da je po srcu star 24 let, drugače pa jih šteje 80. Takole pojasnuje zgovorni in simpatični Miha postopek vrtanja lesenih cevi, ki jih imajo danes še v Podkužah in deloma v Rutah.

»Najbolj primeren za vodovodno leseno cev je hlod, do 25 cm debeline, ponavadi v naših krajih samo bor in macesen. Zato, ker sta v zemlji najbolj odporna; kostanj je težko vrtati, pa tod okoli ga ni dosti, hrast pa je primeren za korita. Vrta se s posebnimi svedri, ki so dolgi okoli štiri metre in ki jih je včasih domačim mojstrom občina kupila. Hlod daš na stola, na »poka«, tri metre nazaj pa za sveder postaviš še en stol. Po vsej dolžini se napelje vrvica, dvakrat, in ko si tako dobro »zastavil«, se začne vrtanje. Delo je zamudno, dve do tri ure sta včasih po dva vrtala en »ror«.

Če je bilo deblo bolj grčasto, smo ga porabili za rezervo. Ko smo nekdaj hodili po gmajni, smo kar takole, mimogrede in sproti zavrtali v v bor primerne debeline in napravili vodno zajetje. Za prvo silo je že bilo, uporabili smo vse, kar je bilo pri roki, tudi kravji rog. Ko se spominjam tistih časov, si mislim: ljudje so nekoč ravnali res brihtno, pa še nič »koštalo«ni.

Pomembno je bilo, da so bile lesene cevi dobro skupaj nabite in nasajene. Tudi »štukati« jih je bilo treba prav pa »puše« so morale biti dobre. Uporabljali smo prejo ali smolo, da smo »pri pušah« stisnili ali pa smo kar dobro, posebno ilovico uporabili. Neverjetno je, kako rjava in siva ilovica »zadihta« ali vzdrži, seveda pa mora biti res prava.

Če so bile cevi slabo vkopane, je voda lahko v njih zmrznila. Po ravnem je bilo najtežje, ker voda stoji in ne teče. Spodnjo cev je bilo tudi vedno treba vpeti v skalo, da je vse leseno vodovodno omrežje tudi vzdržalo. Držali smo se starega kmečkega reka, da voda ne sme teči na skalo, ker so ljudje pravili: če voda priteče na skalo, se »ubije.« Spet je prišel prav vsestransko uporaben kravji rog.

Povsod so imeli iz potoka, ki je tekel skozi vas, napeljane lesene cevi; tako Podkorenčani ali Karenci, v Srednjem vrhu so imeli lesene cevi, v Mojstrani so imeli potok Rojco, ki je v rakah tekla skozi vas. Življenje je bilo povsem drugačno, vodo je bilo treba nositi v golidah. Seveda vodo po lesenih ceveh ni bilo mogoče speljati, recimo, v drugo nadstopje. Spravili smo jo lahko le na dvorišče ali na vrt, a že to je bilo nekaj - ni je bilo treba več nositi. Danes si pač mladi komajda lahko predstavljajo, kako hudo je, če moraš vsak dna vodo od daleč nositi..."

D. Sedej

Seminar Medicina stanovanja

Društvo mejnih ved Jesenice organizira v soboto, 27. januarja, celodnevni seminar Medicina stanovanja. Predaval bo Jožko Mavrič, seminar pa se bo začel ob 9. uri v gasilskem domu na Jesenicah.

GORENJSKI GLAS več kot časopis

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev prejšnje križanke, vodoravno: prestava, remorker, idila, ri, mit, mama, Jesenice, žar, nan, EK, krsta, Eleat, Ebro, Rotar, luks, aceva, Tagore, sod, Lal, otre, Iza, Ita Rina, pet, slanost, end, trnje, rik, Alz, ER, idiličnost, obala, kan, Kraner, larfa, ama, ot, iri, arat. Izžrebali smo naslednje reševalce: 1. nagrada Damjan Demšar, Frankovo naselje 68, Škofja Loka, 2. nagrada: Melita Kikelj, Žirovnica 97 in tri tretje nagrade: Anica Ipavec, Senično 82, Tržič, Ivanka Dovidija, Gosposvetska 17, Kranj in Milica Kirbiš; Župančičeva 16, Kranj.

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:
1. nagrada: 300 din
2. nagrada: 200 din
Tri tretje nagrade po 100 din.

Rešitve pošljite do srede, 31. januarja, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

GORENJSKI GLAS							VIBA	MILJONSKO MESTO NA JAPONSKEM, BLIZU TOKIA	IRSKO OTOČJE	NAJMANJŠA UJEDA	SOVJET POLITIK MIKOJAN	ČERNE ANTON			
							FIGURA PRI ŠAHU, KONJ								
							VELETOK V JUŽNI AMERIKI								
							SLIKARKA KOBILICA / KUHAR LOVRO					MESTO NA KRKI (FORMA VIVA)			
														INDUSTR. MESTO V SZ POD URALOM	AM. UPRAVA ZA VES. POLETE
GORENJSKI GLAS	ZNAMKA ANGL. MOTOCIKLOV	AVSTRIJ. DRŽAVNIK (KARL)	AM. PISATELJICA POPULAR. ROMANOV	NEVARNO OBOLENJE JETER, IKTERUS	VAŠ ČASOPIS / NEZNANSKI BOGATAŠ					BESEDA BREZ POUDARKA / IME VEČ PAPEŽEV					
NAVPIČNA ALI STRMA PODZEMNA JAMA							IZRASTEK NA GLAVI				LEPA VRTNA CVETLICA				
IZDELOVALEC JAHALNIH PRIPOMOČKOV							ČOLN ZA REŠEVANJE V GORAH				NEM. GOTSKI KIPAR (VEIT) / ŽELEZN. PROGA				
ALŽIRSKA LUKA, NEKD. BONE							PRIRASTEK	METRIČNI POUDAREK / SIBIRSKI VELETOK				KANADSKI POPEVKAR / SEVERNI JELEN			
AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	SEV. ATLANTSKI PAKT / LJUBIVIK HORVAT					PETER LIPAR / VASILIJ MELIK			VZDEVEK SRBSKEGA KRALJA DUŠANA					VELIKA AZIJSKA DRŽAVA	KRILOV IVAN
FR. MARKSISTIČNI FILOZOF (HENRI)									TRIPLIKAT / ULTRA KRATKI VALOVI						
LJUBLJ. ŠKOF, VODJA PROTIREFORMACIJSKEGA GIBANJA (TOMAŽ, 1560-1630)					IGRALKA KJUDER / BARVA KOŽE					BAJESL. ANGL. KRALJ	IT. POLITIK (ANTONIO) / SL. FILM DELAVEC (TINE)				
	GL. MESTO ITALIJE	DETEKTIV KIRBY / PEVEC JÜRGENS				PREKLA / UZVOR, POREKLO						VOJAŠKA ENOTA / FILMSKA DOMIŠLJICA			JANEZ ALBREHT
RUSKA ŠAHISTKA, SVET. PRVAKINJA 1956-58								STARORIM. PESNIK (ENEIDA) / TANTAL							
ZADNJI FILM IGORJA PRETNARJA									DREVO TOPLIH PREDELOV, ROBINJA						
MADŽ. PISATELJ JOKAI				VINORODNA RASTLINA					ROGATA KRAVA						GORENJSKI GLAS

Ljubljanska banka

GORENJC IN FORMULA BANKA I PRIHRANKA

V zadnjem času je pogosto vprašanje, kako se po denominaciji dinarja pravilno izpolnjujejo čeki tekočih računov.

Poglejmo dva primera:

Gorenjska banka d. d., Kranj

Po dveh zaporednih porazih zmaga v Beogradu - Hokejisti Jesenic so po porazih z Olimpijo v Ljubljani in z Medveščak Gortanom v dvorani Podmežakla v torek, v tekmi 28. kola prve zvezne hokejske lige gostovali v Beogradu, kjer so s 6:1 (3:0,1:0,2:1) premagali Crveno zvezdo. Gole za Jesenice so dosegli: Tišler dva ter Kopitar, Smolej, Razinger in Ščap po enega. V naslednjem kolu, ki bo na sporedu danes, v petek, igrajo Jesenice še drugo tekmo v Beogradu, tokrat proti četrtouvrščenemu Partizanu. Znani so tudi pari in prizorišča polfinalnih pokalnih tekem: v Ljubljani se bosta pomerili Olimpija in Jesenice, v Zagrebu domači Medveščak Gortan in Partizan, tekme pa bodo 2. februarja. - Slika: G. Šinik

Pohod na Kriško goro

Križe, 24. januarja - Planinsko društvo Križe prireja v nedeljo, 28. januarja, tretji zimski pohod na 1582 metrov visoko Kriško goro. Pohodniki bodo krenili na pot iz dveh izhodišnih krajev, iz Križ in z Golnika, nato pa skozi vas Gozd proti vrhu. V koči na Kriški gori bodo za prvo udeležbo na pohodu prejeli izkaznico trimček-planinček in bronasti priponko, za tretjo udeležbo pa srebrno.

Tekači za Žitov pokal

Pokljuka, 21. januarja - Športno društvo Kokrica je na Planini pod Klekom izvedlo prvo letošnjo tekmo za Žitov pokal, na kateri je nastopilo okrog dvesto mladih tekačev iz šestnajstih klubov Slovenije in Hrvatske. Čeprav tekma ni bila na homologirani progi, je bila ob pomanjkanju snega in možnosti za vadbo vsekakor dober preizkus pripravljenosti mladih tekmovalcev. Za priznanja je poskrbel pokrovitelj, podjetje Žito Ljubljana.

Rezultati, ml. pionirji (3 km): 1. D. Jerina (Log), 3. Žepič (Kokrica), 4. Dežman (Bled), 5. Menart (Log); **ml. pionirke (3 km)**: 1. Žibert, 2. Dolinar (obe Kokrica), 3. Štampelj (Brdo), 4. Žemva (Gorje), 5. Ozebek (Kokrica); **st. pionirji (5 km)**: 1. Fujs (Brdo), 2. Jerončič (Kokrica), 3. Ovnik (Dol), 4. Smerajc (Brdo), 5. Pavlič (Dol); **st. pionirke (5 km)**: 1. Bukovec (Dol), 2. Zevnik (Kokrica), 3. Ambrožič (Log), 4. Nikola (Delnice), 5. Eržen (Kokrica).

Gorenjski smučarji na mednarodnih tekmah

Veleslalomski uspeh Saša Robiča

Kranj, 25. januarja - V šestem, predzadnjem moškem veleslalomu za svetovni pokal v Veysonnazu so se vsi štirje naši smučarji uvrstili v finalno vožnjo, trije pa so dobili tudi točke svetovnega pokala: Tomaž Čižman za enajsto mesto, Jeseničan Sašo Robič za dvanajsto in mladi, 19-letni Mitja Kunc za petnajsto. Robert Žan s Koroške Bele je bil 22. Robič je bil po prvi vožnji šestnajsti, v drugi pa je dosegel četrti čas (za zmagovalcem Krollom je v tej vožnji zaostal le za 24 stotink sekunde), kar je zadostovalo za dvanajsto mesto.

Naša slalomska reprezentanca je nastopila na tekmi evropskega pokala v južnotirolskemu Šuldnu. Na umetnem snegu je med 77 tekmovalci zmagal Gerosa (Italija), naš najboljši slalomist Grega Benedik pa je bil deseti. Planinšek je bil 14., Bergant 19., Markič, Miklavc in Grašič so odstopili v prvi vožnji, Jovan, ki je bil po prvem teku 35., pa v drugi.

Jugoslovanski tekači na smučeh so nastopili na tekmah za Alpski pokal v švicarskem Obergomsu. Med člani, ki so tekli na 30 kilometrov dolgi progi, sta bila med našimi še najboljša Kerštajn na 33. mestu in Kordež na 55., med članicami (v teku na 14 kilometrov) pa Grašičeva 26. in Lačnova 34. Še najbolje so se odrezali mladinci: Klofutar je bil četrti, Nunar šesti, Šorli 14., Globočnik 16. itd.

V italijanskem kraju Castello di Fiemme je bilo tekmovanje za lovoriko Topolino oz. neuradno svetovno prvenstvo v smučarskih tekih za pionirske in mladinske kategorije. Na tekmovanju je nastopilo okrog 500 tekačev in tekačic iz devetih držav, med njimi tudi iz Jugoslavije. Naša ekipa je z ekipno zmago dosegla odmeven uspeh. Med mlajšimi pionirkami je bila Zelenčeva druga, Kasteličeva četrta, Jerinova sedma in Zalaznikova deseta; med mlajšimi pionirji Rupnik drugi, Gostiša četrti in Grašič peti; med starejšimi pionirkami Cerkovnikova druga, Seljakova tretja in Racetova šesta ter med starejšimi pionirji Petkoš drugi, Grgurič četrti, Pintar peti in Petkovšek sedmi.

KEMIJA DONIT kemična industrija, p. o. Medvode

vabi k sodelovanju

DIPLOMIRANEGA INŽENIRJA KEMIJSKE TEHNOLOGIJE

za opravljanje nalog razvijanja in osvajanja zahtevnejših predmetov dela s področja poliuretanske predelave.
Kandidatom nudimo možnost samostojnega kreativnega dela, razvijanja in uveljavljanja svojih sposobnosti na področju poliuretanske predelave.
Delovne naloge se opravljajo deloma v novem obratu na Jesenicah in deloma v Medvodah.
Prijave sprejema 8 dni po objavi kadrovsko socialni oddelek DONIT Medvode, Cesta komandanta Staneta 38, 61215 Medvode.

Po sedmih zaporednih porazih vaterpolistov Triglava

V Šibenik z novim trenerjem

Kranj, 23. januarja - V Vaterpolo klubu Triglav so po sedmih zaporednih porazih njihovega članskega moštva v 1.A zvezni ligi ter po ponujenem odstopu dosedanjega trenerja Rada Čermelja imenovali za novega trenerja Bruna Silića iz Splita, trenerja mladinske državne reprezentance in dosedanjega trenerja Jadran-Koteksa. Silić je prevzel trenersko mesto v Triglavu v torek, danes, v petek, pa bo z moštvom že odpotoval v Šibenik, kjer bo poskušal v tekmi 8. kola z domačim Solarisem preprečiti nadaljevanje "črne serije" sedmih zaporednih porazov.

Pogled na lestvico 1. A zvezne vaterpolske lige pove vse: Triglav je po odigranih sedmih kolih na zadnjem mestu brez ene same točke. Čeprav gre za novinca v ligi, ki ima med vsemi tudi najslabše možnosti za vadbo in tekme, pa v klubu ne skrivajo, da so od ekipe vendarle pričakovali več. Ko je Triglav v "domačem" bazenu" v Ljubljani izgubil še z Medveščakom in prepustil načrtovani točki neposrednemu tekmecu za izpad iz lige, je vklubu postalo precej kritično. Trener ekipe Rado Čermelj je na prvem sestanku predsedstva kluba ponudil odstop, vendar ga predsedstvo ni sprejelo, ker za trenerja ni našlo ustrezne zamenjave in ker je menilo, da so ob normalnem delu v klubu še možnosti za obstanek. Takšna stališča so med igralci še povečala brezvoljnost, zato klubski upravi ni preostalo drugega, kot da se odloči za nekatere korenite spremembe. Ker je vodstvo kluba ocenilo, da lahko ekipo "prebudi" in jo dodatno motivira le trener iz drugega okolja, je za novega trenerja imenovalo Bruna Silića, trenerja mladinske državne reprezentance in dosedanjega trenerja Jadran Koteksa. Rado Čermelj, ki je doslej vodil moštvo, bo nadaljeval delo v klubu kot trener in koordinator dela z mlajšimi selekcijami.

Vodstvo kluba ob zamenjavi trenerjev poudarja, da je prav Čermelj vzgojil (domače) vaterpoliste, ki zdaj igrajo v prvem moštvu, in da je najbolj zaslužen za to, da je ekipa lani napredovala iz I.B v I.A zvezno ligo. Ko je predsedstvo kluba na nedavnem sestanku obravnavalo razmere v klubu in v moštvu, ni imelo pripomb na njegovo delo. Nasprotno: ocenilo je, da bilo delo opravljeno korektno in strokovno in da je tudi pripravljenost moštva dobra, da pa gre za probleme psihične pripravljenosti igralcev in njihove motiviranosti za igro.

C. Z.

Konec tedna v Planici

Državno prvenstvo v smučarskih skokih

Rateče, 24. januarja - V Planici bo konec tedna 45. državno prvenstvo v smučarskih skokih. Že danes, v petek, bo od 10. do 13. ure trening na 90-metrski skakalnici, jutri, v soboto, bo najprej tekma za državno prvenstvo na mali skakalnici (začetek ob 11. uri), od pol dveh do treh pa še trening na 120-metrski skakalnici. V nedeljo bo državno prvenstvo na veliki skakalnici, tekmovanje pa se bo tako kot v soboto začelo ob 11. uri. Vstopnina bo 10 dinarjev, za otroke do 15. leta starosti pa bo ogled tekem brezplačen.

Smučarska zveza Jugoslavije je izvedbo prvenstva zaupala smučarsko skakalnemu klubu Iskra Delta Triglav iz Kranja, kranjskim smučarskim delavcem pa bodo pri tem pomagali tudi člani planiškega komiteja. Glavna pokrovitelja prvenstva sta Iskra Delta in planiški komite, sopokrovitelja pa Merkur Kranj in Mark Britof.

Naslov državnega prvaka na veliki in mali skakalnici brani Matjaž Zupan (ID Triglav), letos pa so po napovedih smučarskih strokovnjakov glavni kandidati za prvaka Primož Ulaga, Miran Tepeš in Franci Petek.

C. Z.

Tržiška odbojkarska liga

Prosveta prva, Podljubelj drugi

Tržič, 23. januarja - Pred kratkim se je končalo tekmovanje v občinski odbojkarski ligi, v kateri je v dveh kakovostnih skupinah tekmovalo dvajset ekip. Naslov občinskega prvaka je osvojila ekipa Prosvete, ki je v končnici (play offu) gladko, z 2:0, premagala moštvo Podljubelja A, vendar pa je bil "finale pred finalom" dvoboj s Tibharjem, ki ga je Prosveta dobila z 2:1. V tekmi za tretje mesto so Tibharji premagali Blue racerse, od petega mesta naprej pa so se razvrstili Podljubelj B, Koprive B, Karantanci in Peko. Ekipo Peka so izključili iz tekmovanja, saj je ni bilo na štiri tekme. Če bo v naslednji sezoni hotela igrati, bo morala začeti v B skupini, v kateri pa so tokrat zmagali Zupani pred ŠD Brezje, ŠD Loka in Smrkci.

Letošnje tekmovanje je pokazalo, da je igra na vse višji kakovostni ravni in da bi bilo treba razmišljati tudi o organiziranju odbojkarskega kluba.

J. Kikel

Nataša Bokal v prvi jakostni skupini slalomistk

Volja je bila močnejša od hude poškodbe

Ko smo se pred tremi leti povabili na pogovor k alpski smučarki Nataši Bokal iz Škofje Loke, nas je na hodniku šolske stavbe pričakala z opornicami v rokah. Malokdo je tedaj verjel, da bo volja močnejša od hude poškodbe kolenskih vezi in da bo za nekatere že odpisana Alpetourova tekmovalka po vrnitvi v državno reprezentanco in na tekme svetovnega pokala napredovala v prvo jakostno skupino. Nataši je po treh zaporednih uspehih, predvsem pa s šestim mestom v slalomu v Hinterstoderju, kjer si je kot novinka dneva prislužila tudi uro, ter po uvrstitvah v deseterico v Hausu in na pohorski Zlati lisici, uspelo prav to. Bokalova je zdaj četrta jugoslovanska smučarska v elitnem klubu "petnajsterice". Jugoslavija pa s tem druga slalomska velesila, slabša le od smučarsko prerojene sosede Avstrije.

Ob vrnitvi, kakršnih je bilo doslej malo, so presenečeni trenerji in vsi drugi, še najbolj pa Nataša sama, ki pred sezono ni verjela, da bi lahko osvojila kakšno točko svetovnega pokala. Zdaj jih ima že 23, kar ji v slalomski razvrstitvi svetovnega pokala zagotavlja trinajsto mesto in kar je tudi vplivalo na to, da je že spremenila letošnje tekmovalne cilje. Potrebovala bi vsaj še en dober rezultat v slalomu (do konca sezone so še trije, vendar šele marca), da bi se obdržala v prvi jakostni skupini; sicer pa si dvakratna državna prvakinja v smuku tudi ne želi odreči prvi smučarski ljubezni - smuku. Če bi bila rojena v Mariboru, kjer smuku dajejo več poudarka kot v Škofji Loki, bi bila danes verjetno smukačica, pravi zdaj 23-letna Nataša Bokal, ki bi že letos poleti nemara odšla z Andrejo Potisk na smukaški trening z Avstrijkami, če jim tega ne bi preprečilo pomanjkanje snega.

C. Zaplotnik

Blejski šahovski festival od 1. do 11. marca

Za 59 tisoč dinarjev denarnih nagrad

Bled, 24. januarja - Šahovski zvezi Slovenije in Gorenjske prirejata od 1. do 11. marca na Bledu tradicionalni, že enajsti mednarodni šahovski festival s turnirji za šahistke, šahiste in za veterane (nad 55 let). Tekmovanje, katerega pokrovitelj je podjetje za mednarodno trgovino Intertrade Ljubljana, bo potekalo po švicarskem sistemu. Na sporedu bo devet kol, zaključek festivala in podelitev nagrad pa bo 10. marca. Prijave in plačilo za nastop na festivalu sprejemajo 1. marca od 9. do 15. ure v kongresni dvorani hotela Toplice. Velemojstri, mednarodni mojstri, igralci z ratingom, višjim od 2399 točk (igralke 2199 točk) in veterani ne plačajo pristopnine, za mladince in mladinke je 280 dinarjev, za vse ostale pa 420. Ker želijo prireditelji privabiti na festival kakovostne šahiste, so pripravljeni šahistom z ratingom, višjim od 2499 točk (šahistkam nad 2299 točk) plačati bivanje v hotelu Park, velemojstrom z nižjim ratingom pa v hotelu Krim.

Na moškem turnirju bo skupni nagradni sklad 34.000 dinarjev: zmagovalec bo dobil 10.500 dinarjev, drugi 6.300, tretji 4.200, četrti 2.800, peti 2.100. Denarne nagrade bo prejelo osemnajst šahistov, najboljši trije mojstrski kandidati brez ratinga ter najboljši trije brez šahovskega naslova pa praktične nagrade. Na ženskem turnirju bo v nagradnem skladu 12.800 dinarjev: zmagovalka bo dobila 5.250 dinarjev, druga 2.800, tretja 2.100 itd. Z denarjem bodo nagradili najboljših sedem šahistk, s praktičnimi nagradami pa še najboljšo mojstrsko kandidatko brez ratinga in igralko brez šahovskega naslova. Veterani se bodo potegovali za pokale, diplome in praktične nagrade.

Prireditelji bodo popestrili festival še z dvema turnirjema: 4. marca dopoldne bo odprti mednarodni hitropotezni turnir, na katerem bo glavna nagrada 4.000 dinarjev, 10. in 11. marca pa bo še mednarodni turnir v "rapid šahu" s prvo nagrado v vrednosti 8.000 dinarjev.

C. Z.

Z občnega zbora postaje GRS Tržič

S sistemskim virom financiranja še učinkovitejše delo GRS

Tržič, 22. januarja - »Verjemite, prosjačenja za človekoljubno delo v gorah imamo dovolj! Prav radi bi imeli sistemski vir finansiranja naše dejavnosti,« je na petkovem večernem občnem zboru, v poročilu o lanskoletnem delu postaje GRS Tržič, povedal načelnik Anton Kralj.

Za trideset aktivnih reševalcev je bilo lansko leto med najbolj varnimi, saj jih niso niti enkrat poklicali v reševalno akcijo. Vseeno pa so avgusta s košute prinesli v dolino skelet neznanca, septembra pa so pomagali iskati pogrešanega pastirja v okolici Javornika nad Lomom. Reševalci so prepričani, da je k tako varnemu letu pripomoglo tudi vreme, saj zime praktično ni bilo. Vseeno pa k vsemu lahko dodajo tudi obsežno preventivno delo. Med tržiškimi gorskimi reševalci so namreč štirje inštruktorji, dva zdravnika in dve zdravnici, dva minerja snežnih plazov, dva vodnika lavinskih psov in šest reševalcev letalcev. Več svojih zastopnikov imajo tudi v komisijah na republiški ravni Komisije za GRS Slovenije.

Načelnik Kralj je na zboru povedal, da so si večino denarja, kljub razumevanju Občinskega štaba CZ in TO, za drago reševalno opremo in usposabljanje članov, prislužili sami. Od prodaje nalepk »podporni član«, do čiščenja oken na upravni stavbi tovarne Peko.

Vse lansko leto so imeli 12.500 dinarjev prihodkov, trenutno jim je v blagajni ostalo 2.200 dinarjev. Za uresničitev letošnjih načrtov je to seveda premalo, zato so bili reševalci na občnem zboru toliko bolj veseli zagotovila predsednika Izvršnega sveta SO Tržič, Slavka Terana. Zagotovil jim je, da bi sistemski vir za finansiranje GRS lahko postal občinski sklad za LO in družbeno samozaščito. Hkrati se je reševalcem zahvalil za delo v komisiji za plazove, štabu Civilne zaščite in alpsko izvidniški enoti TO. Komandir postaje Milice, inšpektor Egon Cokan, je reševalcem obljubil pomoč pri prevozih, saj ve, da je vozilo GRS odsluženo.

Odziv v razpravi je samo potrdilo, tudi za načelnika Albina Vengusta, da tržiški reševalci dobro delajo. Od pomoči pri vodenju izletov, dežurstev na smučišču Zelenica, preventivnih predavanjih po tržiških šolah, do pravih reševanj. Albin Vengust je v imenu Komisije za GRS pri Planinaksi zvezi na občnem zboru izročil trem bratom **Ludviku, Nadislavu in Jožetu Rožiču ter Ivanu Šterlingu** pisna priznanja in znake GRS za četrtstoletno delo v tej humani organizaciji.

Reševalci so na zboru za načelnika ponovno izbrali Antona Kralja, njegov namestnik pa je Janez Lončar.

Mirko Kunšič

TV SPORED

PETEK

26. januarja

8.50 Video strani
9.00 Zimski počitniški spored
14.10 Video strani
14.45 Video strani
14.55 Teleski 90
15.25 Svet na zaslonu
15.55 Žarišče, ponovitev
16.25 EP, Video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
17.50 TV okno
18.00 Spored za otroke in mlade
18.00 Pojdi nekam, ne ve se kam
18.15 A. Lindgren: Pika Nogavička, švedska nanizanka
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Nafta, angleško-norveška dokumentarna serija
21.15 Ulice San Francisca, ameriška nanizanka
22.10 TV Dnevnik 3
22.30 EX libris
23.25 F. Fellini: Satiricon, ital. film
1.00 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.55 Regionalni programi TV Ljubljana - studio Maribor
19.00 35 let ansambla Štirje kovači
19.30 TV dnevnik
19.55 TV okno
20.00 Žarišče
20.30 Človek in glasba
21.20 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.30 Otroška oddaja
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Zimski izobraževalni program
12.30 Poročila
12.35 Lokalni program
15.30 Poročila
15.40 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Šaram baram, zabavnoglasbena oddaja
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
20.00 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
21.00 Glasba razpoloženja
21.45 TV Dnevnik
22.10 Kulturni magazin
23.05 Poročila v angleščini
23.10 Noč in dan
1.10 Poročila

SOBOTA

27. januarja

8.50 Video strani
9.00 Izbor tedenske programske tvornosti
10.10 Pojdi nekam, ne ve se kam
10.25 Mladi Sherlock, 1. del angleške nad.
13.25 Video strani
13.35 Videogodba
14.20 Lessijev sin, igrani film
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Risanka
16.55 DP v košarki, prenos
18.25 EP, Video strani
18.30 Iz tropskega deževnega gozda
19.00 Risanka
19.10 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Križkraž
22.00 Propagandna oddaja
22.05 TV dnevnik
22.25 L. Greer: Lepi upi, francoska nadaljevanka
23.15 Nedolžna ženska, francoski film
0.45 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.30 Danes skupaj, oddaja
19.00 Skupščinska kronika
19.30 TV dnevnik
20.10 TV okno
20.15 Filmske uspešnice Nekoč je bil vidji zahod
21.45 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

9.00 Izbor šolskega programa
12.00 Noč in dan, ponovitev
13.00 Televizijski družinski magazin
14.30 Mladinski film
16.00 7 TV dni
16.45 TV dnevnik
17.00 Narodna glasba
17.30 Boljše življenje, dramska serija
18.30 Dokumentarna oddaja
19.15 Vreme
19.30 TV Dnevnik
20.15 Humoristična serija
21.00 Propagandna oddaja
21.20 Igrani film
22.50 TV dnevnik
23.05 Športna sobota
23.25 Poročila v angleščini
23.30 Noč in dan
1.30 Poročila

NEDELJA

28. januarja

8.20 Video strani
8.30 Otroška matineja
9.55 Svetovni pokal v alpskem smučanju superveleslalom (ž), prenos
10.10 Šopek domačih
10.25 Val D'Isere: Svetovni pokal v alpskem smučanju superveleslalom (m), prenos
11.50 Videomeh
12.20 Kmetijska oddaja TV Sarajevo
13.20 Dediščina Guldenburgovih, nemška nadaljevanka
14.05 Prisluhnimo tišini
14.45 Kolo sreče
16.25 EP Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.45 Slovenija, dokumentarna oddaja
17.05 Televizija —tukaj in zdaj
19.05 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 G. Mihelič— E. Kusturica: Dom za obešanje, nadaljevanka TV Sarajevo
20.50 Propagandna oddaja
21.00 Zdravo
22.20 TV dnevnik
22.40 Video strani

2. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA
13.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
15.30 Rožnati panter, ameriški film
17.25 Nedeljsko športno popoldne
17.30 Ljubljana: DP v košarki Smelt Olimpija : Jugoplastika, prenos
19.30 TV dnevnik
19.55 Premor
20.00 Kartoteka zemlje
20.30 Sijaj v temi, dokumentarna odaja
21.10 Satelitski programi — poskusni prenosi
22.55 Športni pregled

1. program TV Zagreb

8.30 Poročila
8.35 Rakuni, ponovitev risane serije
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.10 Koncert komornega orkestra Slovenicum na 37. mednarodnem poletnem festivalu
13.10 Ch. Dickens: Pusta hiša, angleška nadaljevanka
14.05 Poročila
14.10 Nedeljsko popoldne
16.20 Odiseja 2000, znanstveno popularni film
17.10 Igrani film
18.45 Rakuni, risana serija
19.10 Sreča
19.30 TV Dnevnik
20.00 G. Mihelič - E. Kusturica: Dom za obešanje, TV nadaljevanka
20.55 Romance: Božanski valček, angleški TV film
22.35 TV dnevnik
22.55 Športni pregled
23.25 Poročila v angleščini
23.30 Noč in dan
0.45 Poročila

PONEDELJEK

29. januarja

8.50 Video stani
9.10 Smrkci: Smrk, smrketa
10.35 Periskop
11.20 Kam, kje, kako med počitnicami
11.25 Sokoli
12.15 Risanka
14.15 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Mozaik, ponovitev
18.05 Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.25 Miti in legende islamskih ljudstev: Kaj je Islam, oddaja TV Beograd
18.40 Preproste besede: V grobovih nemih teh (pesniško ustvarjanje mladih
18.55 Risanka
19.17 EPP
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 B. Brecht: Malomeščanska svatba, priredba predstave drame SNG Ljubljana
22.25 TV dnevnik
23.35 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
19.00 Pustolovščina, izobraževalna serija
19.30 TV dnevnik
19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 Znanost, kanadska znanstvena serija
21.00 Sedma steza
21.15 Koncert unicefa
22.45 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
8.45 Radovedni, zdravo!, oddaja za otroke
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Zimski šolski program: Likovna umetnost; Sedmo čudo
11.30 Zimski izobraževalni program
12.35 Poročila
12.40 Smešni ljudje, sovjetski film
14.35 Poročila
14.45 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Nekaj več, izobraževalni program
17.50 Gozdne zabave, oddaja za otroke
18.05 Radovedni, zdravo
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Panonski vrh, TV drama
21.35 Zunanja politika
22.05 TV Dnevnik
22.25 Poročila v angleščini
22.30 Nočni program
0.45 Poročila

TOREK

30. februarja

8.50 Video strani
9.00 Zimski počitniški spored
11.45 Risanka
11.5 Naše gostoljubje, ameriška komedija
13.20 Mozaik, ponovitev
13.25 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Formula BMX
17.25 Video strani
17.30 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 G. Kelly: Vedno popoldne, avstralska nadaljevanka
21.05 Top hat show (Davor Božič), zabavnoglasbena oddaja
21.40 EP, video strani
21.45 TV dnevnik
22.05 Hiti MESAM-a
22.35 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.40 Svet športa, oddaja TV zagreb
18.30 Teleski 90
19.00 Folkart: Mme Marie Curie Sklodowska
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota

1. program TV Zagreb

14.45 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Znanost
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žrebanje lota
20.05 Dialogi, kontaktni magazin
21.40 TV dnevnik
22.00 Obilje, ameriški film
23.50 Poročila v angleščini
23.55 Noč in don
2.10 Poročila

SREDA

31. januarja

8.50 Video strani
9.00 Zimski počitniški spored
10.10 Sokoli
13.35 Video strani
15.15 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.45 Mozaik, ponovitev
18.00 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.17 TV okno
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna Hladno poletje 53, sovjetski film
21.45 TV Dnevnik 3
22.05 Zvezdni prah, zabavno glasbena oddaja TV Beograd
22.55 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
19.00 Divji svet živali: Ptice otoka Bornea, poljudnoznanstvena serija
19.30 TV dnevnik
19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 U. Vrabec: Tolminski puntarji, opera
22.40 Svet poroča

1. program TV Zagreb

15.40 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.50 Pika Nogavička, švedska nanizanka
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Filmoskop, oddaja o filmu in Smrt lepih srnjakov, češkoslovaški film
22.35 TV dnevnik
22.55 Poročila v angleščini
23.00 Noč in dan
1.15 Poročila

ČETRTEK

1. februarja

8.50 Video strani
9.00 Zimski počitniški program
15.45 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.25 EP Video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 EP v umetnostnem drsanju — pari prosto, posnetek iz Leningrada
18.00 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 D. Baker: Paracelsus, ang. nadaljevanka
21.00 Tednik
22.05 TV dnevnik
22.45 Retrospektiva »Komedija na slovenskem odru« Ivan Cankar: Za narodov blagor, posnetek predstave SLG Celje
0.30 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Regionalni programi TV Ljubljana
19.00 Alo, alo, zabavno humoristična oddaja
19.30 TV Dnevnik
19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 V hribih se dela dan... Skozi zgodovino na Triglav, dokumentarna oddaja
22.05 Mali koncert
21.20 Ta svet je pesmi vreden, dokumentarna oddaja
22.00 Večerni gost
22.45 Satelitski programi — poskusni prenosi
23.05 EP v umetnostnem drsanju

1. program TV Zagreb

17.50 Miti in legende, oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Dokumentarna oddaja
19.30 TV Dnevnik
20.00 Panorama, politični magazin
21.05 Kvizkoteka
22.20 TV Dnevnik
22.40 Poročila v angleščini
22.45 Noč in dan

KINO

CENTER

26. januarja amer. plesno glasbeni UMAZANI PLES ob 10. uri, amer. pustolovski SMARAGDNI GOZD ob 16. uri, amer. fant. pustolovski BREZNO ob 17.45 in 20. uri **27. januarja** amer. akcijski AMERIŠKA NINJA III ob 10. uri, amer. pust. fant. BREZNO ob 16. in 18.30 uri, premiera amer. trda erotika VEČ KOT STRAST ob 21. uri **28. januarja** amer. glasbeni MOONWALKER ob 10. uri, ital. amer. komedija ŠTIRI PESTI PROTI RIU ob 15. uri, amer. pust. fant. BREZNO ob 16.45 in 19. uri, premiera amer. kriminalni SMRTONOSNA IGRA ob 21.15 **29. januarja** hongkonški akcijski NINJA IN 13 KONDORJEV ob 10. uri, amer. komedija POLICAJ IZ BEWERLLY HILLSA II ob 16. in 18. uri, jug. ZBIRNI CENTER ob 20. uri **30. januarja** amer. komedija PRINC ODKRIVA AMERIKO ob 10. uri, amer. komedija TRIJE MOŠKI IN DOJENČEK ob 16. in 18. uri, jugoslovanksi ZBIRNI CENTER ob 20. uri **31. januarja** amer. srhljivka ŽRELO IV. ob 10. uri, amer. akcijski SMRTONOSNA IGRA ob 16., 18. in 20. uri **1. februarja** amer. fantastična komedija HARRY IN HANDERSONOVI ob 10. uri, amer. kriminalni SMRTONOSNA IGRA ob 16., 18. in 20. uri

KINO STORŽIČ

26. januarja amer. plesno glasbeni UMAZANI PLES ob 16., 18. in 20. uri **27. januarja** amer. akcijski AMERIŠKA NINJA III ob 16. uri, ameriški akcijski STROJ ZA UBIJANJE ob 18. in 20. uri **28. januarja** amer. glasbeni MOONWALKER ob 16. uri, amer. akcijki STROJ ZA UBIJANJE ob 18. in 20. uri **29. januarja** hongkonški akcijski NINJA IN 13 KONDORJEV ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika VEČ KOT STRAST ob 20. uri **30. januarja** amer. komedija PRINC ODKRIVA AMERIKO ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika VEČ KOT STRAST ob 20. uri **31. januarja** amer. srhljivka ŽRELO IV. ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika VEČ KOT STRAST ob 20. uri **1. februarja** amer. fant. komedija HARRY IN HANDERSONOVI ob 16. in 18.uri, amer. trda erotika VEČ KOT STRAST ob 20. uri

ŽELEZAR

26. januarja amer. barvni COCKTAIL ob 10. in 16. uri, premiera ameriški akcijski STROJ ZA UBIJANJE ob 18. in 20. uri **28. januarja** amer. srhljivka ŽRELO IV. ob 10. in 17. uri, premiera amer. akcijski IZVEN ZAKONA ob 19. in 21. uri **28. januarja** amer. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA IV. ob 10. in 17. uri, amer. akcijski IZVEN ZAKONA ob 19. in 21. uri **29. januarja** amer. ital. akcij. komedija BARBARI ob 10., 16. in 18. uri, amer. trda erotika NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri **30. januarja** amer. risani film AMERIŠKA PRAVLJICA ob 10. in 16. uri, amer. pustolovski SMARAGDNI GOZD ob 18. uri, amer. trda erotika NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri **31. januarja** amer. mladinska komedija VOZNIŠKO DOVOLJENJE ob 10. in 16. uri, amer. ital. akcijska komedija ŠTIRI PESTI PROTI RIU ob 18. in 20. uri **1. februarja** amer. komedija PRINC ODKRIVA AMERIKO ob 10. in 15.30 uri, amer. fant. pustolovski BREZNO ob 17.30 in 20. uri

DOM KAMNIK

hongkonški akcijski NINJA IN 13 KONDORJEV ob 16. uri, amer. komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. in 20. uri 27. januarja amer. plesno glasbeni UMAZANI PLES ob 17. uri, amer. barv. komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 19. uri, amer. trda erotika OSVOBODITEV MISTY BEETHOVEN ob 21. uri **28. januarja** ameriški risani AMERIŠKA PRAVLJICA ob 17. uri, amer. komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 19. in 21. uri **29. januarja** amer. italijanska komedija ŠTIRI PESTI PROTI RIU ob 18. uri, amer. trda erotika OSVOBODITEV MISTY BEETHOVEN ob 20. uri **30. januarja** amer. športni OGENJ IN LED ob 18. uri, amer. trda erotika OSVOBODITEV MISTY BEETHOVEN ob 20. uri **31. januarja** Ni kinopredstav! **1. februarja** jugoslovanski ZBIRNI CENTER ob 18. in 20. uri

TRŽIČ

26. januarja amer. komedija POLICAJ IZ BEVERLLY HILSA II. ob 16. uri, amer komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. in 20. uri **27. januarja** hongkonški akcijski NINJA IN 13 KONDORJEV ob 17. uri, amer. akcijski SMRTONOSNA IGRA ob 19. in 21. uri **28. januarja** ameriški COCKTAIL ob 17. uri, ameriška akcijska komedija LETALSKA AKADEMIJA ob 19. in 21. uri **29. januarja** ameriški akcijski AMERIŠKA NINJA II ob 16. uri, amer. akcijska komedija LETALSKA AKDEMIJA ob 18. uri **30. januarja** amer. fantastična komedija HARRY IN HANDERSONOVI ob 16. uri, ital. ameriški akcijski ŠTIRI PESTI PROTI RIU ob 18. uri **31. januarja** amer. it. akcij. komedija BARBARI ob 16. uri, jugoslovanski ZBIRNI CENTER ob 18. uri **1. februarja** amer. komedija TRIJE MOŠKI IN DOJENČEK ob 16. uri, amer. pustolovski SMARAGDNI GOZD ob 18. uri

KOMENDA

26. januarja japonski karate ŠOGUNOVA SENCA ob 20. uri

ČEŠNJICA

26. januarja amer. srhljivka ŽRELO IV. ob 20. uri

KRANJSKA GORA

26. januarja ital. ameriški ŠTIRI PESTI PROTI RIU ob 18. uri, amer. trda erotika VEČ KOT STRAST ob 20. uri **29. januarja** amer. srhljivka ŽRELO IV. ob 18. uri **31. januarja** amer. akcijski IZVEN ZAKONA ob 18. uri **1. februarja** amer. komedija DKO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. uri

MEDVODE

26. januarja amer. risani AMERIŠKA PRAVLJICA ob 16. uri

DUPLICA

27. januarja amer. akcijska komedija LETALSKA KAADEMIJA ob 20. uri **28. januarja** japonski karate ŠOGUNOVA SENCA ob 18. in 20. uri **31. januarja** amer. komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. in 20. uri **1. februarja** amer. italijanski BARBARI ob 20. uri

DOVJE

28. januarja amer. srhljivka ŽRELO IV. ob 19. uri

PODNART

29. januarja amer. komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 17. uri **31. januarja** amer. fant. komedija HARRY IN HANDERSONOVI ob 17. uri

CERKLJE

30. januarja amer. komedija KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 10. uri **1. februarja** amer. barvna srhljivka ŽRELO IV. ob 10. uri

KINO RADOVLJICA

26. januarja ameriški COCKTAIL ob 18. uri, amer. komedija GREŠNA ZADOVOLJSTVA ob 22. uri **27. januarja** amer. zabavni VRZI MAMO Z VLAKA ob 18. uri, amer. akcijski BURNI PONEDELJEK ob 20. uri **28. januarja** amer. triller WALL STREET ob 18. uri, ameriški COCKTAIL ob 20. uri **29. januarja** amer. zabavni VRZI MAMO Z VLAKA ob 20. uri **30. januarja** ameriški E. T. ob 10. uri, amer. akcijski BURNI PONEDELJEK ob 20. uri **31. januarja** ameriški triller WALL STREET ob 20. uri **1. februarja** ameriški kriminalni NADINA ob 20. uri

KINO BLED

26. januarja amer. akcijski ČRNI MESEC ob 20. uri **27. januarja** angleški KURIR ob 18. uri, amer. srhljivka MANIJAK ob 20. uri, amer. erotični GREŠNA ZADOVOLJSTVA ob 22. uri **28. januarja** amer. akcijski ČRNI MESEC ob 18. in 20. uri **29. januarja** ameriški COCKTAIL ob 20. uri **30. januarja** amer. zabavni VRZI MAMO Z VLAKA ob 20. uri **31. januarja** ameriški E. T. ob 10. uri, amer. akcijski BURNI PONEDELJEK ob 20. uri **1. februarja** amer. triller WALL STREET ob 20. uri

KINO BOHINJ

26. januarja otroška matineja PALČICA ob 10. uri **27. januarja** slovenski MAJA IN VESOLČEK ob 10. uri, amer. komedija UTAPLJANJE PO ŠTEVILKAH ob 20. uri **28. januarja** angleški KURIR ob 18. uri, amer. erotični GREŠNA ZADOVOLJSTVA ob 20. uri **1. februarja** ameriški E. T. ob 10. uri, ameriški COCKTAIL ob 20. uri

KINO SORA

26. januarja ameriški BATMAN ob 17.45 in 20. uri **27. januarja** ameriški BATMAN ob 17.45 in 20. uri **28. januarja** ameriški BATMAN ob 17.45 in 20. uri

KINO OBZORJE

27. januarja ameriški kriminalni GLASNIK SMRTI ob 20. uri **28. januarja** ameriški mladinski VOZNIŠKO DOVOLJENJE ob 19. uri

KINO POLJANE

ameriški kriminalni GLASNIK SMRTI ob 19. uri 28. januarja amer. komedija DVOJČKA ob 17. uri

AVTOIMPORT UDOVČ LESCE d.o.o.
Begunjska 17, 64248 Lesce
Tel: 064/74-207
PRODAJA NASLEDNJE AVTOMOBILE:
KADET, LETNIK 1985, 1200 KUBIČNIH CM,
CENA 17.500 DEM
R4, LETNIK 1987, CENA 6500 DEM; GOLF, LETNIK 1981, 1.100 KUBIČNIH CM, 6800 DEM; OPEL KADET KARAVAN, DIESEL, LETNIK 1987, CENA 23.000 DEM
LADA RIVA 1300, LETNIK DECEMBER 1986, CENA 6.800 DEM; NISSAN, LETNIK 1986, 1500 KUBIČNIH CM, CENA 17.000 DEM
BMW 318, LETNIK 1976, CENA 6.500 DEM
SPREJEMAMO TUDI NAROČILA ZA NOVE AVTOMOBILE.

Agromehanika

KRANJ, Hrastje 52 a

KMETOVALCI!

»dvojna vleka«

549 DV

Izkoristite ugodnost pri nakupu kmetijske mehanizacije:

— ugoden večmesečni kredit za nakup traktorjev IMT Beograd, traktorjev TOMO VINKOVIČ Bjelovar in traktorjelastne proizvodnje.

— NOVO iz proizvodnjega programa IMT-traktor 549 (49 KM) štirikolesni pogon, primeren za težje hribovite terene.

— Pri nakupu škropilne tehnike lastne proizvodnje nudimo popust za gotovinsko plačilo - tovarniške cene.

Cenjene kupce vabimo v vaš PSC v Hrastju pri Kranju. Informacije, tel.: 34-035, 34-034.

Zavarovalna skupnost Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

Cesta ni kriva

Lahko ste še bolj prepričani, da nesreče niste zakrivili sami, ampak je bila zanjo kriva cesta, je takšno prepričanje in trditev izredno težko dokazovati, saj cesta praviloma nikdar ni kriva za nesrečo. Neprijetnostim in posledicam v takšnih primerih se pravzaprav še najlažje izognete (kar zadeva materialno škodo) s tako imenovanim kasko zavarovanjem avtomobila.

Čeprav je letošnja "spomladanska" zima do zdaj že tretja po vrsti v zadnjih letih, ki je, lahko bi rekli, naklonjena voznikom, vendar to še ne pomeni, da je tudi varna. Pravzaprav so v takšnih zimah nevarnosti včasih še večje; predvsem zaradi nenadnih "presenečenj", s katerimi se srečujejo vozniki, (megla, nenadna poledica ali na suhi cesti za prvim ovinkom že mokro in spolzko cestišče), ki lahko neprijetno presenetijo, posledica pa je v najboljšem primeru škoda zaradi zvite pločevine. Škoda pa največkrat, čeprav je na pogled še tako neznatna, ni več majhna.

Rešitev za tašne primere in ublažitev posledic zaradi nenadnih pasti je pravzaprav samo in edino kasko zavarovanje avtomobila. Res je, da se je tudi za kasko zavarovanje včasih težko odločiti, saj smo pač takšni, da se po verjetnostnem računu raje pustimo sami sebe pregovoriti: "Škoda denarja; morda se mi pa ne bo nič zgodilo." Ko pa se potem vendarle zgodi in razmišljamo o najrazličnejših "čejih", kako bi bilo lahko drugače, velja samo še tisto, da je po toči prepozno zvoniti.

zavarovalna skupnost triglav

In ker je vsa težava in modrost hkrati, da se po nesreči pač ne da zavarovati za povrnitev že nastale škode, je bolje, da te stvari pravočasno in vnaprej preračunamo. Končno je tudi s kasko zavarovanjem nekako tako, kot recimo z igrami na srečo: kdor nič ne tvega, nič ne...

Pa pustimo takšne neresne primerjave, saj nesreča ni hec. V Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj ugotavljajo, da kasko zavarovanje avtomobilov ni nikakršna izjema oziroma redkost ob tako imenovanem obveznem zavarovanju. Kako bo z morebitno "pocenitvijo" tovrstnega zavarovanja, je težko napovedovati. Res pa je, če se bo pocenilo (kar pravzaprav ne bi smelo biti nič nenavadnega) tudi avtomobili po sprejetih sedanjih ukrepih, potem se bo pocenilo tudi tovrstno zavarovanje. Sploh pa, kar zadeva zavarovanje avtomobilov velja, da je le-to odvisno od gibanja cen naših avtomobilov.

Pri sklenitvi kasko zavarovanja v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj pa so vendarle že zdaj nekatere olajšave. Tako na primer znesek za kasko zavarovanje avtomobila lahko odplačujete 12 mesecev (brez obresti), če se je poleg vas za takšno zavarovanje odločilo še pet (skupaj torej šest) lastnikov avtomobilov. Ta način velja le v primeru, da vsi lastniki (v isti delovni organizaciji) prvič sklenejo kasko zavarovanje. Drug način pa je, da znesek kasko zvarovanja lahko plačate v štirih zaporednih obrokih. V tem primeru število voznikov ni pogoj. Pač pa pri štirimesečnem odplačevanju plačate eno odstotne obresti na mesec.

V Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj, pa so se odločili še za eno novost v okviru podpore akciji -10%. Če boste med tistimi, ki se bodo letos prvič odločili za kasko zavarovanje avtomobila, ali pa imate že 50-odstotni popust (benifikacijo) pri obveznem zavarovanju, boste pri sklenitvi zavarovanja dobili poseben kupon za brezplačen pregled zavornega sistema na vašem avtomobilu.

Iskra

Iskra Elektromotorji

Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov

Železniki

20 %

nižje cene
v prodajalnah
Železniki, Otoki 21 — 064-66-441
Reteče 4 — 064-632-573

Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure

agrotehnika-gruda

LJUBLJANA n. sol. o.

Kranj, Dražgoška 2, tel.: 26-681, Škofja Loka, Novi svet 21, tel.: 622-166, Skladišče mehanizacije, Naklo, tel.: 47-171

Cenjene kupce obveščamo, da naše poslovalnice v Kranju in Škofji Loki poslujejo od 7. do 17. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Skladišče Naklo pa od 7.30 do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Se priporočamo za obisk; postregli vas bomo v vaše zadovoljstvo po konkurenčnih cenah.

GORENJSKI GLAS

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA RADOVLJICA
SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE

OBVESTILO OBČANOM OBČINE RADOVLJICA

Obveščamo vse člane občine Radovljica, da smo v skladu z zakonom o evidenci volilne pravice, dne 23. januarja 1990 dostavili na vse oglasne deske v krajevne skupnosti občine Radovljica, na krajevno običajen način, razglas o razgrnitvi seznamov volilcev na volitve v aprilu 1990.

V delovnih dneh od 23. januarja do 9. februarja od 8. do 14. ure ima vsak občan pravico pregledati sezname volilcev in zahtevati popravek, če se ugotovijo nepravilnosti in sicer za volilne upravičence z območja krajevnih skupnosti: Radovljica, Lesce, Begunje, Brezje, Mošnje, Ljubno, Podnart, Sr. Dobrava, Kamna Gorica, Kropa in Lancovo v sobi št. 5, na sedežu sekretariata za notranje zadeve v Radovljici;

z območij krajevnih skupnosti: Bled, Gorje, Ribno, Zasip, Bohinjska Bela v pisarni krajevnega urada na Bledu;

z območij krajevnih skupnosti: Bohinjska Bistrica, Stara Fužina, Srednja vas v Bohinju in Koprivnik v pisarni krajevnega urada v Bohinjski Bistrici.

SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE OBČINE RADOVLJICA

veletrgovina ŠPECERIJA

Delavski svet Veletrgovine Špecerija Bled razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidat mora poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
— da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri,
— 3 ali 5 let prakse na odgovornejših delih v gopsodarstvu,
— da ima organizacijske in poslovne sposobnosti.

Mandat traja 4 leta.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na nslov: Veletrgovina ŠPECERIJA BLED, Bled, Kajuhova 3, z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po zaključku razpisa.

Komunalno podjetje
Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge

SALDAKONTIST 220

Pogoji:
— srednja ekonomska šola in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih
— poskusno delo 60 dni
— nastop dela takoj ali najkasneje do 1. 3. 1990.

Vloge z dokazili o izobrazbi sprejememo 8 dni po objavi.

TURISTIČNO DRUŠTVO
DRAGOČAJNA — MOŠE
61216 Smlednik

Oddamo v zakup:

1. **Nedograjen objekt — trgovina**
2. **Okrepčevalnica**
3. **Proste kapacitete igranja tenisa na razsvetljenih igriščih**

Vsi objekti se nahajajo v campu »SMLEDNIK« v Dragočajni. Informacije lahko dobite na tel.: 061 843-092, vsak dan med 17 in 19 uro. Prošnje sprejemamo 8 dni po objavi.

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ

DRUŽBENA, ZASEBNA IN MEŠANA PODJETJA TER OBRTNIKI!

V najem dajemo

POSLOVNE PROSTORE
v objektu Kranj, Planina 2.

Prostori so primerni za razvojno, montažno in servisno dejavnost, pisarniško poslovanje, skladiščenje ipd.
Najemnikom nudimo pomoč pri ustanavljanju podjetij, vodenju poslovnih knjig, laboratorijskih in orodjarskih storitvah ter vzdrževanju.
Prostori so ogrevani in čiščeni. Zagotovljen je telefon in tefaks ter stalna vratarska služba.
Informacije daje Investicijska služba Iskre Kibernetike Kranj, tel. 22-564

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole Kranj razpisuje naslednja dela in naloge

POUČEVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA
za nedoločen čas s polnim delovnim časom
Nastop dela 19. 3. 1990.

POUČEVANJE KEMIJE
za določen čas s skrajšanim delovnim časom
(od 5. 2. do 15. 6. 1990)

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih je predpisal strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje oziroma so določeni z vzgojno izobraževalnimi programi.
Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov: Srednja tekstilna, obutvena in gumarska šola Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33.

OBLAČILA Novost Tržič

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. OPRAVLJANJE KOMERCIALNIH DEL

Pogoji:
— ekonomski tehnik
— dve leti in pol delovnih izkušenj pri opravljanju sorodnih del
— 3 mesece poskusnega dela

2. ŠIVANJE ŽENSKE KONFEKCIJE

Pogoji:
— tekstilni konfekcionar IV. zahtevnostne stopnje
— dve leti in pol delovnih izkušenj
— 3 mesece poskusnega dela

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajte v 8 dneh na naslov: Oblačila Novost Tržič, Usnjarska ulica 3.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI ZAVOD JESENICE

Razpisna komisija za imenovanje direktorja Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA VZGOJNOIZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA JESENICE

Pogoji:
— kandidat mora izpolnjevati pogoje, določene s prvim odstavkom 89. člena Zakona o osnovni šoli

imeti mora:
— pedagoško izobrazbo
— pet let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu
— organizacijske in strokovne sposobnosti za vodenje in usmerjanje pedagoškega dela

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice, Tomšičeva 5, Jesenice, z oznako »Za razpisno komisijo.«

PTT PODJETJE KRANJ, p. o.
Kranj, Mirka Vadnova 13

PTT Podjetje Kranj, p. o. objavlja prosta dela in naloge:

1. DOSTAVLJANJE PTT POŠILJK na PE Škofja Loka
— 3 delavci za določen čas

Pogoji:
— dokončana osnovna šola
— vozniški izpit A oz. B kategorije

Delovno razmerje se sklepa za določen čas, poskusno delo traja tri mesece.
Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov PTT podjetja Kranj, PE Škofja Loka, Titov trg 9, Škofja Loka. Prijave bomo sprejemali 8 dni po objavi, vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

VZGOJNI ZAVOD PREDDVOR
64205 PREDDVOR

Komisija za sprejem in odpust delavcev Vzgojnega zavoda Preddvor objavlja prosta dela in naloge:
1 specialnega pedagoga MVO ali psihologa,
za določen čas - 30. 6. 1990;
zaželen moški

Rok prijave: 10 dni po objavi na naslov: Vzgojni zavod Preddvor, 64205 Preddvor.

PLANINSKO DRUŠTVO
JAVORNIK - KOROŠKA BELA
64270 Jesenice

Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela odda v najem

PLANINSKI DOM NA PRISTAVI.

Od najemnika pričakujemo določeno investiranje, redno vzdrževanje, pokrivanje vseh stroškov in plačevanje najemnine.
Pismene ponudbe sprejemamo na naslov: Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela, 64270 Jesenice, Koroška 13.

---

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ
Tržič, Cesta JLA 14

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

SISTEMSKI INŽENIR

Pogoji:
— fakulteta za elektrotehniko ali tehnična fakulteta - VII. st. SSI
— 2 leti delovnih izkušenj
— 5 mesecev poskusnega dela

Pisne prijave o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba in sicer v roku 8 dni od dneva objave.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Sava Kranj

razpisuje delovne naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. **DIREKTOR TOVARNE VELEPNEVMATIKA**
2. **DIREKTOR TOVARNE VIST**
3. **DIREKTOR KONTROLE KAKOVOSTI TOVARNE AVTOPNEVMATIKA SAVA - SEMPERIT**
4. **DIREKTOR SPLOŠNEGA SEKTORJA**
5. **DIREKTOR FINANČNEGA SEKTORJA**
6. **DIREKTOR SEKTORJA ZA PLAN IN ANALIZE IN RAČUNOVODSTVO**
7. **DIREKTOR SEKTORJA ZA KAKOVOST IN ZANESLJIVOST**

Pogoji za zasedbo razpisanih delovnih nalog so:

pod 1. in 2.:
— visoka strokovna izobrazba tehnične, organizacijske ali ekonomske smeri in najmanj 3 leta prakse v gospodarstvu ali
— višja strokovna izobrazba tehnične, organizacijske ali ekonomske smeri in najmanj 5 let prakse v gospodarstvu,
— znanje tujega jezika

pod 3.:
— visoka strokovna izobrazba tehnične smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
— znanje tujega jezika

pod 4.:
— visoka strokovna izobrazba družboslovne smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
— znanje tujega jezika

pod 5.:
— visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
— ZT registracija,
— znanje tujega jezika

pod 6.:
— visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
— znanje tujega jezika

pod 7.:
— magisterij tehnične smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
— znanje tujega jezika

Ostali pogoji za vse razpisane delovne naloge:
— organizacijske in vodstvene sposobnosti,
— ostali pogoji določeni v DD o kadrovski politiki občine Kranj

Izbrani kandidati bodo imenovani za določen čas.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema Sava Kranj, Kardovski sektor, Škofjeloška 6, 64000 Kranj, 15 dni po objavi.
Kandidati bodo obveščeni o izbiri najkasneje v 30. dneh po izteku razpisa.

KARAVANŠKA POSLOVNA SKUPNOST n. sol. o. JESENICE

Sp. Plavž 6 b
IZVRŠNI ODBOR

Izvršni odbor Karavanške poslovne skupnosti Jesenice razpisuje na podlagi 48. in 49. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v poslovno skupnost, dela in naloge

SEKRETARJA Karavanške poslovne skupnosti Jesenice, za dobo 4 let.

Pogoji:
— da ima visoko oziroma višješolsko izobrazbo
— da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj
— da je z dosedanjim delom dokazal organizacisjke sposobnosti.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim življenjepisom v 8 dneh pošljejo na naslov Karavanška poslovna skupnost - za Izvršni odbor, 64270 Jesenice, Sp. Plavž 6 b.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po opravljeni izbiri.

MALI OGLAS

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam nov VIDEOREKORDER. Cena samo 800 DEM. Zg. Bitnje 47, Žabnica, ☎ 21-387, Rudi 811

Prodam nov HLADILNIK HTP - 103, dim. 60 x 81 x 60 cm, model 10.11 D. Cena 4.000,00 din. Mehle, Drulovka 54, Kranj 841

Zelo poceni, nujno, prodam 3 sistemske ZVOČNIKE JBL, 300 W (disco) in AVTO KOMPONENTE (radio sharp, ojačevalec magton 2 x 50 W, zvočniki pioneer TS-1700 in TS-1601. Rudi Burgar, Zg. Bitnje 144, Žabnica ali ☎ 21-387, popoldne 845

Prodam 200-litrsko zamrzovalno OMARO, stara 4 leta. ☎ 84-718

Prodam barvni TV LOEWE OPTA. ☎ 631-784 976

Prodam 250-litrski HLADILNIK, s 50-litrskim ZAMRZOVALNIKOM, star 4 leta. ☎ 80-133 964

Ugodno prodam barvni TV iskra, daljinsko upravljanje. ☎ 40-567 973

Prodam barvni TV grundig, ekran 51 cm. Hratje 10, Kranj. ☎ 33-085

Prodam TELICO simentalko, breja 8 mesecev. Dvorska vas 22, Begunje 978

Prodam nov ELEKTROMOTOR 3 kW, 20% ceneje. Zg. Duplje 80 433

Prodam GLASBENI CENTER MC 2000. St. Žagarja 10, Kranj, ☎ 22-552 989

Nov trofazni VRTALNI STROJ prodam za 13.000,00 din. Možnost plačila na 3 obroke, brez obresti. Šmid, Bodovlje 19, Škofja Loka 1000

Ugodno prodam nerabljeno 520-litrsko zamrzovalno SKRINJO. ☎ 57-769, popoldne 1001

TRGOVINA KMETJE POZOR:
KRIVOGRAD
ST. MICHAEL / BLEIBURG - PLIBERK
Tel.: 9943-4235-2537
GOVORIMO SLOVENSKO

STROJI ZA MEŠANJE KRUHA IN MESA DO 45KG
- **GORENJE PRALNI STROJI 3300 ATS**
- **RADIOAPARATI IN ELEKTRIČNO ORODJE**
- **BCS - ZASTOPSTVO - KMETIJSKI STROJI**

Prodam GATER, premera 60 cm in SILOREZNICO SR 701. Zdravko Benedičič, Martinj vrh 17, Železniki 851

Prodam MOTOKULTIVATOR IMT 507 s prikolico. ☎ 57-567 832

Prodam enoosno PRIKOLICO za traktor in kupim KOSILNICO BCS ali podobno. Pogačnik, Sr. Dobrava 8, Kropa 852

Nov ŠTEDILNIK končar (2 + 2), prodam za 3.800,00 din. Informacije na ☎ 622-781, popoldne 855

Prodam črno-bel TV. ☎ 49-346 864

Prodam enoosno traktorsko PRIKOLICO, primerna za manjši traktor in črno-bel TV gorenje. Pogačar, Grabče 16, Zg. Gorje 869

Prodam TRAKTOR pasquali TV 730, 30 KM. Ludvik Jelenc, ☎ 66-413 871

Japonski VIDEOREKORDER prodam za 5.700,00 din in VIDEOREKORDER sharp prodam za 8.000,00 din ter prodam barvni TV panasonic. ☎ 22-586 886

Termoakumulacijsko PEČ aeg, 5 kW, prodam. ☎ 34-806 891

Prodam TV Iskra, še v garanciji, Jagodic, Cegelnica 16, Naklo 915

VIDEOREKORDER sharp vc-a 105 in TELEVIZOR blaupunkt 42 cm prodam. ☎ 52-018 925

Prodam barvni TV sprejemnik Iskra, 6 let. ☎ 064/48592 926

Prodam barvni TV gorenje, star 5 let, ekran 55 cm, brezhiben. ☎ 37-121 936

Prodam malo rabljen TRAKTOR imt 539, star pol leta, z nekaj dodatki. Prebačevo 53, Kranj, ☎ 39-598 948

Prodam 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. ☎ 620-259 951

Prodam NAVIJALNI STROJ auman, z delom. ☎ 632-029 958

16-kubično samonakladalno PRIKOLICO in TRAKTOR imt 533, prodam. ☎ 42-851 1011

VIDEOREKORDER sharp, star 5 mesecev, prodam. Sajovic, Britof 4, Kranj 1026

Prodam VITEL tajfun, 5 ton. ☎ 69-654, popoldne 1033

Prodam VIDEOREKORDER. ☎ 35-352 1036

Prodam barvni TV itt. Polajnar, Otoki 2, Železniki 1037

Prodam nov barvni TV samsung. Cena ugodna. ☎ 34-045 1043

Prodam barvni TV in klavirsko HARMONIKO weltmeister. ☎ 51-332 1045

TRAKTOR zetor 67-11, odlično ohranjen, 1.800 delovnih ur, ugodno prodam. ☎ 061/666-056 1066

Bi se radi odzvali na mali oglas, objavljen pod šifro?
Zaradi mnogih telefonskih pozivov in obiskov v naši malooglasni službi vam sporočamo, da vam naslova naročnika malega oglasa, objavljenega pod šifro, ne smemo posredovati.
Oddate pa lahko vašo pismeno ponudbo, opremljeno s šifro in številko oglasa ter z vašim naslovom in morebitno vsebino, ki bi jo radi posredovali stranki, ki je odprla šifro. Ponudbe oddajte pri nas, mi pa jo bomo izročili naročniku oglasa pod šifro.

Malooglasna služba

NOVO
PIZZERIJA MLIN
Prebačevo pri Kranju
Cenjene goste obveščamo, da je lokal odprt vsak dan od 17 do 23 ure (razen srede)
Sobota, nedelja od 12 do 23 ure
Se priporočamo

Ugodno prodam 3 leta star barvni TV iskra, ekran 56 cm in dvojni RADIOKASETOFON goldstar, z ločljivimi zvočniki. Ogled možen, od 17. do 19. ure. Informacije na ☎ 622-171, od 11. do 14. ure 1074

Prodam nov VIDEOREKORDER. ☎ 49-421 1076

Prodam nov, nerabljen, 275-listrski HLADILNIK z zamrzovalnikom. ☎ 43-126 1077

Odlično ohranjen barvni TV kerting na daljinsko upravljanje, prodam za 700 DEM. Dolenc, Gorenja vas 242 1084

Prodam TRAKTOR tomo vinkovič, s kesonom ter FREZO in VITLO. ☎ 622-575 1093

AUTO **Ortner**
SUBARU
Lada
Alfa Romeo
- NADOMESTNI DELI
- dodatna oprema
- servis
- POPRAVILA VSEH VRST

BELJAK, Tel.: 9943-4242-28494
PICCOSTRASSE 42

GRADBENI MATERIAL

Prodam 4.000-litrsko CISTERNO za olje in 280-litrski kombinirani BOJLER. ☎ 622-026 639

Prodam nova balkonska VRATA termopan Jelovica, dim. 100 x 220 cm in OKNO, dim. 60 x 90 cm, 40 odstotkov ceneje. ☎ 45-052 746

Prodam 2.000-litrsko CISTERNO za olje, nova, 10 odstotkov ceneje. Kališka 14, stan. 2, Kranj, ☎ 35-004, od 14. do 15. ure 858

Novo PEČ za centralno kurjavo itpp Ribnica, 40 kW, ugodno prodam. ☎ 061/627-103 897

Prodam 20 kosov ŠPIROVCEV, dim. 12 x 14 x 700 cm in 20 kosov ŠPIROVCEV, dim. 12 x 14 x 400 cm. ☎ 75-320 947

Prodam betonsko ŽELEZO, premera 8 mm, v kolobarju, 360 kg, 20 odstotkov ceneje. Alojz Slak, Žeje 10, Duplje, ☎ 70-709 1012

Prodam borove PLOHE in borove DESKE, deb. 2 cm. ☎ 40-125 1022

Prodam borov OPAŽ. ☎ 27-791

Prodam 6 kub. m. suhih smrekovih PLOHOV. ☎ 39-930, popoldne

Prodam suh smrekov OPAŽ, šir. 8 cm. ☎ 58-218 1081

Ugodno prodam mehko IZOLACIJSKO VOLNO, 200 kvad. m. Informacije na ☎ 37-661, v petek popoldne, v soboto in nedeljo

IZGUBLJENO

Dne 13. 1. sem izgubil VRATA od šivalnega stroja, na relaciji Visoko - Primskovo. ☎ 26-774 962

lesnina
Moderni interieri
nudi:
pralne in pomivalne stroje
BOSCH
po ugodnih cenah in zelo ugodnih pogojih, na 6 mesečno odplačevanje, s preračunano obrestno mero 3,51 %
Cena pralnega stroja Din 12.013.—
Cena pomivalnega stroja Din 11.056.—
Se priporoča Lesnina v Kranju in na Jesenicah.

VIKY
VINOTEKA
VIKI & MARJAN TKALEC
GASILSKA CESTA 9
64208 ŠENČUR
VAM PO ZELO UGODNIH CENAH NUDI:
— VSA SLOVENSKA ZAŠČITENA VINA
— SOKOVE
— GAZIRANE PIJAČE
— PIVO
ODPRTO VSAK DAN OD 15. DO 19. URE
SOBOTA OD 8. DO 19. URE
NEDELJA OD 8. DO 13. URE
Se priporočamo!

KUPIM

Kupim 10 dni starega TELIČKA simentalca. ☎ 64-111 854

Kupim moške DRSALKE, štev. 38 do 39. ☎ 28-741 861

Manjšo PARCELO za vikend, v okolici Kranja, kupim. ☎ 37-526

Kupim CEVI in KOLENO, 45 stopin,. za puhalnik Tajfun. ☎ 45-214

Kupim OBRAČALNIK BCS za seno. ☎ 70-790 953

Kupim teden dni starega BIKCA simentalca. ☎ 70-624 982

Kupim TELETA, starega do 15 dni. ☎ 061/613-097 986

Kupim R 18, na 5 prestav. ☎ 39-933 1006

Kupim otroški AVTOSEDEŽ. ☎ 57-732 1028

Kupim jelšove HLODE ali PLOHE, deb. 5 cm. ☎ 45-096 1046

Kupim 200 kg težkega BIKCA simentalca. ☎ 45-338 1058

Kupim 7 dni starega BIKCA simentalca. ☎ 70-035 1082

VES ČAS RAZPRODAJE
NOVO V BELJAKU
TOYOTA
TSCHERNITZ
SERVIS
PRODAJA VOZIL
NADOMESTNI DELI
DODATNA OPREMA
UNIVERZALNA DELAVNICA
BELJAK - SEVER - LANDSKRON
TEL.: 9943-4242-44420

LOKALI

Na prometni točki v Kranju oddamo PROSTORE, 30 kvad. m., za neživilsko trgovino ali neproizvodno dejavnost. Če nimate ideje, damo zraven komercialno uspešen program. Pisne ponudbe na oglasni oddelek. Šifra: LEPA PRILOŽNOST 874

V Tržiču oddam v najem POSLOVNE PROSTORE najboljšemu ponudniku. Šifra: CENTER 901

POSLOVNI PROSTOR oddam v Kranju. Šifra: "opis dejavnosti"

V okolici Bleda oddan ogrevan PROSTOR, 50 kv. m, primeren za obrt. Šifra: "možnost sodelovanja"

Novo STANOVANJE, 86 kvad. m., v zasebni hiši, v bližini Kranja, oddam v najem. Primerno je za poslovne prostore ali mirno obrt. ☎ 39-313 979

Najamem PROSTOR v centru Kranja. Šifra: SERVISNA DEJAVNOST 990

V centru Kranja oddam v najem HIŠO z dvoriščem, za poslovne namene. Šifra: PODJETNIK 1079

POSESTI

Najboljšemu ponudniku prodam 2 ha obdelovalne ZEMLJE v Kranju (kranjsko polje). Cena po dogovoru. ☎ 25-419 ali 21-228 1057

Prodam zazidljivo PARCELO. Ogled v popoldanskem času. Jana Bohinjec, Leše 19, Tržič 1072

RAZNO PRODAM

Prodam GRADBENE ELEMENTE in črno-bel TV gorenje. ☎ 78-424 859

Prodam različno POHIŠTVO, ŠTEDILNIK in PRTLJAŽNIK za smuči. ☎ 23-817 884

Prodam diatonično HARMONIKO in OBRAČALNIK za kosilnico bucher. Jože Zaplotnik, Zg. Veterno 1, Križe 902

Prodam GUME sepmerit in kompletni pribor za avtogeno VARJENJE - kovček. ☎ 83-341 1083

Prodam 3 kub. m. smrekovih PLOHOV in 3 kub. m. smrekovih DESK, deb. 18 mm ter ŠKODO 105, letnik 1978 in nov MOLZNI STROJ virovitica. Štravs, Koprivnik 11, Boh. Bistrica 1088

Prodam GLASBENI STOLP schneider SPP 120 in OMARO za otroško sobo, lahko po elementih. Kropovšek, ☎ 38-376 971

Ugodno prodam ŠTEDILNIK (2 plin, 4 elektrika), pomivalno KORITO ter PANCARJE alpina, št. 44. Marija Skaza, Savska loka 10, Kranj 1095

Prodam MOTORNO KOLO tomos 14 M in okroglo jedilno MIZO ter dva STOLA. ☎ 39-859 1101

STAN. OPREMA

Prodam dve samski POSTELJI in dve PISALNI MIZI. ☎ 33-774 840

Prodam novo PISALNO MIZO samo, 15 odstotkov ceneje kot v trgovini. ☎ 33-163 850

AUTOBEDARF HABERNIG
KFZ-Teile
BELJAK, FRIEDENSSTRASSE 24. tel.: 9943-4242-42250, FAX 44100
NADOMESTNI DELI ZA VSE AVTOMOBILE - VELIKO SKLADIŠČE
OB SREDAH IN SOBOTAH GOVORIMO SLOVENSKO
PONUDBA MESECA:
CHAMPION SVEČKE ZA VSE MODELE samo 16⁰⁰ NETO
OLJNI FILTRI ZA VW IN AUDI (BENCINARJE) samo 49.- neto

Prodam KUHINJO maja, s ŠTEDILNIKOM (2 + 2). Olševek 20, Preddvor, ☎ 45-506 907

Prodam po minimalni ceni dvojni JOGI, rabljen 1 leto. ☎ 49-292 927

Prodam nov REGAL za dnevno sobo, kotno SEDEŽNO GARNITURO in PISALNO MIZO. ☎ 36-759 932

Usnjen TROSED, dva FOTELJA in MIZO ter kompletno SPALNICO, bela, vse Meblo, novo, še zapakirano, prodam 30 odstotkov ceneje. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj, ☎ 41-038 940

OMARE za dnevno sobo in kotno SEDEŽNO GARNITURO, poceni prodam. ☎ 39-637 984

Prodam REGAL za dnevno sobo. Cena 2.500,00 din. Rolk, Dežmanova 3, Lesce 1003

Poceni prodam SEDEŽNO GARNITURO in otroški POSTELJI. Šturm, Begunjska 9, Kranj 1010

Prodam SPALNICO. ☎ 28-628

STANOVANJA

Na področju Jesenic potrebujem SOBO ali STANOVANJE. Informacije na ☎ 34-161, v večernih urah

Za daljše obdobje oddam novo, neopremljeno GARSONJERO, v Kranju. Šifra: DRULOVKA 898

Mlada slovenska družina najame na Jesenicah 2-sobno STANOVANJE, za dobo dveh let. Nudimo predplačilo. Naslov v oglasnem oddelku. 899

Zakoncem ali samskim osebam nudimo SOBO. Smledniška 35, II. vhod, Kranj 900

Zamenjam 4-sobno konfortno STANOVANJE, z garažo, za manjšo hišo ali dve manjši stanovanji. Šifra: OKOLICA TRŽIČA 904

Mlada slovenska družina, z enim otrokom, nujno išče STANOVANJE na relaciji Radovljica - Bled - Jesenice. Šifra: "radovljica" 914

Zamenjam 3-sobno družbeno STANOVANJE na Zl. polju, v Gradnikovi ul., za 3-sobno konfortno stanovanje ali večje. ☎ 38-585 961

V najem oddam večjo SOBO, s souporabo kopalnice. Obvezno predplačilo! Tavčarjeva 22, stan. 9, Kranj 1016

V Kranju najamem SOBO. Šifra: PLANINA 1017

Zamenjam 1-sobno družbeno STANOVANJE v Kranju, za večje. ☎ 37-454 1021

Zamenjam 1-sobno družbeno STANOVANJE, za 2-sobno stanovanje, v okolici Lesc ali Bleda. ☎ 73-012 1023

Uslužbenec na Letališču išče opremljeno 1-sobno STANOVANJE ali GARSONJERO, v Kranju. Šifra: DO 300 DEM 1031

Prodam 4-sobno neopremljeno, lastniško STANOVANJE, s telefonom, na Planini. Možna takojšnja vselitev. Naslov v oglasnem oddelku. 1047

VOZILA

Poceni prodam LADO 1200, letnik 1976. ☎ 39-202 754

Prodam MENJALNIK ZA BOLHO IN TORI ENDURO. ☎ 621-025 zvečer

Prodam terensko vozilo LANDROVER diesel, vozen, neregistriran. Informacije na ☎ 74-456, po 19. uri 812

Prodam Z 101, letnik 1978, celo ali po delih. Goriče 36, Golnik 844

R 18 TL, letnik 1982, 96.000 km, odlično ohranjen, z mnogo dodatne opreme, prodam. ☎ 23-735 848

Prodam FORD ESCORT, letnik 1972 in kotno SEDEŽNO GARNITURO. Dragan Točakovič, Frankovo nas. 155, Škofja Loka 849

Prodam Z 101 konfort, letnik 1981. Pot v Bitnje 28, Kranj 856

Za 800,00 din prodam 4 GUME tiger za Z 101. Krivec, Visoko 91, Šenčur 862

Prodam Z 101, letnik 1984. ☎ 36-345 865

Prodam JUGO KORAL 55, star 16 mesecev ☎ 33-147

Prodam Z 101 konfort, letnik 1982. Cena 3.600 DEM. Poženik 30, Cerklje 866

Prodam R 4, letnik 1981. Franc Grosar, Kidričeva 41, Kranj 868

Prodam poškodovan JUGO 45, letnik 1981. ☎ 632-750, od 17. ure dalje 872

Prodam Z 750, letnik 1984, registriran celo leto. Cena po dogovoru. Jandrić, Gradnikova 7, Kranj 873

Z 101 GX 1.1, letnik 1988, garažirana. Potočnik, Parjerjeva 9, Šenčur

BT 50, poceni prodam. Čulo, Levstikova 1, Kranj - Zl. polje 878

Prodam TAM 110 T 10. Gregor Gasar, Sp. Sorica 14, Sorica, ☎ 67-192 879

Prodam karamboliran R 4, letnik december 1989, potrebna menjava školjke. ☎ 632-720 882

Prodam Z 101, letnik 1983. ☎ 33-558 883

Prodam Z 101, letnik december 1979 in termoakumulacijsko PEČ. Franci Bešter, Doslovče 22, Žirovnica 885

BOSCH AVTOELEKTRIKAR
MÜNCH
CELOVEC, LASTENSTRASSE 21
Tel.: 9943-463-31593
(PRI GLAVNI ŽELEZNIŠKI POSTAJI)
TAXISTI POZOR!
KINZLE SERVISNA SLUŽBA
PRODAJA
VGRADNJA IN NASTAVITEV
TAXIMETROV
ZA SLOVENIJO

Ugodno prodam R 4, letnik 1978. Hafner, Trgovina "Dom", Žabnica

DIANO, letnik 1977, odlično ohranjena, prodam. ☎ 47-291 894

Prodam Z 101, letnik 1976, obnovljena. Možna zamenjava za Z 750. Milojevič, Žabnica 64 895

Ugodno prodam JUGO 45 E, letnik februar 1987. Informacije na ☎ 70-691, od 17. do 20. ure 896

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1989. ☎ 44-541 906

Odstopim vrstni red za JUGO 60. Dobava v desetih dneh. ☎ 81-292, popoldne od 15. do 16. ure. 908

Z 101, conford. Letnik 1982, prodam. ☎ 33-125 909

Prodam karambolirano 126 P. ☎ 33-642 913

Prodam karamboliran avto Z 750. ☎ 37144 919

Prodam Z 101, GTL 55, letnik 1986 in nov JUGO skala 55. Vreček, Mačkovo nas. 24, Šenčur 920

Prodam ali zamenjam Z 101, letnik 1986 za manjši avto. ☎ 34-437 922

Z 101 1.1 GX, letnik 1987, prodam. ☎ 36-110 931

FORD ORION, letnik 1987, prodam. ☎ 37-087 933

Prodam Z 101 mediteran, letnik november 1980, garažirana. ☎ 622-755, popoldne 935

ZIPPUSCH Audi
- NOVA IN RABLJENA VOZILA
- NADOMESTNI DELI IN DODATNA OPREMA
- SERVIS IN POPRAVILA, TUDI GARANCIJSKA

OB GLAVNI CESTI LJUBELJ — CELOVEC (KIRSCHENTEVER) Tel. 9943-4227-3729

VISO super E, letnik 1983, garažirana, redno vzdrževana, prodam. Brane Kihler, Ravne 16, Tržič 937

Prodam JUGO 45, letnik 1984, dobro ohranjen. Vopovlje 11, Cerklje

Prodam R 5, letnik 1979. Informacije na ☎ 78-952 942

Prodam GOLF diesel, letnik 1984. Poljšica 4, Podnart, ☎ 70-164 944

126 PGL, letnik 1987, zelo ugodno prodam. Gradnikova 105, stan. 1, Radovljica 945

Prodam Z 128, letnik 1985. Klanec 36, Komenda 946

Z 101 L, letnik 1978, poceni prodam. ☎ 48-742 949

Prodam 126 P, letnik 1980, garažiran, lepo ohranjen. Tenetiše 4/b, Golnik, ☎ 46-093 950

Ugodno prodam 126 P, starejši letnik. Muže 6, Bled - Zasip 952

Prodam Z 101, stara 30 mesecev. ☎ 25-615 954

Prodam ŠKODO 105 S, letnik 1986. Jošt, Krakovo 7, Naklo 956

Prodam Z 750, letnik 1977. Cena 4.500,00 din. ☎ 51-030 957

Poceni prodam PEUGEOT 204, letnik 1971. Milan Hlebčar, Retnje 26, Tržič, ☎ 58-161 959

Prodam kamp PRIKOLICO, dolž. 650 cm. Parkirana je na bivšem Dinosu, na Jesenicah. Raihard, Heroja Verdnika 48, Jesenice 960

Prodam karambolirano LADO karavan, letnik 1979, registrirana do septembra 1990. Penezić, Zl. polje 3/d, Kranj 965

Prodam JUGO 55 A, letnik 1987. Cena 47.000,00 din. ☎ 34-889 966

Prodam R 4, letnik 1978, neregistriran, vozen. ☎ 22-558 967

Prodam JUGO 45, letnik 1981. ☎ 632-008 968

Z 101 1.1 GX, stara 2 leti, prodam za 49.900,00 din. Pogačar, Alpska 7, Bled, ☎ 82-226 970

Prodam AUDI 100, starejši letnik, motor v okvari. Tine, Mošnje 6, Radovljica 972

Prodam JUGO 45, letnik 1985. Nikolić, Zl. polje 3/e, Kranj 974

Prodam Z 101, letnik marec 1989. Cena 70.000,00 din. ☎ 633-118 977

Prodam Z 101, letnik 1977. Cena 1.600 DEM. Janković, Mlekarska 14, Kranj 983

Prodam ŠKODO 110 R, letnik 1977 in 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Zupan, ☎ 70-023 987

Prodam skoraj nov AVTOMATIK. St. Žagarja 10, Kranj, ☎ 22-552, popoldne 988

Prodam MOSKVIČ 1500, letnik 1978, nevozen, okvara na motorju. Ogled popoldne. Polak, Okroglo 9, Naklo 993

Prodam Z 101, letnik 1977. Ogled popoldne. Basta, T. Dežmana 10, Kranj 994

Prodam Z 101 konfort, letnik 1979, registrirana do konca leta. Informacije v soboto ves dan na ☎ 25-991 995

Prodam GOLF, letnik 1980. Cena 3.500 DEM. Safet Mavrić, Planina 5, Kranj 996

Prodam GOLF JX, letnik 1988. Ogled popoldne. Tone Kunšič, Zg. Gorje 26/b 997

Prodam JUGO florida, z dobavo v februarju. ☎ 52-149, po 20. uri 999

Prodam Z 101, karambolirana, letnik 1987. Ogled v soboto in nedeljo. Verbič, Pipanova 33, Šenčur

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. Ogled v petek popoldne in v nedeljo. Dobnikar, Tomšičeva 13, Kranj

Prodam VW 1200 J, letnik 1975. Pipanova 40, Šenčur 1007

Prodam Z 750, generalno obnovljena. Huje 1, Kranj 1008

Prodam Z 750, letnik 1982, lepo ohranjena. Suzana Radojković, Zl. polje 3/c, Kranj 1009

Prodam Z 101, neregistrirana, v voznem stanju, letnik 1976. ☎ 39-890 1013

Prodam Z 750, letnik 1979. Dolenc, Gabrovo 2, Škofja Loka 1014

Prodam LADO 1300 S, letnik 1986. ☎ 33-573 1015

JUGO koral 45, star 10 mesecev, prodam. ☎ 75-362 1018

Prodam Z 101, letnik 1976, v zelo dobrem stanju in prenosni brezžični TELEFON. ☎ 37-108 1019

Prodam R 12, letnik 1974, v zelo dobrem stanju. ☎ 37-176 1020

Odstopim VRSTNI RED za Z 128, dobava januarja ali februarja. ☎ 43-040 1024

Prodam 126 P, letnik 1979, registriran do oktobra 1990. ☎ 80-071

Prodam LADO 1600, stara 10 let, obnovljena, registrirana do 20. 6. 1990. ☎ 81-616 1027

Prodam Z 750, neregistrirana, letnik 1983, karoserija zamenjana. ☎ 74-118 1029

R 4, letnik 1978, ugodno prodam. ☎ 28-533 1030

LINDNER
V BELJAKU,
FRIEDENSTRASSE 22
Tel.: 9943-4242-42090
NADOMESTNI DELI, DODATNA OPREMA, SERVIS, NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILI

Prodam JUGO 128 skala 55, star 18 mesecev. ☎ 27-446 1032

Prodam Z 101 GT 55, letnik 1984. ☎ 42-600 1035

Ugodno prodam ŠKODO 105 S, letnik junij 1981, 65.000 km. Senično 12/a, Tržič, ☎ 58-091 1038

Prodam odlično ohranjeno Z 101 skala 55, 5 vrat, letnik 1989, rdeče barve. ☎ 80-800 1040

Ugodno prodam ŠKODO 120 L, registrirana do oktobra 1990. Podhom 17, Zg. Gorje 1042

Prodam SIMCO 1000 LS, letnik 1978, registrirana do 4. 4. 1990. Ogled v soboto in nedeljo. Sr. vas 3, Šenčur 1044

CITROEN BX 16 TRS, ugodno prodam. Velesovska 63, Šenčur (novo naselje) 1050

Prodam Z 128, nova, neregistrirana. ☎ 21-258, popoldne 1052

Ugodno prodam karambolirano Z 850, letnik 1981, dobro vzdrževana. ☎ 78-681 1054

Odstopim VRSTNI RED za Jugo koral 60. ☎ 26-361, dopoldne ali 21-311, popoldne 1059

Prodam AUDI 80, letnik 1986, prevoženih 20.000 km. ☎ 83-138 1060

GOLF JXD, letnik 1986, kasko zavarovan, 45.000 km, prodam ali zamenjam za R 4, od letnika 1986 dalje. ☎ 621-378 1061

Prodam dobro ohranjen VW transporter - furgon, letnik 1982, 78.000 km. Jože Omejc, Rudija Papeža 30, Kranj 1063

Prodam dobro ohranjen GOLF diesel, letnik oktober 1987. Dobrava 1, Cerklje 1064

Prodam BT 50, še v garanciji. Cena zelo ugodna. ☎ 632-558 1067

Ugodno prodam CITROEN GS 1.3, letnik 1979. Informacije na ☎ 37-840, od 16. ure dalje 1068

Prodam FORD FIESTA, v odličnem stanju. Sp. Duplje 95 1069

Prodam FIAT 127, letnik 1980, dodatno opremljen. ☎ 80-439 1070

Prodam OPEL ASCONO 1.6 S. ☎ 35-838 1071

Prodam WARTBURG, letnik 1974, lepo ohranjen. Cena po dogovoru. ☎ 82-016 1085

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1986. Strugar, Sp. Bitnje 47, Žabnica 1086

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1983. Anica Vardič, Škofjeloška c. 19, Kranj - Stražišče 1087

APN 6, prodam. ☎ 631-300 1089

Prodam TERENSKI AVTO ARO 4 x 4, star 1 leto. ☎ 632-752 1090

Prodam originalne sprednje BLATNIKE za R 4. ☎ 620-141 1092

Prodam Z 750, letnik 1975, registrirana do 27. 5. 1990. Ogled v petek popoldne. Vlado Živkovič, Podvasca 7, Tržič - Pristava 1097

Po ugodni ceni prodam Z 101 1.1 GX, letnik 1987. ☎ 33-525 1098

Prodam Z 750, letnik 1985 ali LADO samaro, letnik 1987. Studenčice 15/a, Lesce 1099

WIESNER
- NADOMESTNI DELI - SERVIS IN POPRAVILA - DODATNA OPREMA -
VELIKA IZBIRA VOZIL
CELOVEC, ROSENTALERSTR. 205, Tel.: 9943-463-281913

almira

Dne, 27. 1. 1990 od 7. do 12. ure lahko ugodno kupite prejo v Almiri, Jalnova 2 - Radovljica.

Prejo raznih barv in finoče prodajamo po zelo ugodnih cenah.

OBVESTILA

ŽALUZIJE, ROLETE, LAMELNE ZAVESE lahko naročite na ☎ 061/50-720, Roletarstvo Nograšek, Milje 13, 64208 Šenčur 115

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese, parket, zasteklitev balkonov, naročite na ☎ 75-610 267

Pozor! Generalno obnavljamo PRALNE STROJE gorenje, ei Niš, po konkurenčnih cenah, z 1-letno garancijo. Servis pralnih strojev Podjed, Sr. vas 92, Šenčur, ☎ 061/557-776 ali 061/553-336 552

ELEKTROINSTALACIJO vam izdela ali obnovi: Jože Benedičič, Prezrenje 22, Podnart, ☎ 70-482 626

Podjetja, obrtniki, zasebniki: z vašim materialom ali brez njega, iščem ekipo za PREKRITJE STREHE z letvami in opečnimi strešniki. 756

MONTIRAM stropne in stenske obloge. Krapež, C. 1. maja 1, Kranj, od 18. do 20. ure 803

Nudimo vam kvalitetno KNJIGOVODSKO in FINANČNO spremljanje vašega poslovanja. Svetovalni inženiring! ☎ 36-064 838

Cenjene goste obveščamo, da bo Gostilna pri Slavki, v Podbrezjah, ZAPRTA do 5. 2. 1990. 842

OSTALO

Prodam otroški kombiniran italijanski VOZIČEK giordani. ☎ 38-685 857

Prodam vrtno, leseno UTO. dim. 3 x 3 m 892

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 3,5 kW, malo rabljeno. Justin, Jelovška 10, Radovljica 910

GORSKO KOLO, Rog horizont, v garanciji, ugodno prodam. ☎ 33-577 911

Prodam jedilni KROMPIR, Igor. ☎ 70-789 916

Prodam VITRINO in PEČ, 3 kW, poceni. ☎ 23-823 918

Prodam otroška VOZIČKA, športnega in globokega. ☎ 50-204 929

Prodam BILJARD hobi 83. ☎ 622-581 934

Prodam bukova DRVA. ☎ 68-662

Prodam dobro ohranjeno ZIBELKO in otroško POSTELJICO. ☎ 38-397 943

Iščem INŠTRUKTORICO za angleški jezik in matematiko, za srednjo šolo, v okolici Kranja. ☎ 49-550

Iščem obiralce gob v Grobišču. ☎ 35-833

Prodam bukova in hrastova DRVA. Jana Bohinjec, Leše 19, Tržič 1073

Otroški športni VOZIČEK in STOLČEK, vse chicco, ugodno prodam. ☎ 33-941, popoldne 1078

Prodam 360-litrski AKVARIJ, s kompletno opremo in ribami. Hadžimustafa, Jaka Platiše 17, Kranj - Planina III. 1094

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko, za osnovne in srednje šole. Uspeh zagotovljen. ☎ 25-861, int. 336, dopoldne 1096

Prodam AT comp. rač., 12 MHZ 1MB ram., HD44MB, FD 1,2 MB, kontroler VD 1:1 interleave, Hercules. Informacije ☎ 36-412

ZAPOSLITVE

Rutinirana PEVKA išče narodno-zabavni ali zabavni ansambel za skupno sodelovanje. ☎ 27-233, Anica 823

Sprejmem DELO na dom. ☎ 67-106 847

ORODJARJA ali KOVINARJA sprejmem v proizvodnjo plastike v Kranju. Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na oglasni oddelek. Šifra: PLASTIKA 860

Iščem popoldansko DELO (sestavljanje, vrtanje ali varenje). Šifra: POPOLDANSKO DELO 867

KV NATAKARJA in NATAKARICO, zaposlimo. Gostišče "Okarina", Bled, ☎ 77-458 881

INFO-STAN

Računalniško posredovanje informacij o zamenjavi, nakupu, prodaji, oddaji (brezplačno) in najemu stanovanj, hiš, parcel, vikendov, lokalov. Tel. (061) 443—242, od 8. do 14. ure, v soboto od 10. do 12. ure.

Sem KV AVTOMEHANIK in KV VOZNIK A, B, C in E kategorije, z 9-letnimi delovnimi izkušnjami. V okolici Kranja iščem sebi primerno delo. Ponudbe na ☎ 41-037 888

TRGOVKO zaposlim, redno ali honorarno, v trgovini z mešanim blagom, na Jezerskem. Informacije na ☎ 28-938 893

TAJNICO z znanjem komerciale išče privatno podjetje v Kranju. ☎ 34-828 924

Kvalitetnim ŠIVILJAM nudimo delo na domu. Šifra: "345" 928

Iščemo sposobne in ambiciozne SODELAVCE za sklepanje pogodb. Ponudbe s telefonom in naslovom pošljite na oglasni oddelek. Šifra: ODLIČNA STIMULACIJA 955

Honorarno zaposlim ČEVLJARJA - upokojenca, 4 ure dnevno. ☎ 46-169 992

Zaposlim prijetno dekle Z VESELJEM DO ŽIVALI, iz Ljubljane ali okolice. ☎ 24-571 998

Iščemo pomoč za DELO v tretji izmeni. Elektroplastika, Za potokom 7/a, Bled, ☎ 77-038 1048

Iščem kakršnokoli honorarno DELO (sestavljanje, pakiranje ali lahko šivanje), na vašem ali mojem domu. Naslov v oglasnem oddelku. 1055

ŽIVALI

Prodam jalovo KRAVO, po drugem teletu in 10 dni starega BIKČA, oba črno-bele pasme. Čebašek, Trboje 62, Kranj 762

Prodam 6 mesecev brejo TELICO. Dorfarje 26, Žabnica 839

Prodam OVNA, jezersko - solčavsko - romanovske pasme, star 3 leta in pol. Informacije na ☎ 69-078, po 20. uri 846

Polovico BIKA prodam. Virmaše 6, Škofja Loka 863

Oddam mladega psa DOBERMANA. Čevka, Laniše 2, Kamnik, ☎ 061/832-637 870

Prodam črno-belega BIKCA, starega 3 in pol meseca. Kranjc, Zadnja vas 4, Begunje 876

Prodam visoko brejo črno-belo TELICO, A kontrola. Basaj, Suha 40, Kranj 877

Prodam polovico mlade GOVEDI. ☎ 42-865 880

Prodam tri 1 leto stare TELICE simentalke. Janez Dolenc, Zg. Bitnje 50, Žabnica 887

Prodam črno-belo TELICO s teletom. Ručigajeva c. 3, Kranj 889

KOBILO haflinger, visoko breja, stara 7 let, z rodovnikom in VOZ zapravljivček, prodam. Janhar, Hraše 46, Smlednik 903

BIKCA simentalca, starega do 3 tedne, kupim. ☎ 061/611-527, zvečer 921

Prodam TELIČKO simentalko, stara 12 dni. Zgoša 4/a, Begunje, ☎ 73-332 941

Prodam črno-belega BIKCA in PRAŠIČA za zakol. Kurirska 7, Kranj 963

Prodam BIKCA, za pleme ali zakol. Močnik, Stiška vas 6, Cerklje 969

BIKCA simentalca, težka 150 kg in 250 kg, prodam. Ribnikar, Kovor 19, Tržič, ☎ 57-915 975

Prodam dve visoko breji TELICI. ☎ 57-464 981

Prodam polovico mlade GOVEDI. Sr. vas 45, Šenčur 1034

PRAŠIČKE, težke od 20 do 150 kg, prodam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1039

Prodam polovico KRAVE in 10 dni starega TELETA. Žabnica 57, ☎ 44-562 1041

Prodam KRAVO simentalko, v 6. mesecu brejosti, ki bo tretjič telila in PRAŠIČA, težkega okoli 120 kg, krmljen z domačo krmo. Rudi Pogačnik, Sr. Dobrava 14, Kropa 1049

Prodam PRAŠIČA za zakol, težkega od 150 do 180 kg. Sv. Duh 41, Škofja Loka 1051

Prodam PRAŠIČA za zakol, težkega 200 kg. Praše 22, Mavčiče 1062

Prodam KRAVO za zakol ali zamenjam za brejo kravo in prodam 10 dni starega TELETA. Zg. Brnik 73, Cerklje 1075

Prodam PIŠČANCE - pohance, lahko tudi zaklane. ☎ 48-026 1080

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, prababice in tete

FRANČIŠKE BENEDIK

Štormančkove mame iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, izrekali sožalje, darovali cvetje in nam nudili kakršnokoli pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bajžlju za dolgoletno zdravljenje, sodelavcem Tekstilindusa — Elektro delavnica, gospodoma Cirilu in Romanu za lep pogrebni obred, pevcem iz Stražišča ter sosedu Stanku za nesebično pomoč. Še enkrat vsem in vsakemu posebej Bog povrni!

VSI NJENI

Stražišče, 18. januarja 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža in očeta

JERNEJA FOJKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, Brigitinim sošolcem in članom delovnih kolektivov Tekstilindus, Iskra — Telecom in IRET, ki so sočustvovali z nami in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo članom delovnega kolektiva Jelovica za njihovo moralno in materialno pomoč, poslovilni govor predstavnika sindikalne organizacije in pesmi njihovih pevcev. Prav tako se zahvaljujemo GD Hrastje-Prebačevo, vaščanom Hrastja za njihove poslovilne besede in g. župniku za pogrebni obred.

ŽALUJOČI: žena Marija, hči Brigita, sin Darko z družino in sin Marko z zaročenko

---

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in brata

TONETA SATLERJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in sočustvovanje, za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi prezgodnji zadnji poti. Hvala organizaciji ZB NOV Primskovo, DO Alpetour — TOZD Remont, Sindikatu DO Exoterm Kranj za podarjeno cvetje in govore ob odprtem grobu. Hvala g. župniku s Primskovega za lep obred, pevcem Zupan za občutno zapete žalostinke in tov. Praprotniku za lepo zaigrano Tišino. Posebna hvala pa velja osebju Doma oskrbovancev Preddvor za skrbno nego v času njegove dolge in težke bolezni. Še enkrat vsem in vsakomur posebej iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, sestre, tete in sestrične

ANICE DEMŠAR

roj. Brilly

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, darovalcem cvetja in vsem, ki so nam izrekli sožalje. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju bolnice Jesenice, predvsem dr. Mencingerju za skrb ob njeni bolezni. Hvala govornici Bizjakovi, ki se je poslovila v imenu internirank iz taborišča Aichah in ZB Kranj.

VSI NJENI

Kranj, januar 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in babice

MARIJE KREVS

se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence. Zahvala velja tudi g. župniku za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI

ZAHVALA

V žalosti, ki nam je ostala v srcih po tragični, mnogo prerani izgubi našega

SILVA ŠTULARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, stali ob strani, nam izrekli sožalje in nas tolažili v težkih trenutkih slovesa ter ga pospremili na njegovo zadnjo pot s prelepim cvetjem in poslovilnimi besedami. Vsem in vsakomur še enkrat iz srca hvala!

VSI NJEGOVI

Velesovo, Kranj, 17. januarja 1990

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustila mama, sestra in teta

MARIJA LOTRIČ

p. d. Bizjakova Micka iz Selc

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ji ob težki bolezni stali ob strani. Še posebno zahvalo smo dolžni Mileni Berce za skrbno in požrtvovalno pomoč. Prav tako se zahvaljujemo tudi Pavli Benedik, vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ji krajšali težke dni. Posebna zahvala g. župniku za obiske in lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenim pevcem, pevskemu zboru Niko, podjetju Alples, sodelavcem in vsem drugim za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Vsem, ki ste s toplo mislijo in besedo sočustvovali z nami še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: hčerka Mira in vsi njeni

Selca, 21. januarja 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice, prababice in tete

CILKE REPINC

p. d. Žvegeljnove mame iz Zg. Veterna 3

se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, pomagali, izrekli sožalje, z nami sočustvovali in pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem sosedom iz Veterna in Snakova za darovano pomoč, osebju bolnišnice Golnik, dr. Andreju Robiču, pevcem iz Nakla, g. župniku iz Križev, KO ZB NOV Križe, praporščaku, govorniku za poslovilne besede, tovarni BPT Tržič, Peko, Lepenki, Iskri, Komunalnemu podjetju Tržič, skratka vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in tete

DOROTEJE ZALETELJ

roj. Škrbe

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem iz IBI, Cestnega podjetja, Creine in Živil za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala govorniku za poslovilne besede, bratom Zupan za zapete žalostinke in trobentaču za poslovilno melodijo.

ŽALUJOČI: sinovi Jože, France, Peter in hči Marja z družinami

Kranj, 22. januarja 1990

Še teden dni počitniških užitkov

Kranj, 26. januarja - Veliko gibanja in duševne hrane, so dejali pri kranjski zvezi prijateljev mladine in mladinski organizaciji ter pripravili bogat program dejavnosti za letošnje počitnice. Prihodnji teden nekaj novosti.

Vsako dopoldne drsanje, tenis, biljard, plavanje, video projekcije in kino, popoldne pa šoli jahanja, plesni tečaji in tudi kino, se za kranjske počitničarje nadaljujejo tudi prihodnji teden. V ponedeljek se bo v program vključila tudi Zveza kulturnih organizacij Kranj, ki od 9. do 11. v gradu Kieselstein pripravlja risanje, od 9.30 do 12.30 pa ples, kar se bo nadaljevalo ves teden. V torek in sredo bo v gradu Kieselstein ob 11. tudi ura pravljic. V sredo bo ura pravljic tudi v Pionirski knjižnici popoldne ob 16. uri. Zveza organizacij za tehnično kulturo za ta dva dneva napoveduje dopoldanske (od 9. do 12) in popoldanske (od 13. do 15. ure) ure računalništva v domu JLA. Štirinajstdnevno prizadevanje v plesni delavnici studia Eureka, ki poteka v Domu JLA, bodo v petek sklenili s plesno prireditvijo. Tudi sobot in nedelj teh počitnic niso izvzeli, ponujajo zlasti kinopredstave (v obeh kranjskih kinematografih) in video projekcije v Carniumu.

Tudi jeseniške počitničarje naj spomnimo, da se bodo prihodnji teden lahko ob lutkah in pravljicah družili v Kosovi graščini, v Kranjski Gori pa bodo smučarski tečaji na umetnem snegu. Pri TVD Partizanu imajo za šolarje na počitnicah ure rekreacije. Vabi tudi drsališče v dvorani pod Mežakljo.

Škofjeloškim otrokom pa je prihodnji teden še na voljo rekreativno plavanje v bazenu od 9. do 13. ure (prvi dve uri za višje in drugi dve uri za nižje razrede osnovne šole). V hali Poden lahko vsako dopoldne med 10 in 13. uro igrajo namizni tenis. Filmogledi pa si v kinu Sora vsak večer ob 18. uri lahko ogledajo priljubljene filme.

V upanju na sneg imajo kranjski in loški organizatorji predvideno tudi smučanje, slednji v smučarski dolini v Vincarjah, Kranjčani pa na stadionu Stanka Mlakarja, kjer nameravajo ob dopoldnevih organizirati tečaj smučarskega teka.

D. Ž.

Rešitev je semafor

Kranj, 24. januarja — O zloglasnem križišču na poti iz Kranja proti Brniku je bilo že veliko izrečenih in napisanih kritičnih besed, ki pa so naletele na gluha ušesa odgovornih za prometno varnost. Ob tem je odveč omenjati že kar nekaj smrtnih žrtev in precej zverižene pločevine. Kljub vsemu pa je križišče še vedno takšno kot je bilo, čeprav naši sogovorniki menijo, da je potrebno korenito ukrepati.

Ciril Markun, poslovodja: »Skrajni čas je, da na križišču namestijo semaforje ali zgradijo podvoze. Križišče je nevarno zlasti zjutraj, ko ljudje odhajajo na delo in ob slabih vremenskih pogojih. Tudi večina ostalih voznikov se pritožuje, vendar opozorila ne zaležejo.«

Tomislav Gorjanc: »Križišče je napačno načrtovano, kajti ceste, ki se tam križajo so zelo prometne. Potrebno bi bilo zgraditi podvoz in izvoze, nevarnost pa bi lahko zmanjšali tudi z postavitvijo semaforja in dobro opremljenostjo križišča.«

Vinko Saje, elektrotehnik: »Na hitro pogledano je križišče v redu, če pa se ozremo na dogodke oziroma nesreče, potem je jasno, da ima to križišče številne pomanjkljivosti. Mislim, da bi bilo potrebno namestiti semafor. Prometni strokovnjaki so se ušteli, ker tega niso storili že takoj.«

Andrej Frantar, upokojenec: »Glede na to, da peljejo skozi križišče večinoma glavne ceste, mislim, da bi bilo potrebno postaviti semafor. Veliko se govori tudi o nadvozu, ki je za to križišče tudi ustrezna rešitev.«

Aleš Valančič, poklicni voznik: »Križišče na cesti proti Brniku je nevarno. Sicer je dobro opremljeno, vendar so ceste, ki se križajo prehitre pa tudi preveč nesreč se je že zgodilo, zato bi bila edina rešitev, namestitev semaforja.«

Mirko Tavčar, upokojenec: »To pomembno cestno križišče bi moralo vsekakor biti bolj varno. Na vsak način je potrebno preprečiti nesreče, to pa bi lahko storili s postavitvijo semaforja.

M. Gregorič

Prometna ureditev v Kranjski gori

Kranjska gora, 25. januarja - Komite za gospodarstvo in urejanje prostora je izvršnemu svetu skupščine občine Jesenice posredoval predlog nove prometne ureditve v Kranjski gori. Do zdaj je bila Borovška cesta zaprta za ves promet od križišča s Tičarjevo do križišča obvoznice pri počitniškem domu Naša djeca. Med tem časom se je izkazalo, da je popolna zapora na tem odseku neustrezna. Zato so se domenili, da bo popolnoma zaprt le del Borovške ceste, od križišča Kolodvorske dalje pa se uvede enosmerni promet.

Razen tega pa Kranjskogorci že nekaj časa razmišljajo, kako bi uredili ustrezna parkirišča in da bi pri novem trgovskem centru semaforizirali križišče. Predlagali so parkirišča pri avtobusni postaji, na prostoru za postajo milice in Petrolom ter na neizkoriščenem prostoru za hotelom Lek.

D. S.

Največja naložba - predor

V jeseniški občini je največja investicija gradnja Karavanškega predora in platojev pred predorom - parkirišča, carina, servisni plato s komunalno in energetsko infrastrukturo. Lani so se nadaljevala tudi pripravljalna dela za izgradnjo avtoceste Hrušica - Vrba.

Za izboljšanje izdelkov in povečanje tehnološke intenzivnosti pa so lani vložili več sredstev v naslednje investicije. Mehanizirali so linijo za proizvodnjo spiralnih grelcev v Kovinu, kjer so postavili tudi mostni žerjav, v Kovinarju pregledujejo žerjave in varilne aparate, posodabljajo agregate v HE Moste in modernizirajo opremo v LIP-u Mojstrana. Izdelali so idejni osnutek za adaptacijo spodnjih prostorov v Larixu v Kranjski gori za igralnico, letos bodo priključili vročevod Hrušica, Golica je obnovila trgovino v Centru II, klavnica Jesenice je zgradila trgovino v Kranjski gori, Žičnice so postavile novo vlečnico, medtem ko bo umetno zasneževanje od Alpine do Podlesa končano v letošnjem letu.

D. S.

Italijanska kuhinja na Brdu

V hotelu Kokra na Brdu pri Kranju so pred dnevi pričeli s ponudbo italijanskih specijalitet. V restavracijskih prostorih so okusno pripravili prostor, ki ga poživlja bogat solatni bar. Dekorirano omizje s približno 15 različnimi solatami in prelivi mikavno vabi še tako zahtevnega gosta. Polega tega pa ponujajo še veliko italijanskega. Testenine na veliko načinov, z najosnovnejšemi špageti, njoke z raznimi omakami lazzanje z mesom, sirom in špinačo, do teletine s florentinskim steakom. To in še veliko okusnega ponuja kuhinja mojstra italijanske hrane Alojza Škerjanca, ki skrbi za pripravo in organizacijo ponudbe ter dobro vzdušje gostov. Ludvik Zvonar in Bojan Kopač pa sta povedala: "To naj bi bil šele začetek naše dejavnosti, popestritve na Brdu ter dejanske odprtosti kompleksa Brdo široki javnosti. Z zadovoljstvom spremljamo italijansko kuhinjo in mislimo, da bodo tako gosti kot mi zadovoljni. V pripravi pa imamo že nekaj novega. Predvsem bo to spomladi prava Madžarska kuhinja z ribami iz našega ribnika, pričeli bomo z šolo jahanja na 12 konjih, v prodaji so že karte za ribolov."

Alojz Škerjanec kuharski mojster italijanskih specijalitet in njegov pomočnik Gregor Kunc pri pripravi solatnega bara.

Alojz Skerjanec je dejal: "Hrana iz italijanske kuhinje je primerna skoraj za vsak obrok. Zaradi tega ponujamo specijalitete od 12 ure naprej, kuhinja pa obratuje tja do polnoči. Jedilnik je bogat, od prvega krožnika, predjedi, glavne jedi, sladice, ... Gosti lahko izbirajo tudi po eno jed iz ponudbe, tako, da je primerno tudi za lažje večerje. Kar pa je najvažneje, ponujamo vse po zelo ugodnih in konkurenčnih cenah. Veseli bi bili obiska."

Tekst in foto: Gorazd Šinik

Bo varavovalna ograja vzdolž ceste pomagala?

Zelence zasipajo z gradbenimi odpadki

Jesenice, 25. januarja - Zelenci so naravna znamenitost, vendar gradbenikov ne moti, da ne bi vanje odlagali precejšnje količine gradbenega materiala. Sanacija Zelencev do konca letošnjega maja. Uskladiti obe študiji o Zelencih. Domačini se pritožujejo nad komarji in si želijo, da bi Blata zasuli.

V Zelencih izvira Sava Dolinka, zato so naravna posebnost in rezervat, vendar pa naravnovarstveniki, predvsem pa inšpektorji, že nekaj časa opozarjajo, da Zelence zasipajo z gradbenimi odpadki. Cestno komunalna skupnost je pred leti Zelence sanirala in vsa divja odlagališča v okolici odpravila, vendar se tu še vedno odlagajo gradbeni in izkopni materiali ter komunalni odpadki. Največ je odložilo Cestno podjetje Kranj, ko je gradilo cesto, kasneje pa pri vzdrževanju ceste, predvsem pri zruških ob zelo strmem useku na severni strani magistralne ceste.

V Zelencih - pravilneje: na Blatih, kajti domačini pravijo Zelencem le zgornjemu delu, kjer Sava izvira - je tudi ogromno komarjev, kajti tu se je popolnoma porušilo naravno ravnovešje. Pregnali so žabe, ki jih je bilo tu izredno veliko, zato je poleti toliko komarjev, da v najbolj kritičnih dneh domačini sploh ne morejo ostati zunaj dalj časa. Ta sitna nadloga je že takih razsežnosti, da prebivalci pravijo, da naj Zelenci ostanejo, Blata pa naj bi zasuli.

Za Zelence so napravili dve študiji. Po eni so opredeljeni kot večnamenski zbiralnik za vodo, po drugi pa kot naravni rezervat. Vodnemu zbiralniku, ki naj bi ga uporabljali za turistične namene in za umetno zasneževanje nasprotujejo ekologi, zato naj bi zbiralnik zgradili nekoliko nižje, kajti Zelenci se očitno zaplavljajo in nikakor ne odigrajo več tiste vloge kot včasih. Na vsak način pa bo treba obe študiji uskladiti.

Komite za gospodarstvo in urejanje prostora jeseniške občine se je zavzel za ukrepe za zaščito Zelencev. Vzdolž celotnega območja ob magistralni cesti se bo postavila varovalna odbojna ograja, ki jo bodo financirali tako Cestno podjetje, komunala, krajevna skupnost, turistično društvo, območna vodna skupnost in Žičnice, razen tega pa bo cestna komunalna skupnost pripravila predračun in organizacijo sanacije odlagališča, s tem, da se v sanacijo vključi tudi ureditev rokava Zelencev. Sanacija mora biti končana do konca maja letošnjega leta.

D. Sedej

Da ni dolgčas

Struževo pri Kranju - Zato, da mladim v Struževem in na Zlatem polju med počitnicami ni dolgčas, so poskrbeli tudi v Športnem društvu Struževo. Nabavili so črpalko in naredili led v športnem parku v Struževem. Led pa člani društva v mrzlih nočeh tudi redno obnavljajo.

A. Ž.

MERKUR
KRANJ

PRODAJA NA KREDIT
3 ALI 6 OBROKOV
IN 30 % POLOG PRI NAKUPU
MINIMALNE OBRESTI
PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE V VSEH NAŠIH PRODAJALNAH